

Kallelse Skolnämnden

Tid: Tisdagen den 10 mars 2015, kl 18:00

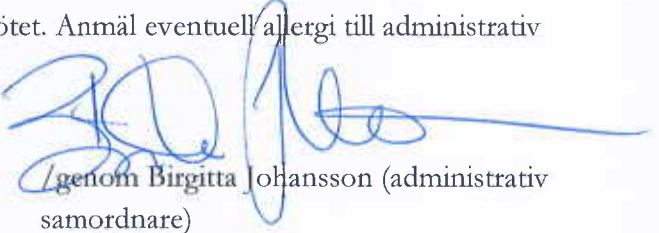
Plats: Konferensrum Largen, plan 1, konferensavdelningen i Alceahuset

Övrig information:

Lokalerna Largen och Storsjön är bokade kl.17:00-18:00 för majoriteten respektive oppositionens gruppmöten. Meddela gärna förhinder till Birgitta Johansson, administrativ samordnare, birgitta.johansson@osteraker.se - 08-540 810 71

En smörgås och kaffe/te serveras i samband med mötet. Anmäl eventuell allergi till administrativ samordnare.

Kenneth Netterström (M)
Skolnämndens ordförande

/genom Birgitta Johansson (administrativ samordnare)

Dagordning

1. Upprop, fastställande av dagordning och övriga frågor
2. Val av justerare
3. Inbjudna PS, redogörelse för den plan man har för aspergerverksamheten vid Söraskolan
4. Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2014
5. Delegationsordning för Skolnämnden 2015
6. Anmälan av meddelanden och information från Skolförvaltningen
  - Lokalkostnad
  - Finansiering av Komvux
  - Grundpengens ersättningsnivåer, faktorer i beräkningsmodellen
  - Sökt och beviljat stöd gällande särskilt stöd
  - Remiss från Skolinspektionen - utökning av Korallens Friskola AB
  - Remiss från Skolinspektionen - utökning av program Au Claves
  - PWC-rapport
  - Österåkers matematiksatsning

- Betyg från årskurs 4
  - Dokumentation på uppdrag till Skolnämnden
  - Postlista
7. Anmälan av fattade delegationsbeslut
  8. Övriga frågor

Tjänsteutlåtande

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Till Skolnämnden

Datum 2015-02-17

Dnr 2015/0028-042

Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2014

Sammanfattning

Nämndens nettokostnad för helåret var 982,8 mnkr vilket är 0,2 mnkr lägre än budget. Avvikelsen motsvarar 0,02 %. Nämndens nettokostnader var 30,6 mnkr högre 2014 jämfört med 2013. De flesta verksamheter ersätts via peng/barn eller elev och kostnadernas storlek beror på antal i respektive verksamhet. 2014 fanns ca 2 300 barn i förskola, 180 barn i pedagogisk omsorg, ca 5 200 barn i grundskola, 3 000 barn i fritidshem samt 1 600 i gymnasiet. I musikskola gick ca 1 400 elever.

Beslutsförslag

Skolnämndens beslut

1. Skolnämnden godkänner Kultur-och utbildningsnämndens verksamhetsberättelsen 2014
2. Verksamhetsberättelse 2014 överlämnas till kommunstyrelsen

Bilagor

1. Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2014

Björn Moe

Förvaltningschef

Ann Thönners

Controller

Kultur- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse 2014

Ordförande: Elisabeth Gunnars
Förvaltningschef: Björn Moe

Innehållsförteckning

Kultur- och utbildningsnämnden	1
1. Viktiga händelser	5
1.1 Förskola och utbildning	5
1.2 Kultur	5
1.3 Idrott och fritid	6
1.4 Ung i kommunen	6
2 . Ekonomisk sammanställning	7
3. Mål och måluppfyllelse	7
4. Verksamhetsuppföljning	9
4.1 Nämnd, ungdomsråd och stab	10
4.2 Förskoleverksamhet och vårdnadsbidrag	11
4.2.1 Öppen förskola	11
4.2.2 Vårdnadsbidrag	12
4.2.3 Pedagogisk omsorg	12
4.2.4 Förskola	14
4.2.5 Lokaler i förskola	15
4.2.6 Särskilt stöd i förskola	21
4.2.7 Beställning av omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	23
4.2.8 Övriga likvärdighetsresurser i förskola	23
4.3 Förskoleklass, grundskola, och fritidshem	28
4.3.1 Förskoleklass	28
4.3.2 Grundskola	28
4.3.3 Fritidshem	32
4.3.4 Lokaler	33
4.3.5 Särskilt stöd i grundskola	36

4.3.6 Modersmålsundervisning och studiehandledning i grundskola och särskolan	37
4.3.7 Likvärdighetsresurser i skolan	38
4.4 Särskola	42
4.4.1 Grundsärskola	42
4.4.2 Gymnasiesärskola	43
4.5 Gymnasieskola	43
4.6 Vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI)	45
4.7 Kultur	48
4.7.1 Skapande skola	48
4.7.2 Musikskola	48
4.7.3 Österåkers bibliotek	48
4.7.4 Kulturknuten	49
4.7.5 Offentliga evenemang	49
4.7.6 Allmänskultur	50
4.7.7 Kulturmiljö	51
4.8 Idrott och fritid	51
4.8.1 Samverkan med kommunens barn- och ungdomsföreningar	51
4.8.2 Föreningsbidrag och övriga bidrag	52
4.8.3 Simhallar	52
4.8.4 Sport och friluftsvksamhet	53
4.8.5 Tillgänglighetsarbete	54
4.8.6 Fritidsgårdar	54
4.9. Ung i kommunen	55
4.9.1 Ungdomsrådets arbete	55
4.9.2 Ungdomens Dag	56
4.9.3 Elevrådsutbildningen	57
4.9.4 LUPP	57

4.9.5 Young Voices.....	57
4.9.6 Ung på Webben.....	58
5. Prognossäkerhet.....	58
6. Framåtblick.....	59
6.1 Förskola.....	59
6.2 Utbildning.....	60
6.3 Kultur.....	60
6.4 Idrott och fritid.....	61
Bilaga 1: Lokalkostnader förskola.....	61
Bilaga 2: Lokalkostnader grundskola och särskola.....	61
Bilaga 3: Lokalkostnader kultur och fritid.....	61
Bilaga 4: Jämförelse mellan resultat, resurser och ekonomiindikatorer.....	61
Bilaga 5: Målbilaga.....	61

I. Viktiga händelser

I.1 Förskola och utbildning

- Kundundersökning, föräldrar i förskola och familjedaghem
- Projektpengar från SPSM till Språkverkstans verksamhet
- Upprättat en plan för att minska barn per årsarbetare till 5,2
- Beställning till Produktionsstyrelsen avseende omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds
- Jämförarverktyg publicerat på webben
- Pedagog Österåker, webbplats för pedagoger och personal inom skola och förskoleverksamhet.
- Peng infördes för kommunal vuxenutbildning
- Skolinspektionen genomförde regelbunden tillsyn i kommunen
- Tjänster som förstelärare inrättades genom statsbidrag
- Särskild satsning på läs- och skrivutveckling i åk 1 och 2
- Kommunikatör anställdes för Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsområden
- Skolmessa genomfördes i Åkersberga centrum
- Projektanställning för stöd inom informations – och kommunikationsteknik
- Simkunnighetsteater genomförd i samverkan mellan kommunen, Medley och skolorna. Kapten Smajling och Silla vågar.

I.2 Kultur

- Österåkers Bibliotek införde söndagsöppet med början i februari.
- Vallokal under val till EU-parlamentet och Riksdag
- Besöksrekord med fler än 209 000 besök
- Ljusterö bibliotek får en utlåningsautomat
- Välbesökta författarbesök, bl a Majgull Axelsson och Herman Lindqvist
- Personalgruppen har fått tre fasta medarbetare varav en börjar i februari 2015.
- Vi har ingått samarbete med nordostkommunerna angående medieinköp
- Filmsatsning på ungdomar och pedagoger med bland annat Åkersberga filmfestival och filmtävling för ungdomar.
- Digital Dramatiserad ljudguide utmed Åkers Kanal och Medeltidsmarknad på Ekbacken uppmärksammar lokalhistoria på nytt sätt.
- Kungliga Operan och Hovkapellet återkom till Musik på Varvet på Ljusterö med två olika uppsättningar 29-30 augusti
- Österåkers kommun beviljades 1 040 tkr i bidrag till Skapande skola från Kulturrådet för läsåret 14/15.

I.3 Idrott och fritid

- Österåkersmilen genomfördes för 27:e gången med 1015 deltagare.
- Eventdagarna, en samverkan mellan ideella idrottsföreningar, Idrottslyftet och skolan, genomfördes. 1350 elever från 10 skolor fick prova på ett 20-tal olika aktiviteter.
- En Österåkerskamp infördes bestående av en kulturdel och en idrottsdel.
- Ytterligare tillgänglighetsanpassning av friluftsområde, Trastsjöområdet, genom Samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Uppföljning och justeringar av de tillgänglighetsåtgärder som genomförts på kommunens bad.
- Utredning kring fritidsaktiviteter för barn och unga i Österåkers kommun genomförd.
- 11 genomförda träffar med Idrotts- och friluftsalliansen. Underlag och sammanställningar inför valet 2014.

I.4 Ung i kommunen

- Ungdomens Dag genomfördes för 4:e gången med ca 1100 besökande ungdomar.
- LUPP-resultatet presenterades i KUN och KS.
- Genom Young Voices-satsningen investerades 75 tkr efter ungdomarnas önskemål i en upprustning av Ljusterö fritidsgård.
- Ungdomsrådet invigde i maj den nya aktivitetsparken Lillbroängen.
- Ungdomsföreningen LURK genomförde sitt första LAN i samarbete med Ungdomslotsen, Ungdomsrådet och fritidsgårdarna.
- Ungdomsrådet genomförde Demokratiprojektet med medel från KS. Resultatet blev en film om ungas rättigheter och möjligheter att påverka i kommunen.
- På initiativ av Ungdomsrådet planerades och genomfördes en utbildning för alla kommunens elevråd.

2 . Ekonomisk sammanställning

Driftsredovisning per slag (tkr)	Budget 2014	Utfall 2014	Budget- avvikelse	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	50 339	51 451	1 112	52 397
Övriga intäkter	22 961	26 362	3 401	23 306
Summa intäkter	73 300	77 813	4 513	75 703
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-15 584	-16 348	-764	-12 870
Lokalkostnader	-7 717	-7 717	0	-6 304
Kapitalkostnader	-2 594	-2 586	8	-2 805
Köp av verksamhet	-1 014 403	-1 017 902	-3 499	-994 519
Övriga kostnader	-16 102	-16 121	-19	-11 415
Summa kostnader	-1 056 400	-1 060 674	-4 274	-1 027 914
Verksamhetens nettokostnader	-983 100	-982 862	238	-952 211

Nämndens nettokostnad för helåret var 982,8 mnkr vilket är 0,2 mnkr lägre än budget. Avvikelsen motsvarar 0,02 %. Nämndens nettokostnader var 30,6 mnkr högre 2014 jämfört med 2013. De flesta verksamheter ersätts via peng/barn eller elev och kostnadernas storlek beror på antal i respektive verksamhet. 2014 fanns ca 2 300 barn i förskola, 180 barn i pedagogisk omsorg, ca 5 200 barn i grundskola, 3 000 barn i fritidshem samt 1 600 i gymnasiet. I musikskola gick ca 1 400 elever.

Barn och utbildningsverksamhetens nettokostnader uppgick till 901,7 mnkr vilket var 0,3 mnkr högre än budget. Intäkter för föräldraavgifter har blivit högre på grund av fler fritidshemselever. Motsvarande finns högre kostnader än budgeterat för volymer för fritidshemselever, elever i grundskolan samt gymnasiala vuxenutbildning. Lägre kostnader än budgeterat på grund av färre antal elever inom förskoleklass, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt grundläggande vuxenutbildning och SFI.

Kultur- och fritidsverksamhetens nettokostnader uppgick till 67,8 mnkr vilket var 0,6 mkr högre än budget. Avvikelsen beror främst på att det är något fler barn och ungdomar i musikskolan jämfört med budget.

3. Mål och måluppfyllelse

Kultur- och utbildningsnämnden har liksom övriga nämnder fastställt inriktningsmål utifrån de övergripande målen enligt kommunfullmäktige. Nedan visas en sammanfattande tabell.

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl VP	Nämnds målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)	Kommentar/genom vilken genomförd aktivitet
Österåker ska ha vara länets bästa skolkommun	Skolorna i Österåker ska vara attraktiva val för elever, föräldrar och medarbetare.	Delvis	Särskilda satsningar utöver peng Differentierad resursfördelning (SALSA) Delaktighet i idrottslyftet Skapande skola
Erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Tillgänglighet för funktionshindrade och äldre till anläggningar inom nämndens ansvarsområde	JA	I samverkan med Samhällsbyggnad: Kompletterad ramp, Breviksbadet Ny toalett och omklädningsrum vid Domarudden Handikappanpassad utrustning Lillbroängens aktivitetspark
Invånarna skall uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Invånarna är nöjda med förvaltningens service och bemötande	Delvis	E-tjänster för val av förskola, skola och musikskola Support av kundvalsgruppen vid ansökan av plats i förskola och skola Skolmässan
Ekonomi i balans	Verksamheterna utnyttjar resurser effektivt och håller budget	JA	Analyser/prognoser vid månadssuppföljningar Analyser vid delår- och årsbokslut Uppföljningar av beställningar

4. Verksamhetsuppföljning

Driftsredovisning per verksamhet (tkr)	Budget 2014	Utfall 2014	Budget-avvikelse	Utfall 2013
Kultur- och utbildningsnämnd	-850	-772	78	-864
Stab	-13 567	-12 498	1 069	-12 659
<i>Förskola</i>				
Öppen förskola	-1 225	-1 225	0	-1 207
Vårdnadsbidrag	-600	-531	69	-549
Pedagogisk omsorg	-13 491	-14 104	-613	-12 881
Förskola	-204 671	-203 630	1 041	-199 153
Stöd i förskola	-7 005	-6 163	842	-5 453
Övr likvärdighetsresurser 1)	-3 682	-3 667	15	-3 255
<i>Grundskola</i>				
Förskoleklass	-21 960	-21 125	835	-22 163
Grundskola år 1-9	-343 184	-348 650	-5 466	-334 083
Fritidshemsverksamhet	-58 964	-60 981	-2 017	-59 902
Stöd i grundskola, f-klass, fritidshem	-25 902	-26 917	-1 015	-25 884
Modersmål, Internationell klass	-5 970	-5 513	457	-4 960
Övr likvärdighetsresurser 2)	-13 490	-13 451	39	-9 619
<i>Särskola</i>			0	
Grundsärskola	-18 607	-18 721	-114	-17 790
Gymnasiesärskola	-12 400	-9 425	2 975	-10 268
<i>Gymnasium och vuxenutbildning</i>				
Gymnasieverk inkl stöd	-155 488	-151 581	3 907	-150 832
Modersmål gymnasiet	-545	-576	-31	-481
Grundläggande vuxenutbildning	-2 008	-1 317	691	-2 333
Gymnasial vuxenutbildning	-6 571	-8 789	-2 218	-6 139
Svenska för invandrare	-4 438	-4 114	324	-4 214
Särvox	-1 280	-1 280	0	-1 280
Totalt barn- och utbildning	-901 481	-901 760	-279	-872 444
Bidrag föreningsverksamhet	-2 620	-2 705	-85	-2 759
Allmän fritidsverksamhet	-1 435	-1 365	70	-1 013
Kulturverksamhet	-5 692	-5 777	-85	-5 710
Simhallar	-3 890	-3 873	17	-3 830
Sport- och friluft	-23 396	-23 421	-25	-23 626
Fritidsgårdar	-9 100	-9 101	-1	-8 921
Bibliotek	-11 500	-11 480	20	-10 799
Musikskola	-9 569	-10 110	-542	-9 586
Totalt kultur- och fritid	-67 202	-67 832	-631	-66 244
Verksamhetens nettokostnader	-983 100	-982 862	238	-952 211

4.1 Nämnd, ungdomsråd och stab

Kultur- och utbildningsnämndens ansvarsområden omfattar barnomsorg, utbildning samt kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden tar fram riktlinjer, förslag till peng och resursfördelning, hanterar avgifter och ersättningar och följer upp mål och kvalitet. Även vissa myndighetsbeslut ligger inom nämndens ansvarsområde t ex beslut om vårdnadsbidrag och mottagande i särskola. Nämnden tillhandahåller system för kundval inom förskola, skola och musikskola.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar vidare för bibliotek, beslut om bidrag till föreningar och beställer verksamhet inom sport, friluft och fritidsgårdar samt medverkar som arrangör av olika offentliga kulturevenemang.

Nämndens kostnader har uppgått till 772 tkr vilket är 78 tkr lägre än budget. Framst beror det på färre antal sammanträden än vad som budgeterats.

Kultur- och utbildningsförvaltningens stab består av 14,4 årsarbetare. Helårskostnaden var 12 498 tkr vilket är 1 mnkr lägre än budgeterad kostnad. Avvikelsen beror bl. a på sålda tjänster till produktionsförvaltningen av systemförvaltare för skolsystem, en pensionsavgång i september som ej ersatts, återvunna kundförluster, lägre kostnader för IT- konsulter och oförutsett än vad som budgeterats.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål:

Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service

Kultur- och utbildningsförvaltningens resultatmål:

Invånarna är nöjda med förvaltningens service och bemötande

Styrelse	Nuläge	Mål	Resultat
Andel som får svar inom två arbetsdagar på enkel fråga via e – post	80%	95%	ej uppnått
Andel som uppfattar att de fått ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga	86%	95%	ej uppnått

Källa: ”Kommunens kvalitet i korthet.” 2013 Enkätundersökning till medborgare. Någon särskild mätning för hur Kultur- och utbildningsförvaltningen uppfyller målen, har inte genomförts. Förvaltningen har dock inte fått några signaler om att servicenivån ska vara dålig.

Dialog och samverkan

Under våren 2014 har förvaltningen inbjudit till budgetdialogmöten med kommunala och fristående utförare. Dessa dialogmöten ger bl. a underlag för nämndens verksamhetsplan och förslag till resursfördelning.

Under 2014 har det också inbjudits till två utförarmöten för information och dialog.

Under året har samverkan med produktionsledningen och respektive nämndsordförande genomförts vid sex möten då man bl. a har diskuterat ansvarsfördelning.

Under året har utvecklingsrådet haft tre möten. Syftet har varit att diskutera utvecklingsåtgärder med representanter från kommunala och fristående skolor.

Förvaltningen har även haft två samverkansmöten med socialförvaltningen.

Sakkunnig för elevstöd ingår också i en samverkansgrupp mellan kommun och landsting inom ramen för BUS överenskommelsen (barn i behov av stöd från kommunen och landstinget) i länet.

Under 2014 har lokalfrågor behandlats i regelbundna samverkansmöten med samhällsbyggnadsförvaltningen och ekonomienheten/fastighetsekonom.

Frågeställningarna har bl. a rört ansvarsfördelning, ärendegång vid behov av nybyggnation, lokalersättningsmodellen och finansiering för renovering och underhåll i både fristående och kommunala enheter. Det har konstaterats att fastighetsfrågor berör flera nämnder i kommunen och att ansvarsfördelningen behöver förtydligas.

Ett webbaserat verktyg för att jämföra förskolor och skolor har upphandlats. Syftet är att medborgare ska kunna jämföra resultat och kvalitet på enhetsnivå som ett stöd i val av förskola och skola.

Kultur- och utbildningsnämnden och Produktionsstyrelsen har efter skolinspektionens tillsyn våren 2014 påbörjat ett utvecklingsarbete inom området särskilt stöd som bl. a omfattar omorganisation av de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna.

4.2 Förskoleverksamhet och vårdnadsbidrag

Enligt skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnets behov och utformas så att omsorg och lärande bildar en helhet, den ska också främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning. Förskolans läroplan är styrande.

4.2.1 Öppen förskola

Uppdraget för öppna förskolan är att erbjuda barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna samtidigt som de ges möjlighet till social gemenskap. Det finns en beställning av två öppna förskolor i kommunen, Berga Öppna förskola centralt belägen i Åkersberga och en öppen förskola på Ljusterö.

Besöksstatistiken på Berga öppna förskola var i genomsnitt 39,9 besökare per dag och totalt 7423 besökare under 2014. Det är i stort sätt oförändrat mot 2013 då det var 40

besökare per dag som besökte Berga Öppna förskola. Förskolan har haft öppet fem dagar i veckan totalt 30 timmar vecka enligt beställningen. De har haft verksamhet som erbjuder lek och samvaro, skapande aktiviteter och sångsamlingar. En dag per vecka erbjuder de uteverksamhet på Domarudden, den dagen är väldigt uppskattad och välbesökt. De har samverkan med BVC och erbjuder föräldrautbildning i hjärt- och lungräddning/olycksfall. Öppna förskolan på Ljusterö har öppet en förmiddag per vecka mellan 9-12. Besöksstatistik är 11 personer per dag i snitt under 2014. Innehållet på Ljusterö är skapande, sångstunder och social samvaro.

Kostnad (tkr)

Öppen förskola	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Öppna förskolan Berga	-1013	-1013	0	-996
Öppna förskolan lokal berga	-170	-170	0	-170
Öppna förskolan Ljusterö	-42	-42	0	-41
Nettokostnad	-1225	-1225	0	-1207
Besök per år	7 600	7 823		7 800
Kostnad per besök (kr)	-161	-157		-155

4.2.2 Vårdsnadsbidrag

Vårdsnadsbidrag kan ges till vårdnadshavare med barn som fyllt ett år, till och med den månad barnet fyller tre år. Bidraget är på 3 tkr per barn och kalendermånad och är skattefritt. Barnet får inte ha plats i kommunalt finansierad förskoleverksamhet. Under 2014 har 15 vårdnadsbidrag i genomsnitt per månad utbetalats. Kostnaden blev 531 tkr vilket är i stort sett samma som 2013.

Vårdsnadsbidrag	2014	2013	2012
Snitt per månad	15	15	20

4.2.3 Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg erbjuds som ett alternativ till förskola. Däremot skiljer sig uppdraget för pedagogisk omsorg jämfört med förskolan, för pedagogisk omsorg är läroplanen endast vägledande medan den för förskolorna är styrande. Enligt skollagen ska pedagogisk omsorg stimulera barns utveckling och utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt främja allsidiga kontakter och social gemenskap. I Österåker fanns 32 familjedaghem i fristående regi under 2014 Under höstterminen utfördes tillsyn över familjedaghemmen vilket resulterade i två anmärkningar.

180 barn i genomsnitt över året fanns i verksamheten, vilket var 13 fler barn än budgeterat och 11 fler än 2013. En plats kostade i genomsnitt 78 000 kr/barn och år. Se nedan tabell.

Antal och kostnad (tkr)

Pedagogisk omsorg Genomsnitt (jan-dec)	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Antal barn 1-2 år heltid	60	61	1	55
Antal barn 1-2 år deltid	5	9	-6	10
Antal barn 3-5 år heltid	85	98	13	95
Antal barn 3-5 år deltid	7	12	5	9
Totalt barn i pedagogisk omsorg	167	180	13	169
Netto kostnad	-13 491	-14 103	-612	-12 881
Netto kostnad/plats	-81	-78	2	-76
Intäkter - avgifter	1699	1951	252	1838
Intäkter/barn	10,2	10,8	0,7	10,9

Resultat familjedaghem

Andel föräldrar i fristående i fristående familjedaghem jämfört med övriga kommuner som deltar i undersökningen

Frågor ur kundundersökningen	Totalt i kommunen 2014	Totalt i kommunen 2013	Övriga kommuner 2014	Övriga kommuner 2013
Mitt barn verkar trivas i familjedaghemmet	100	100	99	100
Mitt barn är trygg i familjedaghemmet	100	99	99	99
Det är arbetsro i barngruppen	87	94	93	95
Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns familjedaghem	98	98	93	98
Jag kan rekommendera mitt barns familjedaghem	100	98	93	97

Källa Kundundersökningen 2014, Österåkers kommun

Källa Kundundersökningen 2014, Österåkers kommun

Analys:

Resultatet för pedagogisk omsorg/familjedaghem är väldigt goda. 100 % av föräldrarna anser att att **barnen trivs, är trygga** samt att de kan **rekommendera familjedaghemmen**. Där ligger dessutom resultaten högre än övriga deltagande kommuner. Precis som för förskolorna har föräldrarnas uppfattning om **arbetsro** i barngruppen försämrats sedan 2013. Familjedaghemmen kunde inte peka på vad som kan tänkas ligga bakom denna försämring, så det får tas i beaktande till 2015 års undersökning.

4.2.4 Förskola

Kultur- och utbildningsnämndens resultatmål för att uppnå det övergripande målet länets bästa skola är att skolorna och förskolorna i Österåker ska vara attraktiva val för elever, föräldrar och medarbetare. Förutom de kommunala målen följer nämnden även upp kvalitet och resultat utifrån målen i läroplan och skollag samt genom nyckeltal och kundundersökningen. Resultaten redovisas på webben för att ge underlag för jämförelser vid val av förskola. Uppföljningarna ligger också till grund för nämndens särskilda satsningar och förslag till resursfördelning. Tabellen nedan visar måluppfyllelsen för förskolan.

Styrtalet	Nuläge	Mål	Resultat
Val av förskola inom kommunen *	99%	99%	Uppnått
Föräldrar är nöjda med förskolan**	91%	92%	Ej uppnått

*Extens per juni 2014

** Kundundersökning föräldrar 2014

Antal

Förskola Genomsnitt (jan-dec)	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Antal barn 1-2 år heltid	627	633	6	660
Antal barn 1-2 år deltid	111	81	-31	82
Antal barn 3-5 år heltid	1352	1365	13	1368
Antal barn 3-5 år deltid	189	198	9	172,5
Totalt barn i förskola	2 279	2 276	-3	2 282
Andel deltidsbarn	13%	12,2%	-1%	11,2%

2 276 barn i genomsnitt över året gick i förskola, vilket var 6 färre än förra året.

Andelen deltidsbarn fortsätter att öka från 11,2 % under 2013 till 12,2 %. Vilket troligtvis beror på reformen med ökad tid för föräldralediga till 30 timmar per vecka.

Kostnader (tkr)

Förskola	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Tkr	2014	2014		2013
Nettokostnad -peng tkr	-207 220	-206 030	1190	-201965
Lokaler	-27 866	-27 474	392	-27 263
Intäkter - avgifter	24 890	24 451	-439	24 726
Intäkter moms komp mm	5 600	5 509	-91	5 441
Extra medel it-utrustning,mtrl	-	-	0	-2 608
Kundundersökning	-75	-47	28	-92
Nettokostnad peng och lokal	-204 671	-203 591	1080	-201761
Nettokostnad/barn inkl likv. förskola	-91	-91		-90

Nettokostnaden blev 1 mnkr lägre än budgeterat pga att antalet per pengnivå blev annorlunda än budgeterade volymer ex färre 1-2 åring deltid. I Budget beräknas heltidsersättning för 365 dagar. Verksamheterna får ersättning från den dag ett barn börjar på förskolan vilket inte alltid blir hela månader. En plats kostade i genomsnitt 91 000 kr/barn och år.

Förskola	Budget	Utfall	Utfall
Andel i kommunen	2014	2014	2013
Kommunal regi i kommunen	62%	63%	62%
Enskild regi i kommunen	37%	36%	37%
Kommunala utanför kommunen	0%	0%	0%
Enskild regi utanför kommunen	1%	1%	1%
Andel i kommunen	100%	100%	100%

Tabellen ovan visar andel i kommunal och enskild regi jämfört med budget och föregående år. Kommunala förskolor har ökat sin andel med 1% under 2014.

4.2.5 Lokaler i förskola

Kultur- och utbildningsnämndens lokalförsörjningsprognos ger underlag för planering av lokaltillgång efter efterfrågan samt uppmärksammar behov av anpassningar ur ekonomiskt perspektiv. Lokalkapaciteten för förskolan i kommunen 2014 visade sig vara i balans gällande kapacitet och efterfrågan. I kommunen tillämpas faktisk lokalersättning men med maxtak vid 2098 kr/kvm/år för 2014 för årshyran. När en fristående förskola startar eller utvidgar verksamheten gäller även begränsning på högst 8,5 kvm /barn.

Tabellen nedan visar att lokalkostnader för 2014 var 27,5 mnkr vilket är i stort sett samma som 2013. Detta är dock en preliminär kostnad för fristående då avstämning av lokalersättning sker påföljande år. Lokalkostnader per förskola, se bilaga 1.

Förskola	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Lokalkostnader Tkr	2014	2014		2013
Kommunala utförare i Österåker	-15 622	-15 343	279	-15 461
Enskilda utförare i Österåker	-12 244	-12 131	113	-11802
Totalt	-27 866	-27 474	392	-27 263

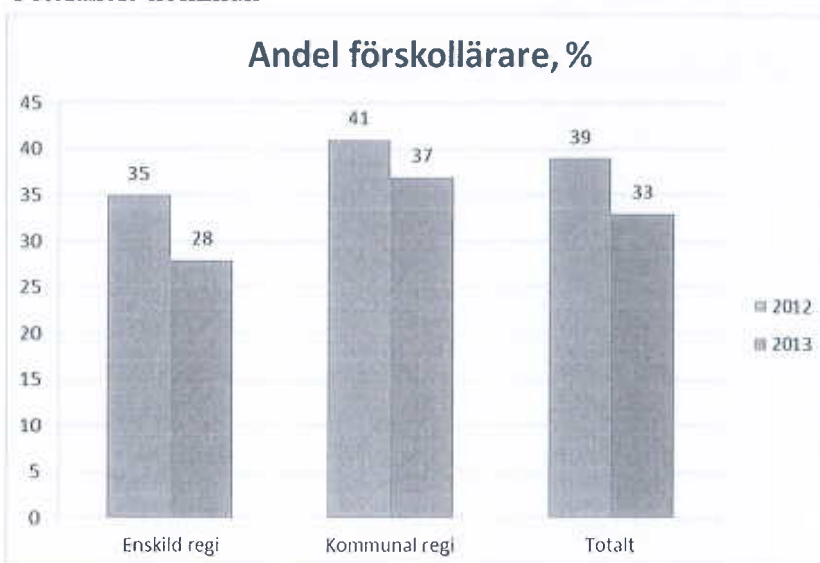
Uppföljning och utvärdering i förskola

Nyckeltal

Varje år per 15/10 samlar SCB in statistik avseende nyckeltal som andel förskollärare, barn per årsarbetare m.m. 2014 genomförde SCB en förändring både avseende rutiner för inhämtande av material men även kring den statistik som efterfrågades.

Fram till 2014 har sakkunnig förskola varit den ansvariga i kommunen för att samla in och rapportera till SCB, från och med 2014 vänder sig SCB till respektive huvudman som ansvarig för rapporteringen samt att det material man tidigare velat ha in har varit ett bearbetat material där kommunen stått för att sammanställa alla enheters resultat och skicka en samlad bild till SCB. Numera rapporterar enheterna in själva samt per individnivå, sen tar SCB hand om sammanställningen och skapar ett resultat som i mars kommer publiceras och bli allmän kännedom. Den förändringen hos SCB betyder att det i skrivande stund inte finns ett resultat att ta del av förrän i mars, då däremot kommer det presenteras en sammanställd rapport till Skolnämnden över resultaten, både fristående och kommunala men också i förhållande till länet.

Österåkers kommun

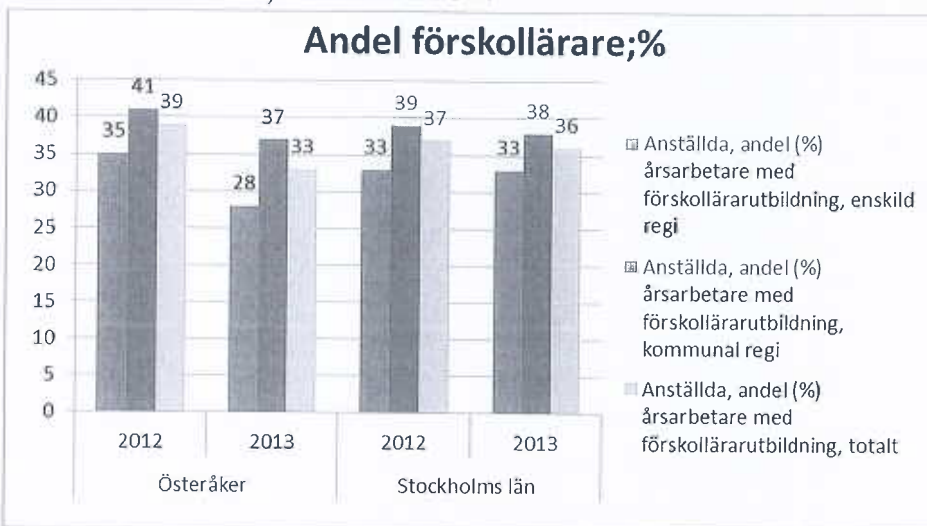

Källa: Skolverket mars 2014, avseende SCB per 15/10 2013

Andelen förskollärare har sjunkit med 6 % från 2012 totalt för både fristående och kommunala förskolor, de fristående har minskat med hela 7 %. De kommunala har minskat med 4 %. Resultatet är att de kommunala förskolorna har en större andel förskollärare jämfört med de fristående.

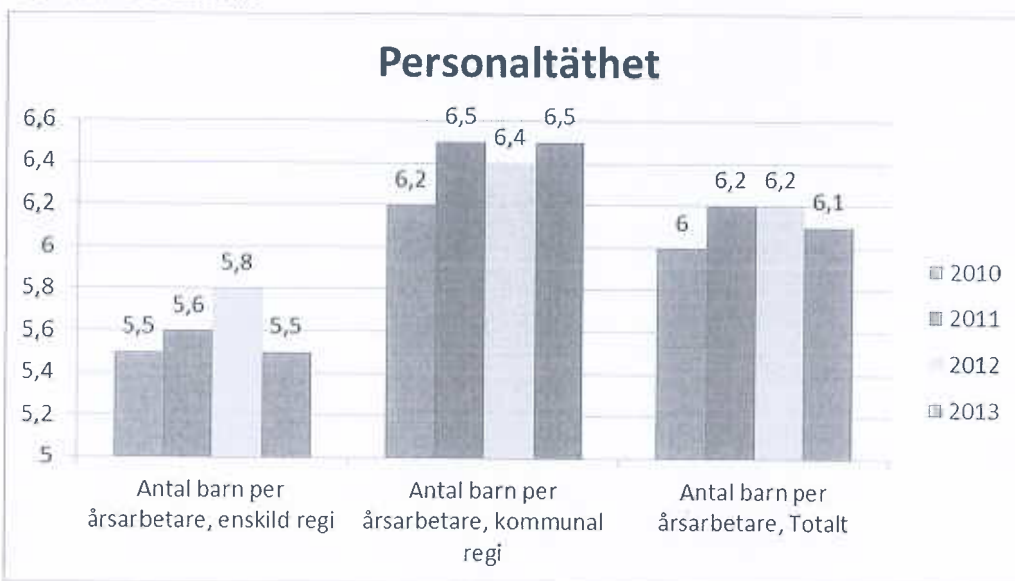
Österåkers kommun jämfört med länet

Källa: Skolverket mars 2014, avseende SCB per 15/10 2013

2012 hade Österåker en högre andel förskollärare än länet men från och med 2013 är resultatet 3 % under länet.

Österåkers kommun

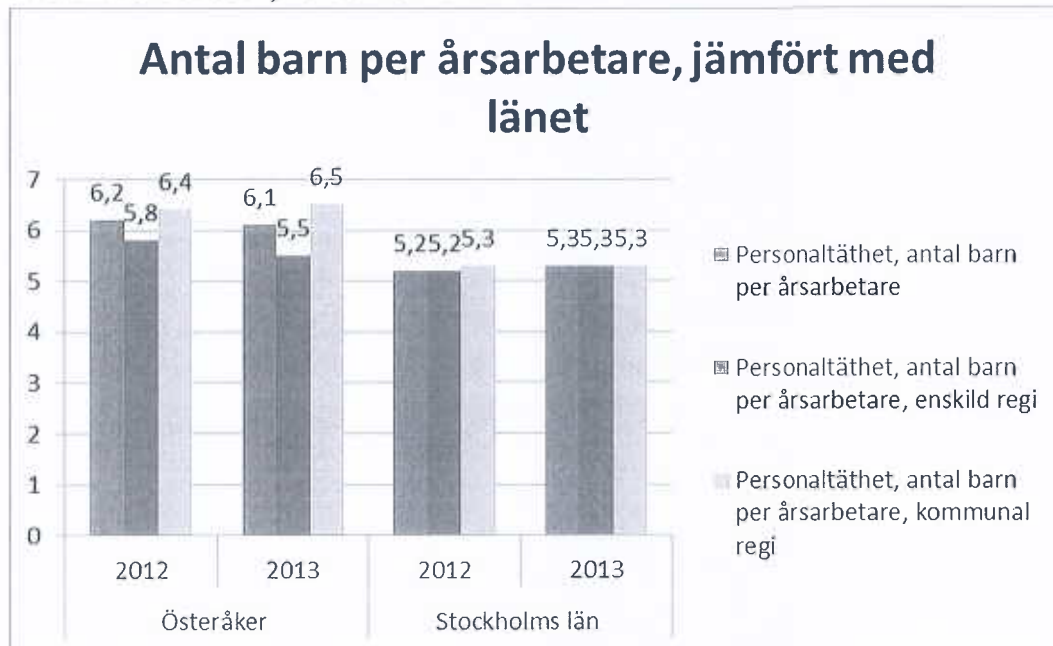
Källa: Skolverket mars 2014, avseende SCB per 15/10 2013

Personaltätheten har minskat något från 2012 till 2013 om vi ser till det totala resultatet för både enskilda och kommunala förskolor.

Nyckeltalen visar en markant skillnad mellan fristående och kommunala, de enskilda har minskat barn per årsarbetare från 5,8 % till 5,5 % däremot har de kommunala ökat antal barn per årsarbetare, vilket ger en försämrad personaltätet. De kommunala har ökat antal barn per årsarbetare från 6,4 till 6,5.

Österåkers kommun jämfört med länet

Källa: Skolverket mars 2014, avseende SCB per 15/10 2013

Antal barn per årsarbetare har ökat något på totalen i Österåker och 2013 har vi 6,1 barn per årsarbetare jämfört med länet som har 5,3 barn per årsarbetare. Resultatet visar också att Österåker har en större skillnad mellan fristående och kommunala jämfört med länet som har ett jämnare resultat.

Kundundersökning

Kundundersökning för föräldrar i förskola och pedagogisk omsorg har genomförts våren 2014. Kundundersökningen avser både fristående och kommunala förskolor i kommunen och görs sedan 2009 i samverkan med nio andra kommuner i länet. Resultaten har presenterats på webben och för nämnden i form av en rapport. Syftet med kundundersökningen är flera, bland annat att ge medborgarna insyn i verksamheterna, göra föräldrarna delaktiga i verksamheterna, stöd i val av förskola samt vara ett stöd i förskolornas eget utvecklingsarbete. I kundundersökningen för 2013 och 2014 har samverkansgruppen för förskoleföräldrar tagit fram två kommunspecifika frågor.

Under 2014 har också ett jämförarverktyg införts på webben, ett utvalt antal frågor presenteras i ett jämförarverktyg som information till föräldrar och andra medborgare.

Resultat förskola

Andel föräldrar i fristående och kommunala förskolor jämför med övriga kommuner som deltar i undersökningen

Frågor ur kundundersökning	Totalt i kommunen	Totalt i kommunen	Övriga kommuner	Övriga kommuner
	2014	2013	2014	2013
Mitt barn verkar trivas i förskolan	98	97	98	98
Mitt barn är tryggt i förskolan	95	95	96	95
Det är arbetsro i barngruppen	67	68	75	75
Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola	91	90	90	93
Jag kan rekommendera mitt barns förskola	91	90	89	92

Källa: Kundundersökning 2014, Österåkers kommun

Analys:

Vi ser att i de flesta frågor som rör trygghet och trivsel, kan rekommendera har resultaten förbättrats 2014 jämfört med 2013. Det är fler föräldrar som kan **rekommendera sitt barns förskola**, är **nöjda med verksamheten** samt att **barnen verkar trivas** i förskolan jämfört med tidigare. Föräldrarnas upplevelse av detta har förbättrats. Även i jämförelse med andra kommuner som deltagit i undersökningen, står Österåker sig bra när det gäller att **rekommendera sin förskola**, **vara nöjd med förskolan** ligger Österåker över genomsnittet för de deltagande kommunerna, när det gäller **mitt barn verkar trivas** samt att **mitt barn är tryggt** har också höga och bra resultat jämfört med andra deltagande kommuner.

En fråga som sticker ut är den om **arbetsro i barngruppen** och där försämras resultatet 2014 jämfört med 2013. I dialog med verksamheterna beror resultatet på personalomsättning men också stora barngrupper. Det är också något som samverkansgruppen för föräldrar lyfter.

Uppföljning av kostpolicyn förskola

För att få svar på hur förskolorna följer kostpolicyn upprättades en enkät. Eftersom förskolorna i kommunen antingen har en anställd kock som lagar maten direkt på förskolan eller köper mat från måltidsenheten i kommunen, skickades enkäten till antingen förskolechef eller måltidsenheten, se tabell enligt nedan.

Krav enligt kostpolicyn	Förskolechefs yttrande	Måltidsenhetens yttrande
Specialkost ska tillhandahållas av medicinska, etiska och religiösa skäl.	100 % svarat ja	ja
Ca 70 % av det dagliga energi och näringsintaget ska serveras under en heldag i förskolan.	100 % svarat ja	ja
Vid utflykter ska maten innehålla samma näringsinnehåll som mellanmån/lunch under ordinarie vistelse.	100 % svarat ja	ja
Nötter, mandel, sesamfrön och jordnötter får aldrig ingå i den mat som serveras.	100 % svarat att de inte serverar detta	följs
Andelen ekologisk mat ska utgöra 20 % år 2015. I möjligaste mån ska maten vara närproducerad. Hur stor andel av den mat ni serverar är ekologisk?	*Tre förskolor svarar att de bara kommer upp till 10 %,	Fram till juni 2014 18 % ekologiska inköp, från juni 2014 ökades andelen ekologiskt inköp pga. ny upphandling
Lagstadgade krav på livsmedelssäkerhet ska följas.	100 % svarat att de följer	ja
Svenska näringsrekommendationer (SNR 2005) samt de nationella riktlinjerna "Bra mat i förskolan" (2007) ska följas	100 % svarat att de följer	ja
En god arbetsmiljö för kökspersonalen ska eftersträvas (ev. föreläggande, anmärkningar ang. arbetsmiljö)	100 % svarat att det följs, inga anmärkningar	ja
Maten ska tillagas så nära serveringstillfället som möjligt	100 % svarat ja eftersom de lagar på plats	Ja, efter gällande lagstiftning
Köket ska vara ändamålsenligt utformat (ev. anmärkningar, föreläggande från miljö och hälsa)	100 % svarat att det är ändamålsenligt utformat, inga förelägganden.	ja

*Två förskolor som inte når upp till 20 % ekologisk mat.

Slutsats:

Enligt de svar förvaltningen fått in ser vi att förskolorna följer kostpolicyn, tre förskolor

när 2014 inte upp till 20 % ekologisk mat men målet är enligt kostpolicyn att det ska vara uppnått först 2015.

Tillsyn

Under höstterminen 2014 har regelbunden tillsyn genomförts av pedagogisk omsorg i fristående regi. I Österåker finns 32 familjedaghem indelade i fem olika områden. Inför tillsynen skickades en inläga till alla familjedaghem med frågor för utförarna att fylla i och skicka tillbaka till mig. Den tillsammans med F-Skattsedel, utdrag ur belastningsregistret samt en utvärdering av verksamheten var utgångsläget för tillsynsmötet. Tillsynsmöten utfördes på två hälften av familjedaghemmen träffade jag på Alla-huset för ett gemensamt möte områdesvis. Hälften av verksamheterna fick ett besök i sitt familjedaghem, den förra tillsynen som skedde för två år sen gick till på samma sätt. Överlag följer familjedaghemmen skollagen, och förskolans läroplan finns med som vägledande i de flesta enhet. Totalt var det två familjedaghem som fick anmärkningar kring sitt systematiska kvalitetsarbete.

Tillsyn kan också ske på förekommen anledning men under 2014 har inga sådana sanktioner utförts.

Samverkansgrupp med föräldrar

Under året har tre samrådsmöten ägt rum. Inbjudna var föräldrar med barn i både fristående och kommunala förskolor. Från kommunen har Kultur- och utbildningsnämndens ordförande, sakkunnig förskola samt verksamhetschefen för de kommunala förskolorna deltagit. Syftet har varit att föra en dialog med föräldrar till barn i förskolan.

Utförarmöten

Kultur- och utbildningsförvaltningen har bjudit in utförare till tre utförarmöten under året för information om nya förslag, nya beslut, aktuella nämndsärenden och extern information.

Jämförarverktyg på webben

Under 2014 upphandlades ett webbverktyg där medborgarna kan jämföra olika förskolor och grundskolor med varandra. Kultur- och utbildningsförvaltningen har valt ut ett antal nyckeltal samt några frågor ur kundundersökningen för att medborgare ska få sig en bild av olika enheter i kommunen.

4.2.6 Särskilt stöd i förskola

I budget för särskilt stöd i förskola inom Kultur- och utbildningsnämnden ingår tilläggsbelopp och språkförskola. Huvuddelen av resurserna för särskilt stöd ligger i grundpengen. En budget för tilläggsbelopp/extra bidrag vid omfattande funktionsnedsättningar och extraordinära åtgärder finns inom Kultur- och

utbildningsnämnden. Budgeterade kostnader är 7,9 mnkr. En intäkt från landstinget med 0,9 mnkr ger en nettobudget på 7 mnkr. Se tabell nedan.

Tilläggsbelopp

Enligt skollagen ska kommunen i vissa fall ge bidrag till fristående förskolor i form av tilläggsbelopp för särskilt stöd. Extra bidrag för särskilt stöd kan även sökas av kommunala förskolor enligt samma kriterier. Tilläggsbeloppet avser endast extraordinära stödbehov. Detta innebär att i stort sett alla behov av särskilt stöd ska tillgodoses inom barnomsorgspengen. Fristående förskolor kan överklaga beslut om tilläggsbelopp hos allmän förvaltningsdomstol.

Utfallet för tilläggsbelopp för förskola 2014 är 5,4 mnkr jämfört med 4,8 mnkr 2013. 3 barn har gått i specialförskolor utanför kommunen och 45 tilläggsbelopp/extra bidrag har beviljats under vårterminen. Motsvarande siffror under höstterminen är och 5 barn som gått i specialförskola utanför kommunen samt 44 beviljade tilläggsbelopp/extra bidrag.

Språkförskolan

Språkförskolan är en av avdelningarna på Färglådans kommunala förskola.

Språkförskolan är anslagsfinansierad. Kultur- och utbildningsnämnden beställer verksamheten som drivs av den kommunala produktionen. Syftet med verksamheten är att ge barn med grav språkstörning stöd i sin språkutveckling och kontinuerlig behandling av logoped. Kommunen har tecknat avtal med Stockholms läns landsting om språkförskola för åtta barn med tre pedagoger och en logoped. Landstinget delfinansierar verksamheten med 926 tkr. Anslag till verksamheten är 1,65 mnkr per år utöver grundpeng.

Antal

Stöd i förskola och familjedag	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Tilläggsbelopp/stöd ordinarie verk	-	44	-	38
Tilläggsbelopp i specialförskolor	6	4	-2	2
Språkförskola Penseln	8	8	0	8
Totalt antal	-	56	-	48

Kostnader (tkr)

Stöd i förskola och familjedaghem	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet	-4 407	-4 622	-215	-4 468
Tilläggsbelopp i specialförskolor	-1840	-808	1032	-316
Språkförskola	-1658	-1658	0	-1576
Bidrag fr landsting	900	926	26	907
Total nettokostnad	-7 005	-6 162	843	-5 453

4.2.7 Beställning av omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

I juni 2014 fick Produktionsstyrelsen en beställning avseende omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Uppdraget innebär omsorg till barn där föräldrar har arbetstider under kvällar, helger och nätter. Omsorgen erbjuds barn från 1år till och med vårterminen det år barnet fyller 13, och en kommunalt anställd personal kommer till hemmet. Vid utformningen av denna nya tjänst har ett nära samarbete med Produktionsförvaltningen skett och en tydlig ansvarsfördelning mellan beställare och utförare har utformats.

För att få denna omsorg måste föräldern/föräldrarna ha ett varaktigt omsorgsbehov av minst 20 timmar per månad och antalet beviljade timmar är max 42 timmar per månad. Vid gemensam vårdnad ska båda föräldrarna ha obekvämt arbetstid, och hänsyn tas till deras respektive arbetsschema. Ansökan om denna omsorg var möjlig från 1 september. Under hösten inkom 5 ansökningar varav 2 beviljades bifall. Insatsen börjar från januari 2015.

4.2.8 Övriga likvärdighetsresurser i förskola

Kostnader (tkr)

Förskola likvärdighetsresurser	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Tkr	2014	2014		2013
Socioekonomisk viktning	-1100	-1100	0	-681
Skärgårdsstöd Ingmarsö/Ljusterö	-782	-819	-37	-913
Kvalitetssäk.medel(metodverkstan mm)	-1080	-986	94	-998
Språkverkstan	-720	-762	-42	-663
Nettokostnad totalt förskola	-3 682	-3 667	15	-3 255

Totalt fanns 2014 en budget med 3,7 mnkr som fördelades på olika sätt för att öka likvärdigheten inom förskolan.

Socioekonomisk viktning

Under 2014 fördelades 1,1 Mkr. I socioekonomisk viktning till förskolorna i kommunen. Fördelningen till förskolan utgick utifrån placerade barn födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands. Detta innebär att tre förskolor i kommunen fått ta del av medlen under 2014.

Enhet	Antal elever/barn per enhet					
	Totalt	Elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands	Andel utländsk bakgrund av barnen i förskolan	Fördelning till 3 förskolor utifrån elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands	Fördelning 2014 (kr)	Utbet/månad
Färglådan	63	4	37%	20%	220 000	18 333
Luna förskola	62	8	37%	40%	440 000	36 667
Kunskapskryssarens Förskola Berga	55	8	51%	40%	440 000	36 667
	180	20			1 100 000	91 667

Inför uppföljning av den socioekonomiska viktningen skickades frågor ut för att ta reda på behov, vad pengarna använts till samt effekter av viktningen. Nedan följer frågorna för uppföljning samt svar från de berörda förskolorna.

Vilka behov har förskolorna?

- Tolk i samband med dialog med föräldrar
- Översättningar
- Högre personaltäthet
- Pedagogisk fortbildning
- Flerspråkigt material
- Tätare föräldrarelationer

Vilka insatser har prioriterats inom givna ekonomiska ramar?

- Ökad personaltäthet
- Högre andel förskollärare
- Ökad föräldrakontakt
- Handledning
- Utbildningsinsatser till pedagoger
- Utveckla IKT i förskola eftersom det finns mycket hjälpmedel att använda vid flerspråkighet.
- Utrymme för vikarier vid behov.

Vilka effekter har uppnåtts?

- I de barngrupper med en högre andel förskollärare sker verksamheten på en högre "lägstnivå" kring bland annat språkutveckling.
- Att använda tolkar samt översätta material ger bättre kommunikation och relation till föräldrar, bra relation till föräldrar gynnar barns utveckling på både kort och lång sikt.
- Ökad personaltäthet gör det möjligt att anpassa grupperna efter behov vilket ger barnen större förutsättningar att utvecklas och kunna delta på lika villkor. På en av förskolorna har också personal med annat modersmål kunnat anställas vilket gynnar målgruppen i övergång till det svenska språket och relation till andra barn och de viktiga sociala relationerna.
- Ökat fokus på mångkulturalitet som mynnat ut i kulturveckor och språkrum, vilket gynnar både de barn med annat modersmål men också ökad förståelse för barns olika modersmål och kulturer.

Slutsats:

Effekterna av den socioekonomiska viktningen ses inom fyra områden

- Högre andel förskollärare ger en högre "lägstnivå" kring förskolans läroplan men också med fokus på språkutveckling.
- Ökad personaltäthet ger möjlighet att dela barngrupperna efter behov och ger ökad likvärdighet.
- Ökad kommunikation och relation till föräldrarna ger tryggare barn och gynnar barnens utveckling på både kort och lång sikt.
- Ökat fokus på mångkulturalitet vilket utvecklar både barnen med annat modersmål och de med svenska som modersmål.

Skärgårdsstöd till förskolor

Ljusterö förskola har fått 192 tkr till verksamheten enligt beslut i KS (§127 2005).

Ingmarsö förskola får bidrag enligt KS (§114 2005). Bidraget justerats efter avstämning av antalet barn i verksamheten, Bidraget blev 666 tkr för 2014

Kvalitetssäkringsmedel i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

De utvecklingsmedel som finns för förskola och pedagogisk omsorg kommer från de kvalitetssäkringsmedel som kommunen får som kompensation för maxtaxan. Av den totala summan som kvalitetssäkringsmedlen består av går 75 % ut som en förstärkning av verksamhetspengen till förskola och fritidshem. Till utvecklingsinsatser finns 25 % vilket motsvarar 1 Mkr till utveckling av personal inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.

Under 2014 har en rad olika föreläsningar och aktiviteter ägt rum, flertalet av dessa bygger på krav på åtgärder efter skolinspektionens regelbundna tillsyn som ägde rum under våren, bland annat har aktiviteter skett kring interkulturellt förhållningssätt och modersmål i förskola och systematiskt kvalitetsarbete.

- Föreläsningar som exempelvis Johan Steinberg om ledarskap, Stefan Hyttfors om framtidsforskning som vänt sig både till personal inom förskola, grundskola samt fritidshem.
- Föreläsning kring det pedagogiska uppdraget för pedagogisk omsorg via lärarfortbildning
- En dag om inkludering med föreläsning av bland annat forskaren Bengt Persson
- Föreläsningsserie kring modersmålsstöd i förskola via Skolverket.
- Metodverkstan har haft verkstan öppen och bemannad för personal och barngrupper i förskola och pedagogisk omsorg under förmiddagarna, där man arbetat med återbruk, lera samt andra estetiska uttrycksätt kopplat till pedagogisk dokumentation.
- Språkprojekt tillsammans med biblioteket där språkambassadörer läst sagor på olika modersmål samt svenska för barn i förskola, förskoleklass och pedagogisk omsorg. Projektet fortsätter under vt-15.
- Mattehandledare som drivit nätverk för förskolepersonal under vt-14
- Nätverk kring systematiskt kvalitetsarbete
- Föreläsning kring systematiskt kvalitetsarbete av Anna- Karin Söderström
- Ipad nätverk under vårterminen 2014

Projekt Språkverkstan

Projekt Språkverkstan startade i mars 2013 och avslutades i december 2014. I december 2014 tog Kultur- och utbildningsnämnden beslut om att permanenta verksamheten Språkverkstan. Syftet med Språkverkstan är att erbjuda personal handledning och konsultation kring barn med kommunikation – samspels- och språksvårigheter samt modersmålsstöd. Syftet är också att erbjuda fortbildningsinsatser inom området, utlåning av språkstimulerande material, skapa nätverk, erbjuda en mötesplats för kommunikation och språk samt visa exempel på hur verksamheterna kan bygga upp en språkstimulerande miljö. En specialpedagog är anställd på heltid och verksamheten vänder sig till förskola, förskoleklass och pedagogisk omsorg i både fristående och kommunal regi.

Under 2014 beviljades förvaltningen av projektpengar från Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM vilket resulterade i att Språkverkstans uppdrag kunde utökas genom att anställa ytterligare en specialpedagog under 2014. Så under 2014 har två specialpedagoger arbetat mot enheterna.

Aktiviteter i Språkverkstan under 2014

- Handledning och konsultation till personal i verksamheterna
- Utlåning av pedagogiskt material och kompensatoriska hjälpmedel.
- TAKK-kurs (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) har genomförts
- Samarbete med kulturenheten kring en gemensam satsning kring EQ arbete.
- Föreläsningar ”Barn som utmanar”

- Nätverk kring "Flerspråkighet", "Barn som utmanar" samt "Språkutvecklande arbetssätt"

4.3 Förskoleklass, grundskola, och fritidshem

Kultur – och utbildningsnämndens huvudsakliga uppdrag är att finansiera, följa upp och informera om verksamheterna inom nämndens område.

Verksamheterna finansieras med en peng per elev. Pengbeloppen fastställs årligen av Kommunfullmäktige. Pengen är lika oavsett driftsform. Huvudelen av resurserna (ca 90%) ligger i peng. Utanför peng ligger lokaler och särskilda satsningar för att stödja verksamheternas utveckling mot ökad måluppfyllelse. En del av resurserna viktas också utifrån socioekonomiska faktorer för att ge mer likvärdiga villkor mellan enheterna. Sambandet mellan resurser (peng och satsningar) och effekt (måluppfyllelse, t ex betygsresultat) är komplext. I de uppföljningar som Kultur – och utbildningsnämnden gör går det inte att se något entydigt samband mellan insatta resurser och resultat över åren. Se bilaga. Kunskap om vilka åtgärder som enligt forskningen har effekt på måluppfyllelsen finns och lyfts fram i nämndens verksamhetsplaner och mål. Hur resurserna nyttjas i verksamheten, t ex personalens kompetens, utformning av elevstöd, gruppindelning och andra verksamhetsfrågor som påverkar måluppfyllelsen, beslutas av rektor som med stöd av skollagen ansvarar för enhetens inre organisation. Det systematiska kvalitetsarbetet med analyser på enhetsnivå är därför en nyckel till större kunskap om dessa samband och utvecklingsbehov.

4.3.1 Förskoleklass

Syftet med förskoleklassen är att förbereda barnet för skolstarten. Verksamheten är inte obligatorisk. Förskoleklass erbjuds från och med höstterminen det år barnet fyller sex år och omfattar vanligen ca tre timmar per dag under grundskolans terminer. Före och efter skoltid och på lov erbjuds fritidshem för de som har behov av det. Förskoleklassen är avgiftsfri, men om barnet deltar i fritidshem så gäller särskild taxa. Nettokostnaden blev 0,8 mnkr lägre än budgeterat och beror främst på 24 färre elever.

En plats kostade i genomsnitt 38 000 kr/barn och år. Se nedan tabell

Antal och kostnader (tkr)

Förskoleklass	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Genomsnitt (jan-dec)	2014	2014		2013
Elever i Förskoleklass	580	556	-24	598
Nettokostnad -peng	-19 358	-18 563	795	-19 560
Lokaler	-2 602	-2 562	40	-2 603
Nettokostnad	-21960	-21125	835	-22 163
Nettokostnad/elev	-38	-38	0	-37

4.3.2 Grundskola

Grundskolan omfattar nio årskurser. Skolplikt gäller från och med höstterminen det år barnet fyller sju år. Inom kommunen finns fjorton kommunala och sex fristående skolor. Produktionsstyrelsen är huvudman för de kommunala skolorna och har ansvar för att

skolpliktiga elever får en skolplacering i en kommunal skola om de inte har valt en annan godkänd skola. Vårdnadshavare har rätt att välja skola inom eller utanför kommunen och skolpengen följer med eleven till den skola där eleven tas emot. Fristående skolor får tillstånd att driva skola och fritidshem genom Skolinspektionen. Skolinspektionen har också tillsynsansvar över både kommunala och fristående skolor. Antalet elever blev 58 fler totalt än budgeterat och var 132 fler än förra året

Antal

Grundskola	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Genomsnitt (jan-dec)	2014	2014		2013
Elever i grundskola år 1-3	1859	1861	2	1871
Elever i grundskola år 4-5	113	1238	125	1156
Elever i grundskola år 6-9	2 144	2 075	-70	2 015
Totalt 1-9	5 116	5 174	58	5 042

Kostnader (tkr)

Grundskola	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
	2014	2014		2013
Nettokostnad -peng	-293 548	-298 658	-5 110	-275 266
Lokaler	-53 905	-54 138	-233	-52 327
Intäkter momskomp	6 660	7 100	440	6 678
Intäkter övrigt	630	0	-630	194
Extra medel till läromedel, utrustn.	-	-	0	-13 140
Övrigt	-32	35	67	-47
Nettokostnad grundskola	-340 195	-345 661	-5 466	-334 278
Nettokostnad ink likvärdighetsresurs	-353 685	-359 111	-5 426	-343 897
Nettokostnad/elev 1-9	-69,1	-69,4		-68,2

Kostnaden blev 5,4 mnkr högre och förutom 58 fler elever ökade kostnaden även pga att 124 fler elever gick i skolor utanför kommunen jämfört med budgeterat vilket innebar högre kostnad med 1,9 mnkr då kostnaden för lokalpeng tillkommer.

Budgeterade övriga intäkter på 0,6 mnkr bestod av intäkter för sålda platser till andra kommuner som skolor i kommunen får avdrag med. Det har under 2014 bokförts som minskade kostnader med 0,5 mnkr för lokaler istället för intäkt.

En plats i grundskolan kostade i genomsnitt 69 400 kr/barn och år.

Val av skola

Källa: Extens

	Andel åk 1-6	Andel åk 7 -9	Antal förändring från 2013/14
Kommunal skola inom kommunen	74%	53%	-16
Fristående skola inom kommunen	18%	21%	117
Totalt inom kommunen	92%	74%	

Kultur – och utbildningsnämndens resultatmål att skolorna i kommunen ska vara attraktiva val, följs bland annat upp genom statistik över skolplacering. Målet för 2014 var att 95 % i åk 1- 6 och 79 % i åk 7 – 9 skulle välja skola inom kommunen. Målet är inte uppnått. Andelen elever totalt i åk 1 – 9 som valt skolor utanför kommunen har legat stabilt på 10 – 11 % de senaste åren. Det har inte heller skett någon förändring inför läsåret 2014/15. En förskjutning har däremot skett från kommunala till fristående skolor, både inom och utanför kommunen. En förklaring är att utbudet av fristående utförare och platser i de etablerade fristående skolorna har ökat.

Betygsresultaten utgör ytterligare indikatorer på hur kommunen ligger till i förhållande till målet länets bästa skola. Enligt skollagen är målet att alla elever minst ska nå kunskapsresultaten i alla ämnen och vara behöriga till gymnasieskolan. Slutbetyget i åk 9 2014 har förbättrats jämfört med förra läsåret, men når inte upp till genomsnittet i länet och därmed inte heller till målnivån. Även det genomsnittliga meritvärdet har ökat i kommunen jämfört med 2013. Målet var ett meritvärde på 216 och det har uppnåtts. Resultatet ligger dock under länets. Den kommun som har genomgående högst resultat är Danderyd där 92,9 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 och det genomsnittliga meritvärdet var 244,8.

Slutbetyg åk 9, andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, samtliga huvudmän

Källa: Siris

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker	76,7	71,6	77,8	76,6	78,4
Länet	79,5	78	78,2	78,6	77,4
Riket	77,4	77	77,4	77,3	76,6

Genomsnittligt meritvärde åk 9, samtliga huvudmän

Källa: Siris

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker	216,7	204,2	213,2	213,4	212,5
Länet	226	222,3	222,5	221,9	219,1
Riket	214,8	213,1	211,4	210,6	208,8

På Österåkers kommuns hemsida/ barn och utbildning finns ett jämföraverktyg för jämförelser mellan kommunens skolor på enhetsnivå. Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 varierar mellan 95,7 och 58,3 procent, vilket visar att det finns brister i likvärdigheten mellan enheterna i kommunen.

Andelen elever som inte nått målen i två eller fler ämnen har ökat något jämfört med föregående läsår och ligger över snittet i länet och ligger nu på 16,9 procent. Här överväger andelen pojkar. De särskilda satsningarna på t ex höjd skolpeng, ökning av viktade medel och ökad budget för särskilda stödåtgärder, syftar bland annat till att öka likvärdigheten i skolorna och att öka andelen elever som går ut grundskolan med godkända betyg.

Sammantaget visar betygsindikatorerna att kommunen ligger under resultatet i länet och att likvärdigheten inte har förbättrats, trots att resultaten generellt har ökat något 2014.

Personal och elever i grundskola

källa: Skolverket, Siris, avser april valt år

	Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen		Andel lärare med specialpedagogisk högskoleexamen		Antal elever per lärare	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Kommunen totalt	81,1	80,7	4,2	3,2	14,1	14
Kommunala	82,3	83,5	4,7	3,2	13,8	13,8
Fristående	74,9	69,4	..	..	15,5	14,5
Länet	79,7	80	4,4	4,2	13,1	13,5

Som helhet ligger Österåkers kommun under rikssnittet gällande både utbildad personal och lärartäthet. De kommunala skolorna har en större andel utbildad personal och även något högre lärartäthet än de fristående skolorna. Fristående skolor har totalt sett något fler elever per lärare än de kommunala. Tillgång till specialpedagogisk kompetens är ett krav i skollagen men är en brist i flera enheter inom kommunen. Skolinspektionen har i

sin tillsyn konstaterat att tillgången till specialpedagogisk kompetens och även till studie – och yrkesvägledning behöver åtgärdas på flera enheter.

I bilaga 4 finns en sammaställning med jämförelser av resultatindikatorer för skola mellan 2013 och 2014, utveckling av skolpengen och viktade resurser under samma period samt jämförelse av tre indikatorer i SKLs Öppna jämförelser 2014, sammanvägt resultat, effektivitetsmått och avvikelse från standardkostnaden. Inom sammanvägt resultat rankas Österåker som 188 av 290 kommuner i landet. Länsgenomsnittet är 118. Vid jämförelse av effektivitetstal har Österåker plats 30 och länet 88.

4.3.3 Fritidshem

Fritidshem ska anordnas i förskoleklass, grundskola och grundsärskola till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år om det finns ett behov utifrån föräldrarnas arbete eller studier samt för barn som har ett eget behov av verksamheten. Från och med 10 års ålder kan kommunen i stället erbjuda öppen fritidsverksamhet. I Österåkers kommun erbjuds inskriven fritidshemsverksamhet även för elever från 10 års ålder. Antalet elever i inskriven verksamhet år 4 – 6 (från ca 10 års ålder) har ökat successivt varje år sedan starten, vilket har medfört utmaningar för skolorna att hitta lämpliga lokaler och anpassa verksamheten till en ny målgrupp.

Elever i fritidshem under 5 år

Källa: Extens

Fritidshem	2014	2013	2012	2011	2010
Antal åk-F-6	3 006	2 895	2 686	2 368	2 149
Varav åk 4-6	717	588	385	131	10

Antal

Fritidshem Genomsnitt (jan-dec)	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
år F	603	546	-57	584
år 1-3	1743	1743	0	1723
år 4-6	353	717	364	588
To talt Fritidshem	2 699	3 006	307	2 895

Kostnader (tkr)

Fritidshem	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Nettokostnad -peng	-69 825	-72 920	-3 095	-69 165
Lokaler	-12 358	-12 549	-191	-11588
Intäkter - avgifter	19 330	20 554	1224	19 990
Intäkter moms-komp mm	900	945	45	861
Total nettokostnad peng och lokal	-61953	-63 970	-2 017	-59 902
Nettokostnad/ år fritidshem	-22,95	-21,28		-20,69

Nettokostnaden för fritidshem blev 2 mnkr högre än budget och 4 mnkr högre än föregående år beroende på 307 fler elever i verksamheten. En plats i fritidshem kostade i genomsnitt 21 280 kr/barn och år.

Personal inom fritidshem

källa: Siris

	Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning		Antal elever per anställd	
	2013	2014	2013	2014
Kommunen totalt	25	24	13	13,6
Länet	29	29	12,7	13,6

Andel fritidspersonal med pedagogisk högskoleutbildning i Österåkers kommun ligger något under snittet i länet. Både länet och kommunen ligger dock långt under riket vad gäller högskoleutbildad personal i fritidshemmen. I riket låg andelen på 53 procent 2014. Enligt ”Allmänna råd för kvalitet i fritidshem” ska kommunerna sträva efter att använda högskoleutbildad personal i verksamheten. Antal elever per anställd ligger relativt lika som länet. Skillnaden mellan olika enheter är dock stor i kommunen både vad gäller elevgruppernas storlek och lokalernas utformning. Kvalitén i fritidshem är ett av de utvecklingsområden som identifierats i samband med Skolinspektionens tillsyn 2014.

4.3.4 Lokaler

Inför läsåret 2014/15 fanns ett överskott av lokaler i kommunen totalt. Höstterminen 2014 fanns totalt en överkapacitet på ca 800 platser i kommunen (exkl Söras utbyggnad). Lokaltillgången stämmer inte alltid med efterfrågan, vilket innebär att tillfälliga paviljonger har satts upp inom vissa kommunala enheter för att bereda plats för alla som sökt en viss skola. Skärgårdsstad, Margeretelund och Österskär är de skolor som har underkapacitet, dvs fler elever än vad skolan egentligen har kapacitet för. På Österskärsskolan sattes ytterligare en paviljong upp inför höstterminen 2014. Även på Margretelundsskolan finns en paviljong sedan tidigare.

Solskiftesskolan kunde utifrån sjunkande elevunderlag säga upp sin paviljong inför ht 2014. Söraskolans ökar sin kapacitet från 650 till 750 platser i och med den pågående ombyggnaden. Av 500 elever i Söraskolan går ca 100 i särskilda undervisningsgrupper vilket kan innebära att elevunderlaget påverkas i samband med att man nu arbetar på andra lösningar för elever i behov av särskilt stöd. Även Hackstaskolan med kapacitet på ca 325 platser har sjunkande elevunderlag och av de 177 eleverna går ett 40 tal i särskilda undervisningsgrupper. I de centrala delarna har Prolympia utökat med åk 4 och 5, Korallen med åk 6 och Solbackens Montessoriskola har startat ht 2013. Ljusterö har kapacitet för 225 elever men har bara ca 90 elever inskrivna.

Om man ser till befolkningsprognosen och nuvarande lokaltillgång finns inget behov av nya skolor i kommunen. Förtätningen i de västra kommundelarna, Svinninge, Runö och Kanalstaden medför ett behov av förskolor och skolor på sikt. Samtidigt behöver en anpassning göras av nuvarande lokaler för att undvika en ökad kostnad för tomma lokaler.

I kommunen tillämpas en variant av faktisk lokalersättning med ett maxtak på 2 098 kr/kvm/år 2014. När en fristående skola startar eller utvidgar verksamheten gäller även en begränsning av ersättningen på högst 10 kvm /barn. Lokalkostnader per förskola, se bilaga 1. Kostnaderna för lokaler blev 69,2 mnkr vilket är 2 mnkr mer än föregående år vilket främst beror på utvidgning av en fristående skola och att en friskola startade verksamhet 1 juli 2013. Halvårskiftet 2014 är dock en preliminär kostnad för fristående skolor då avstämning av lokalersättning sker påföljande år. Se bilaga för kostnader per skola.

Kostnader(tkr)

F-klass, grundskola & fritidshem	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Lokaler	2014	2014		2013
Kommunala utförare i Österåker	-52 258	-52 442	-184	-52 213
Enskilda utförare i Österåker	-16 607	-16 808	-201	-14 957
Totalt	-68 865	-69 250	-385	-67 170

Uppföljning av kostpolicy 2014

Måltidsenheten inom Produktionsstyrelsen ansvarar för måltidsproduktionen i de kommunala enheterna. Kostchefen har redovisat hur kraven i policyn uppfylls.

Krav i kostpolicy	Måltidsenhetens yttrande	Bedömning
Två alternativa rätter samt lättmjölk, vatten, bröd (grovt) samt bordmargarin ska serveras dagligen.	2014 har en rätt serverats p.g.a. Söraskolans ombyggnad. I januari 2015 börjar det åter att serveras två alternativ. Tillbehör serveras enligt	Delvis godkänt

	policyn.	
Minst fem sorters sallad ska serveras dagligen.	Fem sorters sallad serveras dagligen.	Godkänt
Specialkost ska tillhandahållas av medicinska, etiska och religiösa skäl.	Specialkost tillhandahålls enligt policyn.	Godkänt
Lunchen ska ge 25 – 33 % av det dagliga energi – och näringsinnehållet. Mellanmålet till fritidsbarn ska ge 10 – 15 % av det dagliga energiinnehållet.	Måltiderna näringsberäknas och följer SNR 2005 (nationella riktlinjer).	Godkänt
Andelen ekologisk mat ska utgöra 20 % år 2015. I möjligaste mån ska maten vara närproducerad.	Andelen ekologiska råvaror var 2014 18 %. Utbudet av ekologiska och närproducerade varor har ökat från juni 2014 i samband med en ny upphandling.	Delvis godkänt
Vid utflykter ska livsmedelshygien och näringsinnehåll motsvara ordinarie måltider.	Samma regler gäller vid utflykter som vid servering i skolan	Godkänt
Nötter, mandel, sesamfrön och jordnötter får inte ingå i den mat som serveras.	Inge av dessa livsmedel förekommer i skolornas kök eller i maten som serveras.	Godkänt
Lagstadgade krav på livsmedelssäkerhet ska följas.	Alla kök har ett system för egen kontroll och HACCP rutiner. Kökspersonal genomgår livsmedelsutbildning vartannat år.	Godkänt
Svenska näringsrekommendationer (SNR 2005) samt de nationella riktlinjerna "Bra mat i skolan" (2007) ska följas.	Nationella rekommendationer, riktlinjer och lagstiftning följs.	Godkänt
En god arbetsmiljö för kökspersonalen ska eftersträvas. Köket ska vara ändamålsenligt utformat.	Vissa kök är inte dimensionerade för ökat antal ätande, t ex disk, avställningsytor, personalrum och omklädningsrum vilket påverkar kökspersonalens arbetsmiljö.	Delvis godkänt
Maten ska tillagas så nära serveringstillfället som möjligt.	Transport krävs till enheter som saknar tillagningskök. Transporter följer gällande lagstiftning.	Delvis godkänt

4.3.5 Särskilt stöd i grundskola

Huvuddelen av resurserna för särskilt stöd ligger i skolpengen och ansvaret för stödåtgärder åvilar rektor. De extra medlen/tilläggsbelopp som ligger utanför peng är därför mycket begränsade och avsedda för elever med omfattande och komplexa stödbehov som kräver extraordinära åtgärder.

Kultur- och utbildningsnämnden har en gemensam budget för tilläggsbelopp/extra bidrag till särskilt stöd som omfattar både förskola och grundskola inom och utanför kommunen. Kostnadsuppföljningen är uppdelad i olika tabeller.

Tilläggsbelopp

Enligt skollagen kan fristående skolor söka tilläggsbelopp för elever med ett omfattande behov av särskilt stöd. Extra bidrag för särskilt stöd kan även sökas av kommunala skolor och ansökan bedöms utifrån samma grund som för de fristående skolorna. Fristående skolor kan överklaga beslut om tilläggsbelopp hos allmän förvaltningsdomstol.

Tilläggsbelopp för särskilt stöd söks även av fristående skolor utanför kommunen som är speciellt anpassade för elever med särskilda behov sk ”specialskolor”. Hemkommunen har inte möjlighet att neka en fristående skola eller specialskola att ta emot en elev, men däremot sker en prövning om tilläggsbelopp beviljas eller ej och dess storlek. Utfallet blev 13 mnkr jämfört med 11,8 mnkr för 2013. Se tabell nedan

Antal

Stöd i grundskola och fritidshem	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet		62		52
Tilläggsbelopp i specialskolor	26	35	9	24
Särskilda undervisningsgrupper	95	95	0	98
Totalt antal		192		174

Kostnader (tkr)

Stöd i grundskola och fritidshem	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Tilläggsbelopp i ordinarie verksamhet	-4 764	-5 969	-1 205	-4 105
Tilläggsbelopp i specialskolor	-7 080	-6 994	86	-7 656
Särskilda underv. Grupper	-14 058	-13 954	104	-14 004
It-satsning (2013)				-119
Total nettokostnad	-25 902	-26 917	-1015	-25 884

Kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper

Enligt skollagen avser en placering i särskild undervisningsgrupp en tidsbestämd åtgärd inom ramen för åtgärdsprogram för särskilt stöd. I huvudsak ska åtgärder för särskilt stöd ges inom den enhet eleven tillhör och beslutas av rektor.

Inom grundskolan har det under många år funnits beställningar av särskilda kommunövergripande undervisningsgrupper för elever med autismspektrumtillstånd (AST) och tal- och språkstörning (ToS). Uppdragstagare är Produktionsstyrelsen, och verksamheterna har varit förlagda på Hackstaskolan (ToS åk 1-5) respektive Söraskolan (ToS åk 6-9 samt AST). I december 2014 hade sammanlagt 95 elever plats i AST klass eller i tal- och språkklass. Budget för helåret var 14 mnkr.

I och med skolinspektionens föreläggande efter den regelbundna tillsynen 2014, kan en beställning av kommunövergripande grupper inte längre ske. Beställningen har därför ändrats från 2015-01-01. Kultur- och utbildningsförvaltningen och produktionsförvaltningen har gemensamt tagit fram en plan för det fortsatta förändringsarbetet och produktionsledningen inledde under ht 2014 ett utvecklingsarbete med att skapa en mer tillgänglig lärmiljö i elevernas hemskolor. För de elever som redan har en placering sker ingen omedelbar förändring utan de har möjlighet att gå kvar på Hacksta respektive Söraskolan.

4.3.6 Modersmålsundervisning och studiehandledning i grundskola och särskolan

Modersmålsundervisning erbjuds från årskurs 1 för elever med annat modersmål än svenska om språket är elevens dagliga umgängespråk i hemmet och om eleven har grundläggande kunskaper i språket. Det är rektor som beslutar om en elev har rätt till modersmålsundervisning. Finansiering sker med peng per elev. Kostnaden har varit 7 000 kr per elev i genomsnitt för modersmål och studiehandledning. 483 elever har fått modersmålsundervisning 2014 och 96 elever har fått studiehandledning på modersmålet vilket är 18 fler än budget och kostnaden blir 0,4 mnkr högre än budget.

Antal och kostnader (tkr)

Modersmål	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Antal genomsnitt (jan-dec)	2014	2014		2013
Modersmål i grundskola	465	483	18	460
Studiehandledning på modersmål	96	96	0	76
Nettokostnad	-3 650	-4 075	-425	-3 602
Nettokostnad/elev	-6,5	-7,0		-6,7

Internationell klass

För nyanlända elever som inte har grundläggande kunskaper i svenska finns möjlighet att gå i en så kallad internationell klass i Söraskolan eller Hackstaskolan. I dessa klasser ligger tyngdpunkten på att eleven ska tillägna sig tillräckliga kunskaper svenska språket för att så fort som möjligt kunna följa undervisningen i ordinarie klass. För elever i internationell klass utgår en extra ersättning utöver den ordinarie skolpengen som gör det möjligt att ha mindre grupper. 44 elever har gått i grupperna under 2014 vilket är 23 färre än budget och därför blir nettokostnaden 0,6 mnkr lägre än budget.

Antal och kostnader (tkr)

Internationell klass	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Genomsnitt (jan-dec)	2014	2014		2013
Söra	33	15	-18	18
Hacksta	34	29	-5	27
Totalt	67	44	-23	45
Nettokostnad	-2 007	-1367	640	-1357
Nettokostnad/elev	-30,0	-31,1		-30,2

Sedan första januari 2014 kan Migrationsverket vid behov anvisa fler ensamkommande barn och ungdomar än överenskommet till kommunen, vilket kan medföra snabba förändringar i elevunderlaget i de internationella klasserna och språkintrödn i gymnasieskolan och även inom modersmålsundervisningen. Den sista augusti 2014 hade Österåkers kommun ansvar för 25 ensamkommande ungdomar, främst finns dock dessa inom gymnasieskolan. Även andra grupper, t ex anhöriga, kan komma till kommunen med kort varsel vilket ställer krav på beredskap i organisationen.

4.3.7 Likvärdighetsresurser i skolan

Utöver de medel som skolorna själva får via skolpeng, där huvuddelen av medel för åtgärder för utveckling och måluppfyllelse ingår, görs årligen särskilda satsningar utifrån politiska prioriteringar i syfte att bidra till att nå målet länets bästa skola. Dessa medel fördelas av förvaltningen på delegation av Kultur- och utbildningsnämnden.

I dessa särskilda satsningar ingår även viktade resurser för ökad likvärdighet (Salsa).

Kostnader (tkr)

Likvärdighetsresurser skola	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
It-satsning	-2 000	-1979	21	-2 000
Salsa	-7 150	-7 150	0	-4 550
Läs och skrivsatsning åk 1-2	-1000	-1000	0	-
Kronprinsessans fond	-100	-100	0	-100
Skärgårdsstöd/landsbygdstöd	-1386	-1427	-41	-1445
Utvecklingsmedel	-1610	-1550	60	-1329
Minoritetsspråk	-120	-120	0	-80
Övrigt	-124	-124	0	-115
Nettokostnad likv.resurser	-13 490	-13 450	40	-9 619

IT satsning (informationsteknik i skolan)

Under mandatperioden 2011 – 2014 har 1 mkr årligen avsatts för att öka användningen av IT i undervisningen och därmed bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna och målet länets bästa skola. 2014 ökade satsningen till 2,0 miljoner kronor. 1,8 mkr fördelades till samtliga enheter i kommunen utifrån antal elever. Genom IT satsningen har ett långsiktigt utbildningsprojekt genomförts inom den kommunala produktionen i samarbete med Lin education. Även den tekniska utrustningen har uppdaterats och utökats i skolorna med t ex Ipads och datorer till elever och pedagoger. För att stötta skolornas utvecklingsarbete inom IKT (informations – och kommunikationsteknik) avsattes en del av satsningen 2014 till en IKT pedagog. I uppdraget har även legat att utveckla en webbplats för pedagoger, Pedagog Österåker, som sjösattes i slutet av 2014 och att hålla i nätverk för förstelärare.

SALSA

Kultur – och utbildningsnämnden har i budget 2014 budget för ett viktat strukturbidrag (SALSA). Detta innebär att en del av de totala resurserna till skolan avsätts till en budget som fördelas enligt särskilda kriterier som syftar till att öka likvärdigheten mellan skolor i kommunen. Fördelningen görs enligt två kriterier som enligt Skolverkets analyser har samband med måluppfyllelsen, föräldrars utbildningsnivå och elevens härkomst. Totalt fördelades 7,1 mnkr i viktat bidrag 2014 vilket var en ökning med 2,6 mnkr från 2013. 2014 erhöll Hacksta och Söra, ca 2 mnkr per skola i viktat bidrag. Ljusterö och Margeretlund erhöll drygt 400 tkr vardera. Resterande enheter erhöll bidrag mellan 0 – 300 tkr per enhet beroende på strukturella förutsättningar. 2012 fördelades 1,7 mnkr i viktat bidrag, 2013 4,5 mkr och 2014 7,1 mkr.

Uppföljning av den viktade resursen har gjorts genom en enkel enkät till rektorerna. Sju skolor har svarat. Det kan vara svårt för skolorna att specificera exakt hur den viktade resursen har nyttjats, då skolorna måste se till sina samlade resurser när de planerar sin verksamhet. Generellt framkommer att viktade resurser möjliggör extra satsningar på elever som har sämre förutsättningar att nå målen. Exempel på insatser som skolorna ser

behov av är läxhjälp, mindre grupper, mer individuellt lärarstöd, kompensatoriska hjälpmedel, inlästa läromedel och ökade föräldrakontakter. Det kan vara svårt att på kort sikt visa några konkreta effekter som t ex bättre betyg av enbart en viktad resurs. Även subjektiva upplevelser hos eleverna som ökat självförtroende och bättre relationer mellan lärare och elev bedöms ge positiva effekter på sikt.

"Vi har inrättat en tjänst, elevstödjare/ resurs, som syftar till att stötta eleverna efter skoltid, t.ex. genom socialt engagemang och stöd." / Fristående skola F – 9

"Fler individuella stödinsatser har varit möjliga tack vare salsabidraget" / Kommunal skola F – 9

"Vi kan med en extra resurs ha fyra ögon i klassrummet och fyra armar som stöd vilket gör att eleverna blir sedda och får individuell anpassning av undervisningen." / Kommunal skola F – 3

Läs- och skrivsatsning

I budget 2014 avsattes 1 mnkr för satsning på läs – och skrivutveckling i årskurs 1 och 2. Det extra bidraget fördelades per elev i de aktuella årskurserna. Hur medlen ska användas bestämmer skolorna själva utifrån lokala förutsättningar och behov. Ett läs – och skrivprojekt har startat i samverkan med den kommunala produktionen för att stödja skolorna i utvecklingsarbetet. Under 2014 genomfördes en analys av de nationella proven i svenska i åk 3 samt kartläggning av framgångsfaktorer i undervisningen i de skolor med goda resultat för att spridas till enheterna. Projektet fortsätter under 2015.

Kronprinsessans fond

I samband med Kronprinsessans bröllop 2010 beslutade Kommunfullmäktige att som bröllopsgåva avsätta 100 tkr årligen till insatser för elever med dyslexi. Medlen har fördelats av kultur – och utbildningsförvaltningen efter anslökan med 50 tkr per termin. Sju enheter inkom med ansökan inför vårterminen 2014. Av dessa prioriterades tre som främst avsåg utbildningsinsatser för specialpedagoger. Sammanlagt utbetalades 50 tkr för vt 2014.

Skärgårdsstöd

Sedan 2005 har skärgårdsskolorna på Ljusterö och Ingmarsö erhållit extra medel för att kunna driva verksamhet i glesbygd. Från 2013 tilldelades även Roslags Kulla skola ett glesbygdssöd.

Utvecklingsmedel

Under 2014 har 1,6 mnkr avsatts för att stödja skolornas utvecklingsarbete i syfte att öka måluppfyllelsen. Förvaltningen har fördelat medlen dels till projekt inom matematik, läs – och skriv och modersmål och dels genom att ge bidrag till fortbildning och forskarutbildning. I samverkan med produktionsförvaltningen har två föreläsningar anordnats för ledningsgrupper i samtliga skolor i kommunen.

Matematiksatsning/PISA 2015

De senaste åren har matematikutveckling varit i fokus genom kommunens deltagande i SKLs nationella projekt PISA 2015. I matematikprojektet deltar representanter från politik, ledning och lärare. Inom ramen för matematiksatsningen finansieras en matematikutvecklare på deltid som bland annat driver nätverk för matematiklärare, analyserar nationella prov och betyg, och initierar utvecklingsprojekt.

”Resultatet i matematik är förbättrat från 2013 och kraftigt förbättrat från 2012. Vi har obetydlig skillnad mellan pojkar och flickor. Vi hade 2012 mycket stora skillnader mellan skolenheter. Vi har fortfarande stora skillnader mellan skolenheter i år 6, detta kommer att studeras mer av rektorer och matematikutvecklare. Två av våra skolenheter satte 2012 mycket högre betyg än nationella provets resultat, detta har uppmärksammats och både 2013 och 2014 har vi mycket god korrelation prov/betyg. Mellanstadieskolor som var med i mattebyftets första år har strålande resultat 2014.”
/ Tomas Fridström, matematikutvecklare

I samarbete med Österåkers gymnasium har ett ”spetsmatte”-projekt startat i syfte att stimulera elever med särskilt intresse för matematik.

”Flera elever i pi-enheten (nian) har lyckat jättebra i den stora mattetävlingen Pythagoras Quest och kommer gå vidare till distriktsfinalen” / Tomas F. matematikutvecklare

Utvecklingsmedel har också finansierat handledare i fortbildningsinsatsen matematiklyftet som anordnas av Skolverket.

Inläsningstjänst

Under 2014 har nämnden genom utvecklingsmedel och resterande medel ur bröllopsfonden finansierat ett kommunavtal för inlästa läromedel för elever i grundskolan och gymnasiet. Tjänsten innebär att eleverna får tillgång till inlästa läromedel direkt i sin dator, mobil eller läsplatta. En uppföljning hösten 2014 visade att det funnits en del inledande svårigheter med uppkoppling och spridning till alla lärare, men den generella uppfattningen är att tjänsten varit mycket uppskattad. En förlängning av avtalet ytterligare ett år planeras därför för att ge möjlighet till ökad användning.

”Många skolor vet om att de inte riktigt tagit chansen under det här prövoåret men har nu börjat inse tjänstens förträfflighet. Tjänsten har också under året blivit bättre och ännu mer tillgänglig. Eftersom alla elever verkligen har möjlighet att använda inläst material går vi mot ett inkluderande synsätt där digitala hjälpmedel inte blir en färgglad dator eller daisyspelare som någon enskild elev ska sitta med. Så för mig blir det tydligt att det här är en typisk tjänst som vi kan stoltsera med att vi erbjuder alla elever!” / Martin Andersson, IKT pedagog.

Forskning och utveckling

Hösten 2009 startade Stockholms universitet en Forskarskola för licentiatexamen i ämnesdidaktik (120 hp) tillsammans med utbildningsnämnderna i Stockholms stad, Nacka, Botkyrka och Österåker. Satsningen är en del i en långsiktig satsning på forskning och utveckling. Syftet är att stimulera lärare att genom egen forskning bidra med

forskningsbaserad kunskap som kan ligga till grund för att utveckla skola och undervisning. En lärare från Österåker deltar i utbildningen som finansieras genom utvecklingsmedel. Förvaltningen har deltagit i Stockholms stads forsknings - och utvecklingsnätverk och har deltagit i ett seminarium anordnat av Ifous. Ifous är ett oberoende forskningsinstitut som verkar för att utveckla skolans praktik på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kontakter har knutits med Stockholms universitet för samverkan inom lärarfortbildning och diskussioner om att förlägga en övningsskola inom VFU, den verksamhetsförlagda lärarutbildningen, i Österåker.

Föreläsningar

I december 2014 anordnades ett seminarium i samverkan med produktionsförvaltningen med bl a en föreläsning med Bengt Persson från högskolan i Borås. Seminariet inledde det utvecklingsarbete som kommer att pågå till och med 2017 kring inkluderande arbetssätt och särskilt stöd.

Minoritetsspråk

Ett projekt för att stärka minoritetsspråken har drivits i samverkan med kommunens samordnare för finskt förvaltningsområde. Ytterligare en modersmålslärare i finska har anställts på deltid för att kunna erbjuda utökad undervisningstid.

4.4 Särskola

4.4.1 Grundsärskola

Grundsärskola finns inom två kommunala enheter i kommunen, Sjökarbyskolan och Solskiftesskolan. Sammanlagt 43 elever var mottagna i grundsärskolan vårterminen 2014 varav 36 elever i kommunens grundsärskolor, och motsvarande siffror under höstterminen var 40 elever varav 34 elever i kommunens skolor. Beslut om mottagande i särskolan tas av sakkunnig för särskilt stöd inom kultur- och utbildningsförvaltningen. Kostnaden blev 18,7 mnkr vilket är 1 mnkr mer än 2013. Nettokostnaden per elev har ökat till 446 tkr per elev och år.

Ersättningen i grundsärskolan utgår från en schablonmodell med fem behovsgrupper. Inplacering i behovsgrupp görs av kultur- och utbildningsförvaltningen i samband med beslut om mottagande i särskolan. Därefter kan justeringar göras efter ansökan och i dialog med enheten

Antal och kostnad (tkr)

Grundskola	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Antal elever (genomsnitt)	2014	2014		2013
Grundskola År 1-9	39	42	3	42
Fritidshem År 1-6	19	19	0	19
Nettokostnad tkr	-18 607	-18 721	-114	-17 790
Nettokostnad/elev inkl fritidshem	-477	-446	31	-424

4.4.2 Gymnasieskola

Gymnasieskola finns inte inom kommunen utan eleverna ansöker via gymnasieantagningen till andra skolor i länet. Kostnaden blev 9,4 mnkr vilket är 800 tkr lägre än 2013. Detta beror på 4 färre elever. En högre snittkostnad var budgeterad vilket också påverkar att kostnaden blev lägre än budget.

Antal och kostnader (tkr)

Gymnasieskola	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
	2014	2014		2013
Gymnasieskolan	32	28	-4	32
Nettokostnad	-12 400	-9 425	2 975	-10 268
Nettokostnad/elev	-388	-337	51	-321

4.5 Gymnasieskola

I kommunen finns tre gymnasieskolor, varav en i kommunal regi. Antalet fristående gymnasieskolor i kommunen har minskat från fem till tre de senaste två åren. Den kommunala gymnasieskolan har utökat antalet elever. En orsak kan vara att de fristående gymnasieskolorna i kommunen främst har varit inriktade mot yrkesprogram vilket även nationellt haft sjunkande elevunderlag. En indikator för nämndens resultatmål är att andelen elever som väljer gymnasieskola inom kommunen ska vara 50 procent 2014. Jämfört med 2013 ökade andelen elever inom kommunens gymnasieskolor med 1 procent till 47 procent. Målet är inte nått. Andelen elever som väljer gymnasieskola utanför kommunen har legat relativt stabilt under de senaste åren.

Antal

Gymnasiet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Antal elever (genomsnitt)	2014	2014		2013
Kommunal regi i kommunen	340	450	110	406
Enskild regi i kommunen	474	308	-166	350
Kommunala utanför kommunen	323	319	-4	317
Enskilda utanför kommunen	512	528	16	562
To talt	1649	1605	-44	1635

Andelar

Gymnasiet	Budget 2014	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Kommunal regi i kommunen	21%	28%	25%	25%
Enskild regi i kommunen	29%	19%	21%	21%
Kommunala utanför kommunen	20%	20%	19%	19%
Enskilda utanför kommunen	31%	33%	34%	34%
Gymnasiet totalt	100%	100%	100%	100%
Andel i kommunen	49%	47%	46%	46%

Kostnader (tkr)

Gymnasiet	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Nettokostnad -peng	-160 318	-155 127	5 191	-155 215
Stöd i gymnasieskola & specialskolor	-900	-992	-92	-607
Intäkter momscomp mm	5 800	5 127	-673	5 448
Inackorderingstillägg	-	-320	-	-345
Övrigt	-70	-269	-199	-113
Modersmål i gymnasiet	-545	-576	-31	-481
Total nettokostnad	-156 033	-152 157	3 876	-151 313
Nettokostnad/gymnasieelev	-94,6	-94,8		-92,5

Nettokostnaden blev 3,9 mnkr lägre än budgeterat beroende på 44 färre elever totalt. Snittkostnaden för en gymnasieplats var 94 800 kr/år.

Behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan, samtliga huvudmän

källa: Skolverket/SIRIS

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker	88,2	84,8	87,7	87,2	90
Länet	88,6	88,8	88,4	88,9	89,2

Nämndens resultatmål för 2014 var 100 procent behöriga till gymnasieskolan. Det målet har inte nåtts. Andelen elever som var behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan 2014 har dock ökat jämfört med föregående år. I förhållande till det övergripande målet länets bästa skola kan man konstatera att Österåker 2014 ligger lika med länet men under Danderyds kommun som hade bäst resultat i länet med 98,1 behöriga till gymnasieskolan 2014.

I den länsgemensamma enkätundersökning till gymnasieelever i åk 2 som genomfördes 2014 ligger Österåker lika eller över resultatet i länet med övervägande positiva svar. Eleverna är alltså genomgående nöjda med sin gymnasieutbildning i Österåkers kommun. Särskilt positiva svar fick frågor om trygghet, bemötande och arbetsro. De områden där eleverna var mindre nöjda var studie – och yrkesvägledning och kontakter med arbetslivet. Även inom dessa områden följde resultaten snittet för länet, vilket indikerar att här finns generella utvecklingsområden för gymnasieskolan.

4.6 Vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI)

I den kommunala vuxenutbildningen ingår grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och särskild utbildning för vuxna. 2014 infördes peng inom alla delar utom för särskild utbildning för vuxna.

Nettokostnaden ökade totalt med 1,2 mnkr för 2014. Fler studerade gymnasiekurser jämfört med budgeterat, totalt 189 heltidsstuderande. Färre än budgeterat studerade på grundläggande utbildning, motsvarande 35 heltidsstuderande. 114 heltidsstudenter läste på SFI under året vilket motsvarar 246 elever. 16 elever fanns i särskild utbildning för vuxna under vårterminen och 12 elever under hösten 2014.

Antal

Vuxe utbildning, särvux, SFI egen regi	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Grundläggande utbildning heltid	40	35	-5	35
Gymnasiekurser-heltid	160	189	29	189
Särvux antal	18	14	-4	18
SFI, svenska för invandrare heltid	-	114	-	147
SFI, svenska för invandrare antal	190	246	-	277
SFI, antal avbrott	-	110	-	-

Kostnader (tkr)

Komvux- egen regi	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Grundläggande utbildning	-2 008	-1317	691	-2 333
Gymnasiekurser	-6 571	-8 789	-2 218	-6 139
Särvux anslag	-1280	-1280	-	-1280
SFI, svenska för invandrare	-4 438	-4 114	324	-4 214
Netto kostnad/Grundläggande elev	-50	-38	13	-67
Netto kostnad/gymnasiekurs elev	-41	-47	-5	-32
Netto kostnad/Särvux elev	-71	-91	-20	-71
Netto kostnad/SFI elev	-23	-17	7	-29

Kommuner kan välja att anordna vuxenutbildning i egen regi, upphandla utbildning av andra utbildningsanordnare eller samverka med andra kommuner. Vuxenutbildningen i Österåkers kommun anordnas i egen regi. Studerande kan i vissa fall beviljas utbildning hos annan anordnare, t ex då en kurs saknas i kommunens egen regi. Statistik avseende vuxenutbildningen redovisas av SCB/Skolverket per kalenderår.

Kommunen deltar i en gemensam utvärdering av vuxenutbildningen i länet som samordnas genom KSL (Kommunförbundet Stockholms län). I utvärderingen i Österåker som genomfördes hösten 2013 konstaterades en del brist – och utvecklingsområden. T ex

tillgång till studie – och yrkesvägledning, systematiskt kvalitetsarbete, utbildningens flexibilitet och en alltför låg ambitionsnivå i vissa kurser. Kultur – och utbildningsnämnden begärde med anledning av bristerna en handlingsplan för åtgärder från Produktionsstyrelsen vilket redovisades i nämnden i april 2014. Skolinspektionen gjorde i sin tillsyn våren 2014 ett föreläggande avseende brister inom bl. a pedagogiskt ledarskap, studiero och erbjudande av utbildning. Efter redovisning av åtgärder från verksamheten beslutade skolinspektionen att avsluta tillsynen i augusti 2014. Uppföljningsrapport gemensam utvärdering återbesök i sep 2014. Bilaga.

Grundläggande – och gymnasial vuxenutbildning

82 procent av de studerande var kvinnor. 48 procent hade annat modersmål än svenska. 74 procent studerade på gymnasial nivå, något fler på yrkeskurser än på teoretiska kurser. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen var 88 procent 2013 vilket var en försämring jämfört med 2012 då andelen var 93 procent. För volymer och nettokostnader se tabeller ovan.

Våren 2014 genomfördes en gemensam studerandeenkät inom länet i samverkan med KSL.

Enkäten omfattade 16 frågor inom områdena normer och värden, lärandet, inflytande och vägledning. Svarsfrekvensen var 65 procent i Österåkers kommun. Jämfört med länet var resultatet generellt bättre i Österåker. Helhetsomdömet i Österåker låg på 4,5 på en femgradig skala jämfört med länet som låg något under.

Frågorna besvarades enligt en femgradig skala där fem var mest positivt. Inom de flesta svar låg resultaten i Österåker på 4 både 2013 och 2014. Det enda resultat som hade sjunkit var tillgång till studie – och yrkesvägledning, som 2014 hamnade på 3 jämfört med 4 föregående år. Kontakt med arbetslivet låg båda åren på 3.

Svenska för invandrare, SFI

Kommunerna är skyldiga att erbjuda SFI. Utbildningen kan erbjudas i egen regi eller genom avtal med annan utförare. I Österåkers kommun anordnas SFI endast i egen regi. Utbildningen syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket samt grundläggande läs – och skrivfärdigheter för de som har behov av det. Kurserna inom SFI är indelade i sex nivåer, där 1 A är den lägsta nivån.

Det finns ingen fastställd omfattning i tid för SFI utbildningen, men det finns en kursplan som anger vilka kunskaper som ska uppnås inom respektive kurs. Omfattningen i tid för att uppnå godkänt resultat varierar kraftigt mellan olika kurser och hos olika utförare.

Antal elevtimmar för godkänt resultat på respektive kurs i SFI 2013

(källa: Skolverket)

	1A	1B	2B	2C	3C	3D
Österåker	..	355	126	167	118	120
Täby	235	195	152	157	145	125
Upplands Väsby	210	158	153	202	149	123
Nacka	..	..	278	193	209	168
Riket	225	251	214	207	101	162

Dubbla prickar innebär att antalet understiger 10, statistik avseende 2014 publiceras i juni 2015.

Enligt skollagen ska SFI anordnas under hela året med flera antagningstillfällen för att få en så snabb genomströmning som möjligt. Variationer i grupsammansättning och gruppstorlek kan medföra att individuella resultat får stor genomslagskraft i en viss kurs.

Nästan 70 procent av de studerande inom SFI var kvinnor. 67 procent hade ingen annan sysselsättning än SFI. Ungefär hälften av de studerande hade mer än 13 års utbildning från hemlandet.

Under våren 2014 genomfördes en gemensam studerandeenkät inom SFI i länet. Enkäten består av 15 frågor inom områdena helhetsomdöme, normer och värden, lärande, inflytande och vägledning. Svarefrekvens var 63 procent i Österåkers SFI. Som helhet var resultatet 2014 relativt lika som i länet. Jämfört med 2013 hade dock resultatet i Österåker sjunkit på alla områden utom inom området inflytande där resultatet var lika mellan åren.

4.7 Kultur

4.7.1 Skapande skola

Kulturrådet avsätter årligen projektmedel för att förbättra samverkan mellan skola och kultur i landets kommuner. Samordningen av kommunens ansökan om bidrag inom ramen för Skapande skola sköts av vår kulturenhet. Ett bidrag på 1040 tkr beviljades läsåret 14/15 och fördelades på de 14 skolor som deltog i ansökan. Verksamhet runt Skapande Skola syftar till att eleverna ska nå målen i läroplanen och verksamheten bidrar därför till målet att bli länets bästa skolkommun.

4.7.2 Musikskola

Nya avtal med utförare av Musikskola har upprättats genom en upphandlingsomgång enligt LOU. De fyra aktuella utförarna är Österåkers Musikskola, Popskolan, Musikhuset och Studieförbundet. 19 % av kommunens invånare i åldern 7-20 år är inskriven i någon av kommunens musikskolor.

Antal kurser och elever

Musikskola	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Genomsnitt kurser (jan-dec)				
Ämneskurs	1425	1479	54	1363
Ensemble	230	305	75	259
Kör	120	102	-18	114
Musikskola antal kurser	1775	1886	111	1736
Antal inskrivna elever	1479	1438		1386

Kostnader (tkr)

Musikskola	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Brutto kostnader	-13944	-14187	-244	-13504
Intäkter	4375	4077	-298	3918
Total nettokostnad	-9569	-10110	-542	-9586
Nettokostnad/kurs	-5,4	-5,4		-5,5
Nettokostnad/invånare (kr)		-246		-237

Antalet elever 2014 var 1438 och antalet kurser har varit 1886. Nettokostnaden/kurs var 5 400 kr/år. Nettokostnaden blev 0,5 mnkr högre än budgeterat.

4.7.3 Österåkers bibliotek

Biblioteket har under året ökat antalet besök på huvudbiblioteket med dryga 29 procent. En ökning syns också på filialerna på Ingmarsö och Ljusterö. Söndagsöppet under terminerna har bidragit till de ökade besökssiffrorna.

Arbetet med våra prioriterade grupper och programverksamheten har blivit mer målstyrt och vi har ökat utbudet av offentliga program, exempelvis Minibioklubb.

Det inglasade rummet har blivit väldigt omtyckt och många nya besökare använder det för att studera eller arbeta på distans.

Den nya belysningen och de nya borden anpassade till rullstolar på ”hyllan” ökar tillgängligheten för alla.

Biblioteket var vallokal för förtidsröstning för två val, och under de sex veckor som förtidsröstningen genomfördes fanns inga möjligheter till att ta emot bokade klassbesök eller anordna andra program. Det påverkar givetvis antalet utlån.

Se nedan nyckeltal för biblioteket.

Antal och kostnad (tkr)

Biblioteket	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Öppettimmar	3 400	3 406	6	3 129
Besök	178 000	209 330	31330	144 471
Utlåning	160 000	145 919	-14 081	148 602
Bokade klassbesök	40	38	-2	-
Antal åa	11	11		
Nettokostnad tkr	-11500	-11480	20	-10 799
Nettokostnad/besökare (kr)	-65	-55		-75
Nettokostnad/invånare (kr)		-279		-267
Nettokostnad/invånare snitt länet		-		-383

4.7.4 Kulturknuten

Kulturknuten är ett kulturellt och pedagogiskt centrum som omfattar Teaterverkstan, Språkverkstan, Metodverkstan, Danslokalen, samt Berga teater. Lokalerna nyttjas dagtid, kvällstid och helger, både för kommunal verksamhet och för externa kunder. Under 2014 har Söraskolan förlagt sin musik- och slöjdundervisning till delar av Kultknutens lokaler. Danslokalen helrenoverades till följd av en vattenläcka och har försetts med professionell dansmatta.

4.7.5 Offentliga evenemang

2014 fördelades 490 tkr i bidrag till kulturevenemang i kommunen, vilket är en höjning med 100 tkr. Totalt inkom åtta ansökningar varav tre från helt nya aktörer. Samtliga sökande beviljades bidrag. Sammantaget skapade evenemangen ett brett utbud: från musikfestivalen Smestivalen på Ingmarsö initierad och driven av ungdomar, till det 30-årsjubilerande Wiraspelen och skymningsspelet Huldrans natt. Musik på Varvet kunde presentera två olika gästspel av Kungliga Operan och hovkapelle för fullsatt båtvarv. Övriga kulturevenemang som beviljades bidrag var Kullehusteatern med uppsättningen

Tre män i en båt, Livat på Ekbacken, Kulturföreningen i Österåkers teaterproduktion Amerac samt Ljusterö konstförenings evenemang Northern Light Graffiti.

Ekbacken utnyttjas som festplats vid flera viktiga offentliga arrangemang som Kultur och utbildningsförvaltningen samarrangerar, såsom Valborgfirande och Midsommarfirande. Nationaldagen 6 juni firades på Ekbacken med ett generöst musikprogram. Detta år förlades även ceremonin för att välkomna nya svenska medborgare i kommunen till Ekbacken. Dessa två evenemang finansieras av medel från Kommunstyrelsen respektive Kommunfullmäktige, men planeras och utförs av Kultur- och utbildningsförvaltningen.

Ett helt nytt evenemang på Ekbacken var den Medeltidsmarknad som arrangerades i nära samarbete med Österåkers hembygds- och fornminnesförening och i samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Stockholms läns museum. Syftet med dagen var att skapa uppmärksamhet kring kommunens äldre historia med ett evenemang för hela familjen. Vid samma tidpunkt invigdes också en dramatiserad ljudguide utmed Åkers kanal samt parken Lillbroängen.

Seniorernas dag arrangerades i samverkan med PRO och SPF på Ekbacken och på Ljusterö torg. Bland övriga arrangemang som också fått bidrag från Kultur och utbildningsnämnden kan nämnas Luciafirande i Åkersberga och på Ljusterö samt konstrundan Konst i Roslagen.

Att Österåkers kommun är Finsk förvaltningsområdet återspeglas givetvis också i de offentliga evenemangen, som t ex barnfestivalen Mukulat på Österåkers bibliotek och Stora Bastudagen på Domarudden, evenemang som förvaltningen samarrangerat.

4.7.6 Allmänskultur

Samtliga förskolor, dagbarnvårdare och skolor har erbjudits ett subventionerat kulturprogram bestående av scenkonst, konserter, skolbio och skolvisningar av forntida miljöer samt offentlig konst i kommunen. Här kan nämnas ett stort projekt med slagverksensemblen Kroumata som spelade sin föreställning Cooking Tiger för närmare 600 elever. De gjorde också en bejublade offentlig konsert på Berga teater.

Offentliga föreställningar för barn och deras vuxna har arrangerats på biblioteket och på Söra simhall.

En stor filmsatsning har genomförts med stöd från Svenska filminstitutet och SLL och i samverkan Bergagården och Biblioteket. Inom ramen för satsningen anordnades en filmtävling för ungdomar och en filmgala på Berga teater. Ungdomarnas filmer tävlade i den länsövergripande filmtävlingen Stockmotion på Filmhuset i Stockholm.

Kultur och utbildningsnämnden stödjer Österåkers hembygds- och fornminnesförenings kunskapsstävling "Vem vet mest" bland annat genom prispengar till de tre bästa skolorna.

På konstområdet har utåtriktade insatser prioriterats. Konstvisningar på Solhälla och Solgården har arrangerats samt bussrundtur med visning av offentlig konst i kommunen. Kommunens konstförråd drabbades av en vattenskada under sensommaren och har under hösten renoverats. Ett tjugotal tavlor av ringa värde vattenskadades och måste kasseras.

Allmänculturen har vidare fördelat bidrag till studieförbund samt på olika sätt samarbetat med olika kulturföreningar i kommunen. Bland annat har förvaltningen möjliggjort etablering av Forn-Åker vid Domarudden.

4.7.7 Kulturmiljö

Kultur- och utbildningsförvaltningen skall vara kontaktform för föreningar och övriga intressenter avseende kulturmiljöfrågor som rör bevarande, vård och lämplig användning av byggnader, anläggningar och miljöer av kulturhistoriskt och/eller estetiskt värde. Detta uppfyller vi genom att bistå med rådgivning, hänvisning till rätt kompetenser så som kontakt med Länsmuseet, Länsstyrelsen och andra experter inom området.

Kultur- och utbildningsförvaltningen har en tät dialog med kommunens hembygdsföreningar. Här kan nämnas framtagandet av dramatiserade ljudguider till Åkers Kanal där Österåkers hembygds- och fornminnesförening bidrog med underlag samt ett pågående samarbete för ökad tillgänglighet till Tunaborgen tillsammans med samma förening. Förvaltningen fick också gehör hos länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet att genomföra en georadarundersökning av marken runt Tunaborgen för att få mer kunskap om borgens historia. Resultaten av undersökningen är ej klar.

Förvaltningen har lämnat bidrag till lokalhistorisk forskning bland annat till Österåkers hembygds- och fornminnesförenings, Ingmarsö-Brottö Hembygdsmuseum och Ljusterö Konstmuseum

Under 2014 har förvaltningen påpekat att det funnits brister i ansvarsfördelningen mellan kommunens förvaltningar avseende kulturmiljö.

4.8 Idrott och fritid

Under perioden har dialogmöten genomförts med driftsverksamheterna inom Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsområden. Detta gäller enheterna inom Produktionsstyrelsen, Sport- och friluftss- samt fritidsgårdsverksamheten men även driftsentreprenörerna för Domarudden och Medley. Fritidsgårdarna har som ett direkt led i sitt kvalitetsarbete ökat fältverksamheten från två halvtidstjänster till två heltidstjänster.

Idrotts- och friluftssalliansen har under 2014 genomfört 11 möten med fokus på dels bidragssystemet och dels på frågor att lyfta inför valet.

4.8.1 Samverkan med kommunens barn- och ungdomsföreningar

Många utav kommunens föreningar har löst organiserat sig i en Idrotts- och friluftssallians (IFA). Syftet med denna är från föreningarnas sida att kunna prata med en röst gentemot

kommunen. Kultur- och utbildningsnämnden har ett tätt samarbete med IFA och har under 2014 genomfört 11 möten med fokus på bland annat att utvärdera bidragssystemet samt att bistå med underlag inför valet 2014.

Utöver detta finns också en samverkan kring idrottslyftsprojekt i fram för allt Eventdagarna, en samverkan mellan ideella idrottsföreningar, Idrottslyftet och skolan, genomfördes. 1350 elever från 10 skolor fick prova på ett 20-tal olika aktiviteter.

4.8.2 Föreningsbidrag och övriga bidrag

Det bidrag som delas ut till ideella föreningar i Österåkers kommun ansöks och delas ut två gånger om året och består av två delar, ett kommunalt aktivitetsbidrag och ett lokalbidrag. Under 2014 delade vi ut 2,6 tkr i bidrag varav 1,9 tkr i aktivitetsbidrag. Det som betalas ut under 2014 representerar verksamhet höst-termin föregående år och vårtermin innevarande år. Antal sammankomster minskade något för perioden ht13/vt14 i förhållande till ht12/vt13. Däremot ökade antal deltagartillfällen -- alltså antal deltagare per sammankomst i förhållande till förra perioden.

Kommunalt aktivitetsbidrag:

Antal sammankomster	Ht 2013	Vt 2014	Summa
Utbetalda 2014	15 554	16 582	32 136
Utbetalda 2013	14 688	17 658	32 346
Differens föregående period			-210

Deltagartillfällen	Ht 2013	Vt 2014	Summa
Flickor	52 554	60 005	112 559
Pojkar	74 785	86 447	161 232
Summa deltagartillfällen 13/14			273 791
Deltagartillfällen 12/13			253 334
Differens föregående period			20 457

4.8.3 Simhallar

2013 är det andra helåret som har skett i Medleys regi. Sedan övertagandet 2012 har en utveckling skett av verksamheten, bland annat genom ökade öppettider både under veckorna men även säsongvis över sommaren. Under året kan man se en tydlig och stadig ökning av besökare i simhallen. Antal simskoletillfällen har minskat något sedan 2013 men ligger inte på någon avvikande nivå jämfört med tidigare perioder. Dessa fluktuationer följer väl barngruppernas storlek i kommunen.

Under året har en del synpunkter inkommit till förvaltningen angående vattenkvaliteten i framför allt från brukarna i Söra simhall. Detta har också framkommit i uppföljningen

vilket har medfört att leverantören Medley provat sig fram med lite andra kem-balanser i reningen. Dessa åtgärder har testats i liten skala i undervisningsbassängen med goda resultat. Ytterligare tester och utvärderingar behöver dock genomföras innan åtgärderna genomförs i större bassänger. Systemet för UV-ljus, som är till för att öka vattenkvaliteten och minska bakterietillväxten, och har servats och delvis bytt ut i alla bassänger.

Medley har också under 2014 lanserat en ny barnaktivitet i form av cirkusgymnastik på i gymnastikhallen på Solskiftesskolan. Det som också tillkommit under året är utökat utbud av crawl-kurser samt individuell simundervisning. Medley har under året erbjudit hjälp med skolsim utöver grunduppdraget och har därigenom fått en bättre dialog med skolorna.

Nettokostnaden var 3,9 mnkr för 2014 vilket motsvara 94 kr per invånare.

Antal och kostnad (tkr)

Simhallar	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Antal besökare	80 000	85 892	5 892	80 483
Simskola åk 1-2 antal besök	7 500	8 767	1 267	9 040
Nettokostnad tkr	-3 890	-3 873	17	-3 830
Nettokostnad/besökare (kr)	-49	-45		-48
Nettokostnad/invånare (kr)		-94		-95

4.8.4 Sport och friluftsvksamhet

Driften av kommunens idrotts- och friluftsanläggningar läggs till största del som en beställning till Produktionsstyrelsen och som praktiskt genomförs av Sport- och friluftsenheten.

Under 2014 gjordes en uppföljning av Sport- friluftsvksamheten. Svårigheten har tidigare år varit att på ett systematiskt sätt kunna följa vilka synpunkter och eventuella klagomål som inkommer. Möjligheten till felanmälan via e-tjänst infördes i oktober och sedan dess har tio felanmälningar inkommit. Dessa handlar främst om driftsstörningar i våra friluftsområden av typen trasig belysning eller hinder på spåren. Underlaget är givetvis än för litet för att kunna dra några slutsatser. Men i förlängningen, då fler medborgare slussas och upptäcker e-tjänsten, kommer det så småningom kunna ge information om genomsnittlig tid för hantering, styrkor och svagheter i driften, samt områden för politiska satsningar.

Sport- och friluftsenheten fördelar tider till både skola och föreningar. En närmare granskning av dessa fördelningar, som genomförts under 2014, kommer fungera som underlag för framtagning av fördelningsprinciper under 2015.

Nettokostnaden var 23,4 mnkr för 2014 vilket motsvara 570 kr per invånare. Se tabell på nästa sida.

Kostnad (tkr)

Sport o friluft	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
Tkr	2014	2014		2013
Netto anslag sport o friluft	-21690	-21690	0	-21718
övr kostnader	-	-25	0	-
Kapitalkostnader före 2010	-1706	-1706	0	-1902
Total nettokostnad peng och lokal	-23 396	-23 421	0	-23 620
Nettokostnad/invånare (kr)		-570		-575

4.8.5 Tillgänglighetsarbete

Det pågående arbetet med att rusta upp och tillgängliganpassa kommunens publika bad påbörjades under 2012 tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Produktionsförvaltningen. Det arbetet har fortsatt under 2013 och 2014 då det har byggts en ny toalett och omklädningshytt som är tillgänglighetsanpassade på Domarudden. Handikapprampen på Bredviksbadet har kompletterats.

Under 2014 genomförde även Kultur- och utbildningsnämnden en kartläggning av fritidsutbudet för barn och unga med funktionsnedsättning. Där spelar fritidsgårdsverksamhetens fritidskonsulent en central roll för att knyta ihop de nätverk och aktiviteter som finns tillgängliga.

4.8.6 Fritidsgårdar

I Österåkers kommun finns det fyra fritidsgårdar i med målgruppen 10-18 år. I fritidsgårds-enheten ingår även Fältgruppen bestående av två fritidsledare med fältuppdrag, som arbetar uppsökande för att möta unga på arenor utanför fritidsgården. I enheten finns också en fritidskonsulenttjänst på 50 % som arbetar kommunöverskridande med fritid för barn och unga med funktionsnedsättning. Gårdarnas geografiska spridning är att tre av gårdarna ligger relativt centralt kring Åkersberga samt en gård på Ljusterö. Verksamheten har under 2014 bedrivits utifrån beställning från Kultur- och utbildningsförvaltningen till Produktionsstyrelsen.

Under 2014 genomfördes en uppföljning av den av Kultur- och fritidsförvaltningen beställda verksamhet. Utifrån vad som framkom där håller fritidsgårdsverksamheten generellt en hög kvalitet. Detta framkommer tydligast i den kvalitetsenkät som genomförts på gårdarna.

- 98 % upplever att gårdarna är en trygg mötesplats
- 96 % upplever att lokalerna är rätt utformade
- 100 % anser att de känner sig välkomna på kommunens fritidsgårdar
- 65 % är nöjda med gårdens öppettider
- 84 % anser att lokalerna är anpassade för alla
- 42 % lärde sig någonting nytt
- 99 % anser att fritidsledaren har tid med dem

Sammanfattningsvis anser de barn och ungdomar som besöker fritidsgårdarna att det är

en väl fungerande mötesplats men svaren indikerar också att man önskar ökade öppettider. Enkäten var webbaserad och 113 ungdomar svarade på enkäten.

Enligt en undersökning som Kultur- och utbildningsförvaltningen initierat tillsammans med Fältgruppen visar att den vuxennärvaro som ungdomarna uppskattar mest, ur trygghetsperspektiv och bemötande, är fältgruppen som de också önskar en ännu större närvaro av. Detta ledde till att fritidsgårdarna utökade fältgruppen från två halvtider till två heltider.

Fältgruppen har också under 2014 haft samarbete med ideella barn- och ungdomsföreningar kring prova-på-verksamhet.

Besöksantalet på fritidsgårdarna har 2014 totalt sett varit lägre än föregående år, från 69 157 besökare till 53 575. Ett lägre besöksantalet på fritidsgårdar/ungdomsgårdar är en gemensam trend för hela regionen. Österåkers kommun är inget undantag men avviker på så sätt att det under andra halvan av 2014 varit ett starkt uppsving på kvällstid i besöksantal igen. Det vikande besöksantalet är också beroende på att man under 2014 inte har räknat med den öppna verksamheten för 10-12-åringar.

Antal och kostnad (tkr)

Fritidsgårdar	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall
	2014	2014		2013
Öppettimmar/vecka Vt / Ht (Ej sommarlov)	128	121	-7	128
Nöjda med öppettider och verksamhet	85%	85%	0	85%
Unika besökare	1500	1372	-128	1142
Antal besök	75 000	53 575	-21 425	69 157
Nettokostnad tkr	-9 100	-9 100	0	-8 921
Nettokostnad/besökare (kr)	-121	-170	-49	-129
Nettokostnad/invånare (kr)		-221		-220

Nettokostnaden var 9,1 mnkr för 2014 vilket motsvarar 221 kr per invånare.

4.9. Ung i kommunen

4.9.1 Ungdomsrådets arbete

Lillbroängen

I maj invigdes aktivitetsparken Lillbroängen som Ungdomsrådet tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen har jobbat med att planera från januari 2013.

Ungdomsrådet har varit mycket delaktiga under hela planeringsprocessen av parken. Under invigningsdagen hölls även medeltidsmarknaden för första gången på Ekbacken samt att de nya Ljudguiderna längs med Åkers Kanal också invigdes. Ca 70 besökare fanns på plats i Lillbroängen under invigningen där Ungdomsrådet bjöd på fika och klippte bandet tillsammans med kommunalrådet Elisabeth Gunnars. Lillbroängen är

kommunens första wifi-hotspot med gratis uppkoppling för allmänheten och parken är idag en välbesökt plats av medborgare i alla åldrar.

Demokratiprojektet

I januari gav Kommunstyrelsen i uppdrag till Kultur- och utbildningsförvaltningen att tillsammans med Ungdomsrådet genom ett Demokratiprojekt ta fram särskild information riktad till ungdomar om ungas rättigheter och möjligheter att påverka i kommunen. För detta anslogs 60 tkr. Under försommaren drog projektet igång med möte tillsammans med produktionsbolaget AHA som skulle producera filmen. Ungdomsrådet förmedlade sin vision om filmens innehåll samt vilket formspråk som skulle kunna tilltala ungdomar. Därefter fick rådet svara på en enkät framtagen av AHA där svaren användes för att skapa det manus som användes i filmen. Några dagar efter skolavslutningen var det inspelningsdag och kommunen bjöd på strålande sommarväder. Efter en mycket lång dag var alla scener satta och redigeringsarbetet stod på tur för produktionsbolaget. I september levererades filmen som visades under Kommunstyrelsens sammanträde i november i samband med redovisning av projektet. Pressrelease i kommunens informationskanaler skedde strax därefter.

Planer finns på att under 2015 utveckla ett tillhörande skolpaket som ska innehålla enkla demokratiövningar som skolan kan använda tillsammans med filmen i exempelvis samhällsundervisningen.

LAN-föreningen LURK

Under 2014 har föreningen fått stöd av Ungdomslötsen i sitt arbete mot målet att arrangera ett eget LAN (datorspelsträff). Under höstlovet i november var det dags och i samarbete med Ungdomsrådet och fritidsgårdarna höll föreningen LURK (som är en avknoppning från Ungdomsrådet) under tre dagar och två nätter, LAN på Bergagårdens fritidsgård. Ansvariga vuxna fanns på plats som stöd vid behov, men föreningen kunde sköta allt arbete själva under det pågående arrangemanget. Ca 70 ungdomar fanns på plats och betyget från deltagarna blev högt med önskningar och förhoppningar om fler LAN inom en snar framtid. Föreningen är idag mycket aktiv och expanderar snabbt.

Ungdomens Dag

Under Ungdomens Dag valde Ungdomsrådet själva de aktiviteter de ville lägga pengar på. De valde att upprepa förra årets succé och hyra in aktiviteter från företaget Airgames. Detta år föll valet på en mekanisk tjur. Det var konstant kö till denna aktivitet under dagen och flera hundra ungdomar provade på trots att den behövde packas ihop under regnskurarna. Utöver detta delade Ungdomsrådet ut glass och information om ungas rättigheter till inflytande.

4.9.2 Ungdomens Dag

Den 29 augusti gick Ungdomens Dag av stapeln i området kring Kulturknuten för fjärde året i rad. Precis som tidigare år skedde ett mycket nära samarbete med Fritidsgårdsenheten och vad gäller planering och förarbete var Agnes Sturmhöwel från Fältgruppen mycket involverad. Planeringen påbörjades i april och arbetet bestod i att

utveckla konceptet ytterligare, kontakta föreningar och verksamheter, planera aktiviteter, upplägg och tävlingar. Alla affischer och grafiskt formspråk skapades internt av oss och vi arbetade hårt med att sprida information till ungdomar och allmänhet genom olika kanaler. God kontakt med skolorna är avgörande för att ett sådant här arrangemang ska lyckas. Ungdomens Dag drabbades detta år av några regnskurar men lockade ändå ca 1100 ungdomar att besöka området under dagen. Utbudet under dagen bestod av information från exempelvis Rädda Barnens ungdomsförbund, Tjejjouren, Ungdomsmottagningen, med flera. Många av kommunens föreningar fanns representerade och visade upp sina verksamheter, trots att det är svårt för ideella krafter att delta under vardagar. I år lades dock ännu större fokus på rena nöjesaktiviteter då det var detta som varit mest populärt förra året. Musikunderhållning ljöd hela dagen och på scen stod bland annat ungdomar från kommunens musikskolor och det lokala hiphop-bandet Åkersbronx. Allra populärast under dagen var Ungdomsrådets mekanisk tjur samt det inhyrda fotobåset med tillhörande utklädningsrekvisita. Dessa aktiviteter hade en konstant kö och var ständigt upptagna. Området bubblade av ungdomar som deltog i tipspromenaden, pratade med olika verksamheter, fikade och umgicks. I utvärderingar och samtal med deltagande utställare och ungdomar fick dagen ett gott betyg som den bästa dagen hittills.

4.9.3 Elevrådsutbildningen

Under hösten lyfte Ungdomsrådet frågan rörande att kunskapen om rättigheter och möjligheter för elevråd var bristande bland kommunens elevrådsrepresentanter. De efterlyste därför en utbildning för alla representanter vilket också genomfördes. Både gymnasiets och grundskolans elevrådsrepresentanter erbjöds var sin utbildningsdag och intresset var stort. Under två fullspäckade dagar fylldes Berga Teater med föreläsning, inspiration och praktiska övningar om elevråd och påverkansarbete. Totalt deltog ca 80 högstadiel elever och 19 gymnasieelever från 9 av kommunens 11 högstadie- och gymnasieskolor. Betyget på utbildningen från deltagande elever var högt och många uttryckte att de lärt sig mycket nytt om sina rättigheter och möjligheter både inom och utanför elevrådets arbete samt att de blivit inspirerade och fått nya idéer att bedriva genom sina elevråd.

4.9.4 LUPP

Under året sammanställdes resultatet från livsstilsundersökningen LUPP (Lokal Uppföljning av Ungdomspolitik). Svarefrekvensen för åk 8 blev 87 % som räknas som mycket tillförlitligt. År 2 på gymnasiet kom dock endast upp i 57 % vilket innebär att resultatet endast kan ses som en fingervisning om läget och inget vi kan dra några väl underbyggda slutsatser ifrån. Resultatet presenterades i Kommunstyrelsen och Kultur- och utbildningsförvaltningen under året.

4.9.5 Young Voices

Under 2012 och 2013 drevs projektet *Young People's Voices in the Archipelago*, ägt av Skärgårdsstiftelsen i samarbete med Skärgårdsungdomarnas intresseorganisation SKUNK

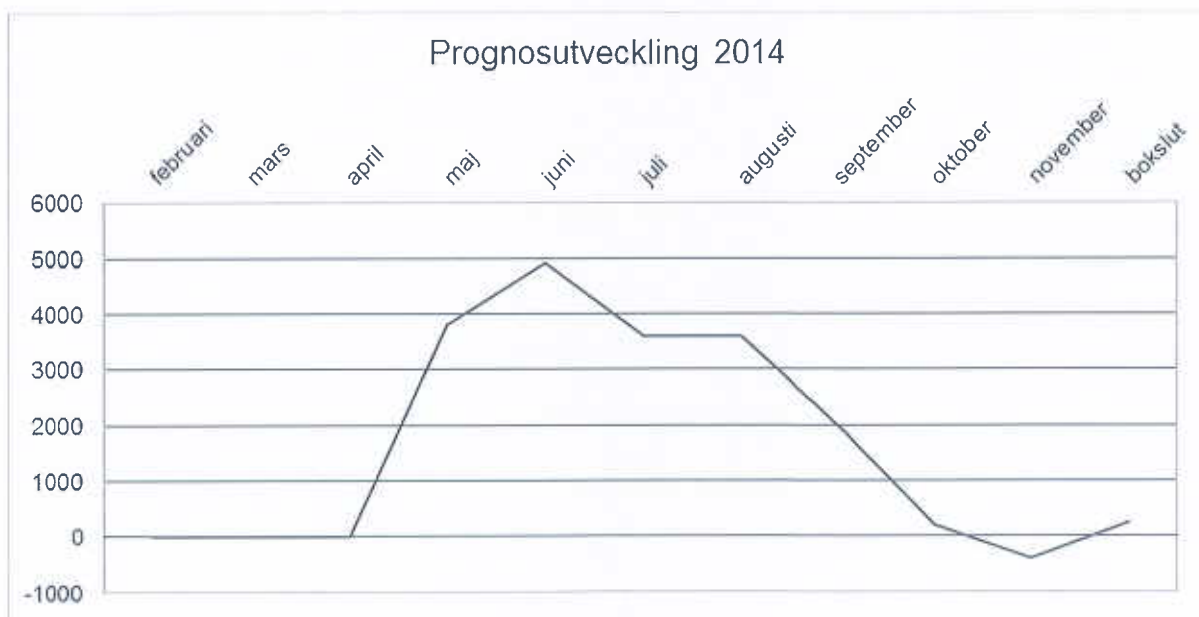

där Österåker var deltagande kommun och delfinansiär. Projektet avslutades i oktober 2013 där de delaktiga ungdomarna, bland annat från Ljusterö, presenterade slutrapporten och berättade om sina tankar om utveckling av framtidens och nutidens skärgård under en välbesökt och uppskattad konferens. Deltagande på konferensen var politiker, tjänstemän och representanter från den ideella sektorn från samtliga medverkande kommuner från Stockholms och Ålands skärgård. I och med projektets avslut tilldelade Österåkers kommun 75tkr till Ljusterös ungdomar för att under 2014 investera i valfritt projekt till gagn för öns unga. Efter workshop och demokratiskt beslut bestämdes att pengarna skulle gå till att rusta upp Ljusterö fritidsgård vilket under hösten också har skett. Ungdomarna har i hög grad varit delaktiga i val av alltifrån teknik till möbler och dekorationer.

4.9.6 Ung på Webben

Arbetet under 2014 legat delvis vilande men har återupptagits under hösten. Träffar med olika ungdomsverksamheter har skett och samtal om önskat innehåll från deras sida har samlats in. Arbetet med upplägg av struktursystemet på sidan har fortsatt och en mall har börjat byggas. Arbetet fortsätter under 2015.

5. Prognossäkerhet

Sammanfattning: Under våren uppskattades att färre barn och elever skulle finnas i främst förskola och gymnasium än vad som senare visades sig bli fallet under hösten.

Under årets första fyra månader bedömdes utfallet samma som budgetramen, d.v.s. avvikelserna hade tagit ut varandra mellan de olika verksamheterna.

Svårigheten med att bedöma volymer är att det är två olika läsår under budgetåret och därmed olika elever för vårterminen respektive höstterminen i varje årskurs. Inflyttning och utflyttning påverkar också. För frivilliga verksamheter som fritidshem och gymnasium används föregående år som stöd. För förskoleverksamheten går en hel årskull till förskoleklass i augusti och förskolan fylls på med nya barn från augusti och framåt.

I maj prognosen bedömdes pedagogisk omsorg och förskola totalt ca 40 färre barn än budgeterat. Förskoleklass 28 färre elever, grundskolor 28 fler elever, fritidshem 260 fler elever, gymnasiesärskolan 4 färre elever samt gymnasiet ca 60 färre elever. Detta innebar 3,8 mnkr lägre kostnader än budgeterat. I juni bedömdes ytterligare lägre kostnader med 1 mnkr för gymnasiesärskolan avseende lägre snittkostnader.

Augusti prognos var totalt 3,6 mnkr lägre än budget. Ökade volymer för komvux för första halvåret innebar en uppskrivning av prognos för ökade kostnader med 0,7 mnkr. Pedagogisk verksamhet hade fler barn i verksamheten än tidigare prognoser. 10 fler barn istället för 10 färre. Ökade kostnader med 1,6 mnkr. I augusti bedömdes kostnaden för fritidshemsverksamhet lägre med 1 mnkr än tidigare prognoser.

September prognos var totalt 2 mnkr lägre kostnader än budget. Framst för ökade kostnader för fler elever i grundskolan än tidigare prognoser. (ingen höjd hade tagits för inflyttning av elever). Dessutom innehöll budgeten färre elever utanför kommunen än utfallet för 2013. Utfallet för 2014 blev på samma nivå som 2013 vilket innebar ökade kostnaderna med 1,5 mnkr för lokaldelen i peng.

Oktober prognos var totalt 0,7 mnkr kostnader lägre än budgeterat. Prognosen för förskolebarn ändrades pga. fler barn hade börjat under hösten i förskolan än tidigare prognoser. 9 färre barn jämfört med budget och 1, 2 mnkr lägre kostnader. I grundskolan ökade kostnaderna jämfört med tidigare prognoser ytterligare samt musikskolans volymer ökade något mer än budget och bedömdes landa på 0,5 mnkr högre kostnader än budget.

Utfallet för december var lägre kostnader med 0,2 tkr jämfört med budgetram. Vilket motsvarar 0,02 % av budgeterade nettokostnader 983,1 mnkr. I december hade pedagogisk omsorg 13 fler barn och förskola 3 färre barn än budgeterat. Förskoleklass 24 färre elever, grundskolor 58 fler elever, fritidshem 307 fler elever, gymnasiesärskolan 4 färre elever samt gymnasiet ca 44 färre elever.

6. Framåtblick

6.1 Förskola

Under 2014 fick Kultur- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för att minska barn per årsarbetare till 5,2 under perioden 2015 till 2018. Planen beskriver de höjningar utöver index som behöver göras för att nå målet 5,2. I budget 2016 behöver hänsyn tas till planen.

6.2 Utbildning

En ny nämndorganisation införs från 1 januari 2015. Kultur- och utbildningsnämnden delas då upp i en Skolnämnd och en Kultur- och fritidsnämnd.

Enligt beslut i Kommunfullmäktige konkurrensutsätts grundläggande - och gymnasial vuxenutbildning från den 1 juli 2015. Upphandling av anordnare görs i samverkan med ett antal kommuner i regionen. De delar av vuxenutbildningen som omfattas av upphandlingen drivs av Produktionsstyrelsen i konkurrens med upphandlade anordnare. Syftet är att öka utbudet av utbildningar för medborgarna.

Myndighetsuppgifter och administration inom de delar av den kommunala vuxenutbildningen som omfattas av upphandlingen anordnas genom samverkan med KCNO (Kunskapscenter Nordost) från den 1 juli 2015. Anslutningen till KCNO bedöms ge de studerande ökad tillgång till studie- och yrkesvägledning, effektivare tillsyn och uppföljning av utförare och ekonomiska fördelar genom samordning av administrativa system.

Aktivitetsansvar. Kommunerna har från den 1 januari 2015 fått ett förstärkt ansvar för uppföljning av ungdomar 16 – 20 år som inte går på nationellt program i gymnasieskolan. Uppdraget omfattar registrering och rapportering av ungdomarnas sysselsättning och vägledning till utbildning, arbete eller praktik. Aktivitetsansvaret är mer omfattande än det tidigare uppföljningsansvaret vilket kan medföra ökade kostnader för kommunerna. Generellt statsbidrag utgår till kommunerna enligt finansieringsprincipen.

6.3 Kultur

Kultur och fritidsnämnden kommer att inleda ett omfattande arbete inom kulturmiljöområdet 2015. Arbetet består i att ta fram en bevarandeplan för kommunens kulturmiljöer och kulturarv. Denna plan skall föreslå prioriterade vårdinsatser under den aktuella mandatperioden samt en kostnad för dessa. Till detta arbete måste adekvat expertis säkras, exempelvis från Stockholm läns museum och Länsstyrelsen i Stockholm, men förvaltningens egen personal måste förstärkas med antikvarisk kompetens. Det är också relevant att koppla kompetens om exempelvis Kulturarvsturism till detta arbete. Parallellt med bevarandeplanen löper också arbetet med att uppmärksamma kommunens kulturarv med skyltar.

Kommunens äldre generation är betydligt aktivare än tidigare och vill kunna ha tillgång på kulturella upplevelser på hemmaplan. För att vi ska kunna söka statliga bidrag för kulturevenemang riktad till äldre behöver kommunen kunna påvisa att man även satsar egna resurser. En utvidgning av Kultur- och utbildningsnämndens kulturuppdrag bör därför göras genom att omfatta målgruppen 65+.

Konst och utsmyckning av kommunens olika miljöer bör utvecklas som en varumärkesstödande åtgärd. 1 % -regeln ska respekteras.

Kommunens hembygdspark, Ekbacken, bör utvecklas med el, scen och sanitet för att möta den funktion som krävs för evenemang till en växande befolkning.

En förstudie inför införandet av det nationella katalogiseringssystemet Dewey på biblioteket bör genomföras under 2015.

För att bidra till målet länets bästa skola vill biblioteket se en nyinrättad projektanställning för att hjälpa skolorna att utveckla sina skolbibliotek.

6.4 Idrott och fritid

Kartläggningen av anläggningssituation med förslag på långsiktig plan som tas fram av Kultur- och utbildningsnämnden i samverkan med kommunens föreninga visar en brist på hallar i förhållande till befolkningstillväxten. Ytterligare beslut om anläggningstillskott påverkar budgeten på ett signifikant sätt.

Även utredning av nolltaxa till föreningslivet kan ge politiska beslut som påverkar budgeten.

Bilaga 1: Lokalkostnader förskola

Bilaga 2: Lokalkostnader grundskola och särskola

Bilaga 3: Lokalkostnader kultur och fritid

Bilaga 4: Jämförelse mellan resultat, resurser och ekonomiindikatorer

Bilaga 5: Målbilaga

Resultatrapporter 2014 i särskilt dokument

Lokalersättning Tkr

Bilaga 1

**Avvik 2014
vs 2013**

	2013	2014	
Enskilda förskolor			
Amorinens Föräldrakooperativ	390	356	
Björkdungens förskola	494	488	
Dahlans förskola	238	245	
Berga förskola	1 278	1 365	
Skåvsjöholms förskola	584	688	
Fredsberg förskola			
Förskolan NaturligtVis	266	266	
I Ur och Skur Ekorrens Föräldrakoop.	366	387	
Klippans Föräldrakooperativ	581	581	
Montessoriförsk. Aquarius (föräldrakoop)	426	505	
Montessoriförsk. Neptunus (föräldrakoop)	716	708	
Montessoriförsk. Octopus (föräldrakoop)	426	505	
Rydbo Friskola/Förskola	644	612	
Sjöbjörnens förskola	915	894	
Skogslunden	1 815	1 815	
Solbackens Montessori	271	263	
Sollundens förskola	1 322	1 322	
Sunnanvindens Waldorfförskola	139	173	
Tärnans Förskola (föräldrakooperativ)	266	293	
Vildvittra förskola (föräldrakooperativ)	665	665	
Enskilda förskolor Total	11 802	12 131	329
Kommunala förskolor			
Bikupans förskola	876	876	
Båtstorp	975	975	
Färglådan	781	781	
Högsättra förskola			
Ingmarsö förskola	-		
Kantarellen	814	814	
Ljusterö förskola	376	376	
Luffarbackens förskola	1 175	1175	
Luna förskola	679	562	
Paletten			
Roslags-Kulla förskola	586	584	
Sjöhästen	598	598	
Skogsbacken	1 070	1070	
Skärgårdsstads förskola	1 147	1147	
Smedby förskola	910	910	
Säby Förskola	1 253	1253	
Söralids förskola	1 639	1639	
Tallsättra förskola	770	770	
Tuna förskola	899	899	
Äppellundens förskola	628	628	
Åsättra förskola	285	285	
Kommunala förskolor Total	15 461	15 343	-118
Totalt	27 263	27 474	-116

Lokalersättning Tkr

Bilaga 2

**Avvik 2014
vs 2013**

	2013	2014	
Enskilda grundskolor, inkl fritidshem			
Akers Friskola	4 049	4 118	
Fredsborgskolan	3 824	5 423	
Korallens Friskola	1 545	1 465	
Prolympia	3 943	3 892	
Rydbo Friskola	1 276	1 232	
Solbackens montessoriskola	320	679	
	14 957	16 809	1 852
Kommunala grundskolor, inkl			
Bergsättraskolan	2 619	2 619	
Hackstaskolan	3 715	3 715	
Ingmarsö skola	318	314	
Ljusterö skola	2 920	2 724	
Margretelundsskolan	5 409	5 383	
Roslags-Kulla skola	1 550	1 550	
Rydbo skola	2 254	2 254	
Sjökarbyskolan	4 135	3 959	
Skärgårdsstadsskolan	5 475	5 476	
Solskiftesskolan	5 867	5 300	
Söraskolan	7 670	7 806	
Tråsättraskolan	5 115	5 861	
Åkerstorpskolan	2 001	2 001	
Österskärsskolan	3 165	3 480	
	52 213	52 442	229
Totalt grundskola	67 170	69 251	2 081
Kommunala särskolan, inkl fritidshem			
Sjökarbyskolan	618	822	
Solskiftesskolan	2 041	2 208	
Solskiftet fritidshem	451	-	
	3 110	3 030	-80

Bilaga 3

Lokalersättning Tkr

Sport och friluft:	2013	2014
Idrottshallar		
Ljusterö	387	387
Margaretelund	294	294
Roslagskulla	700	700
Rydbo	484	484
Sjökarby	621	621
Skärgårdsstad	561	561
Solskifte	866	866
Tråsättra	834	834
Åkerstorp	277	277
Österskär	236	236
Hacksta	1 362	1 362
Åkersberga is/sporthall (2 ishallar)	5 133	5 133 Kallhyra från 1 apr-2011
Söra sporthall 52%	1 612	1 497 Kallhyra från 1 apr-2011
Solskiftesbad	560	560 Delat kontrakt med fritidsgård solskiftet
Söra simhall 48%	1 266	1 381
Totalt sport o friluft	15 193	15 193
Biblioteket	3 209	3 276
Fritidsgård -Bergagården	788	787
Fritidsgård -Ljusterö	31	-
Fritidsgård -Solskiftesgården	167	167
Kulturknuten		
Berga teater	1 269	1 269 Delat kontrakt med fritidsgård berga
Rephuset (fd berga idrottshall)	999	999
Metodverkstan, språkverkstan mfl	577	577
Totalt kulturknuten	2 845	2 845
Totala lokalkostnader	22 233	22 268

Jämförelse mellan resultat, resurser och ekonomi

	Andel nått mål NP 3, ma		NP åk 9 matte		Andel nått mål betyg åk 9	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Österåker	92,6	89,5 ↘	91,6	89,9 ↘	70,7	75,7 ↗
Länet	90,6	89,6 ↘	91,2	89,5 ↘	78,5	79,5 ↗

	Meritvärde åk 9		andel behör GY	
	2013	2014	2013	2014
Österåker	204,2	216,7 ↗	84,8	88,2 ↗
Länet	222,3	226 ↗	88,8	88,6 →

	andel lär m examen		antal elev/lärare		Utöver skolpeng Salsa mnkr	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Österåker	81,1	80,7 ↘	14,1	14 →	4,8	7,1
Länet	79,7	80 ↗	13,1	13,5 ↗		

Källa: SIRIS

	Netto kostnad 1)	rank	Standard kostnad 2)	effektivitetstal 3)	Sammanvägt resultat (8 indikatorer)
Österåker	73 046	3/290	86 618	30/290	188/289
Danderyd	76 672	13/290	86 714	1/290	1/289
Länet	83 380		86 727	88/290	118/289

1) Nettokostnad per elev snitt 2008-2012

2) Standardkostnad grundskola 5 årsm, hemkommun, kr/elev 2008-2012

 3) Effektivitetstal = $\frac{\text{sammanvägt resultat}}{\text{Standardkostnad}}$ + kommunens avvikelse mot standardkostnad
 Standardkostnad = kommunens nettokostnad med hänsyn till struktur och förutsättningar.

Källa: Öppna jämförelser, grundskola SKL 2014

Pengens förändring 2013 - 2014

	2013	2014	ökning
F-klass	31,520	33,275	5,6%
år 1-3	46,970	50,240	7,0%
år 4-5	49,550	51,310	3,6%
år 6-9	57,670	61,160	6,1%

I öppna jämförelser 2014 sammanvägda resultat med 8 indikatorer avseende både betyg, lärartäthet och ekonomiindikatorer har Österåker plats 188 av 290 kommuner i landet varav länet i genomsnitt innehar plats 118. Standardkostnaden ligger relativt lika för både Österåker, Danderyd och länet.

KF:s inriktningsmål	KUN:s resultat mål	Mätmetod/Styrtal	Mål
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Förskolor och skolor i Österåkers kommun är attraktiva val för elever, föräldrar och medarbetare.	Intern statistik 1. Val av förskola inom resp utanför kommunen. Nuläge 2011 inom kommunen 99% utanför 1 % 2. Val av skola inom resp utanför kommunen år 1-6 Nuläge 2011 92% / 8% 3. Val av skola inom resp utanför kommunen år 7-9 Nuläge 2011 76% / 24% 4. Val av gymnasieskola inom resp utanför kommunen Nuläge 2011 45% / 55% Medarbetarundersökning Nöjdhetsindex * 1. Attraktiv arbetsplats förskola 46 2. Attraktiv arbetsplats skola 43	Förskola (1): 2012-2014 oförändrad 1% Skola (2): 2012 - 93% 2013 - 94% 2014 - 95% Skola (3): 2012 - 77% 2013 - 78% 2014 - 79% Gymnasieskola (4): 2012 - 47% 2013 - 49% 2014 - 50% Medarbetarundersökning Nöjdhetsindex * (se nedan) 1. 70 2. 70
Invanarna skall uppleva en professionell service av hög kvalitet & ett gott bemötande för all kommunal service	Invanarna är nöjda med förvaltningens service och bemötande.	Kommunens kvalitet i korthet 1. Hur många av medborgare som skickar in en enkel fråga via epost får svar inom två arbetsdagar? 2009 87 % 2. Hur många av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen? 2009 65%	Service (1): 2012 - 89% 2013 - 91% 2014 - 95% Bemötande (2): 2012 - 75% 2013 - 85% 2014 - 95%
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Tillgänglighet för funktionshindrade och äldre till anläggningar inom nämndens ansvarsområde.	Intern statistik	En insats per år i samråd med handikapprådet och samhällsbyggnad
Ekonomi i balans	Verksamheterna utnyttjar resurser effektivt och håller budget.	Bokslut 1. Ingen budgetavvikelse. (Förutom volymförändringar i pengfinansierade verksamheter) 2. Prognossäkerhet avvikelse max 1%	1. Ingen avvikelse 2. max 1% avvikelse
KF:s miljömål			
Begränsad klimatpåverkan	Verksamheterna gör miljömedvetna inköp genom att använda upphandlade avtal.	Statistik upphandlingsenheten 1. Öka avtalströheten - dagsläge 90%	Öka
Giftrfri miljö	Verksamheterna ska vara rök fria.	Intern statistik	100%

Kultur- och utbildningsnämnden

Uppföljningsrapporter 2014

Bilaga till verksamhetsberättelse 2014

Innehållsförteckning

Kultur- och utbildningsnämnden	1
1. Resultat i grundskola och gymnasieskola 2014	3
2. Rapport Personal och elever grundskolan 2014.....	9
3. Uppföljning av fördelning ur Fonden med anledning av Kronprinsessans bröllop 2014.....	13
4. Uppföljning fördelning av viktade resurser 2014.....	15
5. Uppföljning kostpolicy 2014, skola.....	16
6. Uppföljning kommunal vuxenutbildning i Österåkers kommun 2014.....	17
7. Rapport- Uppföljning personal, barn statistik SCB 2014	22
8. Uppföljning Kundundersökning förskola och familjedaghem 2014.....	28
9. Uppföljning av kostpolicy 2014, förskola	32
10. Uppföljning socioekonomisk viktning 2014.....	33

I. Resultat i grundskola och gymnasieskola 2014

Resultatrapport läsåret 2013/2014

2014 12 09

källa: Skolverket/SIRIS

Grundskolan

Källa: Siris

1. Betyg åk 6, andel som uppnått kunskapskraven 2013/14

	Andel som uppnått kraven i alla ämnen	Andel som ej uppnått kraven i ett ämne	Andel som ej uppnått kraven i flera eller alla ämnen
Österåker totalt	82,5	10	7,6
kommunala	82,6	10	7,4
fristående	82,1	9,8	8,1
Länet totalt	81,3	7,5	11,2
Riket totalt	79,5	7,9	12,6

Andelen elever som nått kravnivån i alla ämnen är något högre i Österåkers kommun än i länet och riket. Skillnaden mellan driftsformerna obetydlig. Undantag är att andelen elever i fristående skolor som inte nått kravnivån i flera ämnen är högre än i kommunala skolor. Resultatet i Österåker avviker därmed från mönstret i både länet och riket, där elever i fristående skolor generellt har bättre resultat än elever i kommunala skolor.

2. Betyg åk 6, andel som nått målen per ämne/ämnnesområde 2012/13 och 2013/2014

	Svenska	Matematik	Engelska	Samhälls-orienterade ämnen	Natur-orienterade ämnen
Österåker 2012/13	97,8	92,6	95,0	97,7	97,3
Österåker 2013/14	95,0 $\searrow$	93,8 $\nearrow$	94,0 $\searrow$	100 $\nearrow$	96,8 $\searrow$
Länet 2012/13	96,1	93,0	93,6	96,1	95,3
Länet 2013/14	96,6	94,5	94,4	96,7	97,0

Betygen avser vårterminen valt läsåret. Betyg i åk 6 sattes första gången vt 2013. I både Österåker och länet har resultaten i matematik ökat något från förra läsåret.

Österåker ligger fortfarande något under länet. I samhällsorienterande ämnen ligger resultaten i Österåker något över genomsnittet i länet och relativt jämt mellan åren. I svenska, engelska och naturorienterande ämnen har resultatet sjunkit något jämfört med föregående läsår och även jämfört med länet, där resultatet i stället har ökat något i dessa ämnen.

3. Betyg åk 9, andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen över tid, Österåkers kommun jmf med länet och riket

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker, kommunala skolor	75,7	70,7	74,9	75,7	77,3
Österåker, samtliga huvudmän	76,7	71,6	77,8	76,6	78,4
Länet, samtliga huvudmän	79,5	78,0	78,2	78,6	77,4
Riket, samtliga huvudmän	77,4	77,0	77,4	77,3	76,6

Från och med läsåret 2013/14 infördes en ny betygsmodell med betygsstegen A – F, där F innebär icke godkänt betyg. Det nya systemet med fler betygssteg och nya betygskriterier kan vara en förklaring till att resultatet det läsåret var det sämsta under perioden i Österåkers kommun. Resultatet läsåret 2013/14 har förbättrats, men når ännu inte riktigt upp till länets genomsnitt.

4. Betyg åk 9, andel som nått kunskapskraven i alla ämnen per enhet över tid

Enheter	2014	2013	2012	2011	2010
Ljusterö	*	80,0	*	80,0	82,1
Skärgårdsstad	82,4	79,5	88,9	89,2	71,1
Solskiftesskolan	83,3	79,2	77,3	79,5	76,7
Söra	58,3	56,2	65,9	70,5	82,5
Tråsättra	78,5	74,7	83,6	73,3	69,4
Prolympia	75,3	81,3	89,1	67,9	81,5
Akers friskola	95,7	96,0	95,8	100,0	95,5

* Resultaten publiceras inte om antalet elever med slutbetyg är färre än 10.

Andel elever som nått kunskapskraven har ökat från 2013. Söraskolan har haft sjunkande resultat hela perioden, med en liten uppgång 2014. Enligt skolinspektionens tillsyn 2014 har koncentrationen av elever med omfattande behov av särskilt stöd och en hög andel nyanlända elever inom enheten sannolikt bidragit till sämre måluppfyllelse. Enheten har erhållit extra resurser både för särskilda undervisningsgrupper, nyanlända elever och genom det viktade salska bidraget som 2014 var ca 2 miljoner kronor. Ytterligare åtgärder behöver vidtas på

olika nivåer för att komma tillrätta med bristerna och säkerställa att eleverna vid enheten får en likvärdig undervisning som i övriga skolor. 2015 ökar salska bidraget och en omorganisation kommer att göras av de särskilda undervisningsgrupperna för att möta skollagens krav.

5. Betyg åk 9, andel som ej uppnått kravnivån i minst två ämnen 2010 – 2014

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker, samtliga huvudmän	16,9	16,0	13,9	16,1	11,2
Länet, samtliga huvudmän	14,5	14,7	14,5	14,0	14,9

Andelen elever som inte når målen i två eller flera ämnen har ökat något jämfört med föregående läsår och ligger också över snittet i länet. Andelen pojkar är också större i denna grupp. De åtgärder som kommunen vidtar med anledning av skolinspektionens föreläggande efter tillsyn 2014, samt särskilda satsningar på t ex höjd skolpeng, ökad andel viktade medel utifrån socioekonomiska faktorer och höjda bidrag för särskilt stöd, syftar bland annat till att öka andelen elever som går ut grundskolan med godkända betyg.

6. Genomsnittligt meritvärde åk 9 över tid, Österåkers kommun jmf med länet och riket

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker, samtliga huvudmän	216,7	204,2	213,2	213,4	212,5
Länet, samtliga huvudmän	226,0	222,3	222,5	221,9	219,1
Riket, samtliga huvudmän	214,8	213,1	211,4	210,6	208,8

Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. Det möjliga maxvärdet är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet har ökat i kommunen jämfört med 2013. Österåkers kommun ligger under hela perioden under resultaten i länet, men något över riket.

7. Genomsnittligt meritvärde åk 9 per enhet 2010- 2014

	2014	2013	2012	2011	2010
Ljusterö	222,0	202,2	172,7	205,0	205,2
Skärgårdsstad	220,9	211,9	228,0	234,9	229,9
Solskiftet	228,4	206,4	210,8	217,0	212,2
Söra	193,6	185,5	207,3	209,3	207,9
Tråsättra	218,5	212,7	211,1	204,7	209,7
Prolympia fri	210,7	227,4	224,1	186,6	212,0
Akers fri	238,4	234,8	227,3	249,2	230,0

Samtliga kommunala enheter har förbättrat meritvärdet 2014 jämfört med 2013. Söraskolan som hade försämrade meritvärden 2013 jämfört med föregående år, har förbättrade resultat 2014, men ligger fortfarande under övriga kommunala skolor. Skolinspektionen har bl. a pekat på att koncentrationen av elever med behov av särskilt stöd på en enhet, som t ex på Söraskolan, är en bidragande faktor till sämre måluppfyllelse.

Måluppfyllelse med hänsyn till bakgrundsfaktorer

Forskningen har visat att elevernas måluppfyllelse även påverkas av strukturella faktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, kön och härkomst. Den faktor som har störst påverkan på måluppfyllelse har visat sig vara föräldrarnas utbildningsbakgrund. Med utgångspunkt från Skolverkets analysverktyg SALSA fördelas en del av resurserna efter sådana faktorer i syfte att bidra till en mer likvärdig skola.

8. Resultat jmf flickor respektive pojkar

Flickor			Pojkar		
Andel som uppnått kravnivån i alla ämnen	Andel behöriga till yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde	Andel som uppnått kravnivån i alla ämnen	Andel behöriga till yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde
81	90	229,9	73	87	205,4

9. Resultat i relation till föräldrarnas utbildningsnivå

	Förgymnasial utbildning	Gymnasial utbildning	Eftergymnasial utbildning
Meritvärde	175,5	205,4	232,1
Andel behöriga till yrkesprogram		86	93

10. Resultat i relation till elevens härkomst

	Svensk bakgrund	Utl. Bakgrund födda i Sverige	Utl. Bakgrund födda utomlands
Meritvärde	221,9	191,8	171,5
Andel behöriga till yrkesprogram	92	63	60

11. Relationen mellan nationella prov och slutbetyg åk 9, andel med lika slutbetyg som provbetyg

	2014	2013	2012
Svenska	65,8	63,1	71,7
Matematik	67,0	77,8	60,7
Engelska	73,5	63,0	84,2

Uppgifterna i tabellen avser andel där resultaten mellan provbetyg och slutbetyg överensstämmer. Hög överensstämmelse är positivt men det är viktigt att komma ihåg att en viss andel avvikande resultat är helt normalt. Det finns andra aspekter som spelar in i slutbetyget än resultatet på nationella prov. Jämförelserna är främst till för att skolorna ska göra egna analyser i syfte att utveckla bedömningskompetensen. En stor avvikelse kan dock tyda på betygsinflation och bristande likvärdighet mellan skolor varför uppföljning även görs på övergripande nivå. Man kan också konstatera att avvikelserna skiljer sig mycket både, mellan enheter och mellan ämnen. I matematik är det t ex vanligt med 30 procent högre slutbetyg än provbetyg, medan det omvända råder i engelska där andelen högre slutbetyg ligger på mellan 4 och 9.

Gymnasieskolan

12. Andel behöriga till nationellt yrkesprogram över tid, Österåkers kommun jmf med länet

	2014	2013	2012	2011	2010
Österåker, samtliga huvudmän	88,2	84,8	87,7	87,2	90,0
Länet, samtliga huvudmän	88,6	88,8	88,4	88,9	89,2

I jämförelser mellan åren används måttet behöriga till nationellt yrkesprogram. Andelen behöriga till högskoleförberedande program är lägre. Från ht 2011 infördes högre antagningskrav till gymnasieskolan, vilket kan ha påverkat andelen behöriga.

Andelen behöriga 2014 har dock ökat jämfört med 2013 och ligger på samma nivå som länet.

13. Andel behöriga till nationellt yrkesprogram per enhet över tid

	2014	2013	2012	2011
Ljusterö	100	100	.. *	100
Skärgårdsstadskolan	100	100	100	100
Solskiftesskolan	93,5	89,6	82,7	90,9
Söra	72,2	64,8	81,4	80,8
Tråsättra	84,8	94,0	91,0	88,3
Prolympia	100	100	100	75,0
Akers	100	96,0	100	100

* För få elever för att resultat ska visas

Före 2011 redovisas andel behöriga endast på kommunnivå och inte per enhet.

14. Andel elever med slutbetyg inom 4 år, jmf med länet 2010 - 2014

	2014	2013	2012	2011 *	2010
Österåker nationella program, samtliga huvudmän	81,4	81,1	87,5	84,4	75,4
Österåker fristående skolor	73,9	75,7	74,0	85,2	65,8
Länet nationella program, samtliga huvudmän	82,7	82,3	83,4	81,4	81,7
Länet fristående skolor	79,0	79,2	78,1	79,7	77,4

*Nya högre antagningskrav infördes 2011

Andelen elever med slutbetyg efter 4 år har sjunkit sedan 2011. De nationella programmen omfattar högskoleförberedande och yrkesförberedande program. Från 2011 infördes högre antagningskrav till de nationella programmen och fler introduktionsprogram. I Österåkers kommun ökade resultaten efter denna förändring, men har sedan planat ut, medan resultaten i länet inte blev lika signifikanta. I de fristående skolorna i Österåkers kommun överväger de yrkesförberedande programmen vilket är en förklaring till att resultatet är lägre i de fristående skolorna i kommunen än jämfört med länet där programstrukturen kan vara en annan. Inom byggprogrammet har t ex 69,4 procent av eleverna fått slutbetyg efter 4 år 2014.

2. Rapport Personal och elever grundskolan 2014

2014-04-29

Tabell 1. Personal och lärartäthet grundskola 2013 - 2014

källa: Skolverket, Siris, avser april valt år

	Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen		Andel lärare med specialpedagogisk högskoleexamen		Antal elever per lärare	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Kommunen totalt	81,1	80,7	4,2	3,2	14,1	14,0
Kommunala	82,3	83,5	4,7	3,2	13,8	13,8
Fristående	74,9	69,4	Ingen uppgift	Ingen uppgift	15,5	14,5
Länet	79,7	80,0	4,4	4,2	13,1	13,5
Riket	86,1	86,5	5,6	5,4	12,1	12,1

Enligt skollagen ska i princip samtliga lärare ha en pedagogisk högskoleexamen. Det finns också krav på att lärare ska vara behöriga i de ämnen de undervisar i och på legitimation för lärare. Den officiella statistiken har ännu inga sådana uppgifter. En kartläggning av personalens kompetens har påbörjats i de kommunala skolorna i kommunen. Någon bestämmelse om andel personal med specialpedagogisk högskoleutbildning och antal elever per lärare finns inte.

Kommunnivå

Som helhet ligger Österåkers kommun under rikssnittet gällande både andel lärare med pedagogisk högskoleexamen och specialpedagoger. De kommunala skolorna har högre andel högskoleutbildade lärare än de fristående skolorna och även något färre elever per lärare. Variationen är dock stor mellan skolorna. Kommunen totalt har något färre utbildade lärare 2014 än 2013 och färre specialpedagoger. Antalet elever per lärare ligger i kommunen över rikssnittet och även något över länet. Fristående skolor har totalt sett något fler elever per lärare än de kommunala. En orsak till att de kommunala skolorna på totalt har något färre elever per lärare än de fristående kan vara att man räknar in både de särskilda undervisningsgrupperna och skärgårdsskolorna. Tillgång till specialpedagogisk kompetens är en brist i flera enheter inom kommunen. Skolinspektionen har i sin tillsyn konstaterat att tillgången till specialpedagogisk kompetens och även till studie – och yrkesvägledning behöver åtgärdas på flera enheter.

Enhetsnivå

Lärare med pedagogisk högskoleexamen

På enhetsnivå finns stora skillnader inom kommunen. Rydbo skola har 100 procent andel lärare med pedagogisk högskoleexamen vilket är högst i kommunen. Prolympia har lägst andel med 55,1 procent. Av de kommunala skolorna har Solskiftesskolan lägst andel högskoleutbildade lärare. Fredsbergsskolan har högst andel av de fristående skolorna med 80,3 procent.

Antal elever per lärare

De skolor som har lägst antal elever per lärare är Ljusterö med 10,6 samt Hacksta och Söra med 10 elever per lärare. På Hackstaskolan och Söraskolan finns särskilda undervisningsgrupper med en högre personaltäthet. För dessa verksamheter utgår ett särskilt anslag för att möjliggöra mindre grupper. Ljusterö och Ingmarsö uppbär skärgårdsstöd utöver skolpengen för att kunna driva skolor i glesbygd. De skolor som hade högst antal elever per lärare var Österskärsskolan och Roslags-Kulla skola med över 18 elever per lärare. I Roslags-Kulla skola ökade dessutom antalet elever per lärare 2014. Roslags-Kulla uppbär sedan 2013 ett extra bidrag för att driva skola i ett glesbygdsområde. Av de fristående skolorna finns tre enheter med 12 - 13 elever per lärare. En av dessa är Rydbo friskola som också har 100 procent lärare med pedagogisk högskoleexamen. Man kan konstatera att det finns stora skillnader mellan enheterna trots de likvärdighetsresurser som syftar till att utjämna förutsättningarna t ex skärgårdsstöd och viktade resurser och anslag för särskilda undervisningsgrupper.

Tabell 2. Personal på fritidshem 2013 - 2014

källa: Skolverket, april valt år

	Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning		Antal elever per anställd	
	2013	2014	2013	2014
Kommunen totalt	25	24	13,0	13,6
Länet	29	29	12,7	13,6
Riket	54	53	12,4	12,9

Med pedagogisk högskoleutbildning avses fritidspedagog, lärare eller förskollärare. Andel fritidspersonal med pedagogisk högskoleutbildning i Österåkers kommun är endast hälften av snittet i riket. Även resten av länet ligger under snittet i riket. I

skollagen finns inga bestämmelser om andel högskoleutbildad personal, det får även finnas personal med annan lämplig utbildning och erfarenhet i verksamheten. Enligt Allmänna råd för kvalitet i fritidshem ska man dock sträva efter att använda högskoleutbildad personal i verksamheten. Skolinspektionen har också vid sin tillsyn 2014 påpekat att andelen högskoleutbildad personal är anmärkningsvärt låg. Det har länge varit en svårighet att rekrytera fritidspedagoger i kommunen, dels för att det finns en generell brist på personer med den utbildningen och dels för att det råder konkurrens om utbildad personal i länet. Anställningar behöver dock fortgå för att öka andelen personal med adekvat utbildning i fritidshemmen.

Antal elever per anställd i fritidshemmen ligger i kommunen relativt nära rikssnittet. Det är dock stora skillnader mellan olika enheter. Sammantaget har Skolinspektionen konstaterat att det finns brister i likvärdigheten och kvalitén i fritidshemmen i kommunen.

Tabell 3. Elever i grundskolan åk 1-9 läsåret 2013/14

källa: Skolverket, Siris, april 2014

	Andel flickor	Andel (%) med utländsk bakgrund	Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning
Kommunen totalt	48	11	59
Kommunal	49	11	59
Fristående	47	10	62
Länet	49	25	62
Riket	49	20	55

Enligt Skolverkets analysverktyg SALSA påverkas elevernas förutsättningar till måluppfyllelse bland annat av socioekonomiska faktorer t ex kön, härkomst och föräldrarnas utbildning. Det har visat sig att föräldrarnas utbildningsnivå är den bakomliggande faktor som har störst betydelse för måluppfyllelsen. För att kompensera för skillnader i elevernas bakgrund viktas en del av resurserna till skolan. Enligt Skolverket påverkar bakgrundsfaktorerna maximalt 40 procent av skillnader i måluppfyllelse. Det finns alltså många andra faktorer som är betydelsefulla för elevernas förutsättningar att nå målen.

Österåkers kommun har jämfört med länet och riket en låg andel elever med utländsk härkomst och ligger relativt lika vad gäller andel föräldrar med eftergymnasial utbildning. På totalnivå finns ingen större skillnad mellan kommunala och fristående huvudmän, men det finns stora skillnader i elevernas sammansättning på enhetsnivå. Det är främst skolor i de centrala delarna av kommunen som har stor andel elever som på grund av bakgrundsfaktorer har sämre förutsättningar att nå målen. Den stora koncentrationen av elever med liknande bakgrundsfaktorer på vissa enheter är kan också påverka måluppfyllelsen enligt Skolinspektionens tillsyn 2014.

3. Uppföljning av fördelning ur Fonden med anledning av Kronprinsessans bröllop 2014

2010 beslutade Kommunfullmäktige att avsätta 100 tkr årligen för elever med dyslexi inom grundskolan som bröllopspresent i samband med Kronprinsessans bröllop. Enligt direktiven kan medel ur fonden fördelas efter ansökan till grundskolor i kommunen eller avsättas för kommungemensamma insatser. Medel ur fonden har sedan 2011 fördelats efter ansökan två gånger per år.

Inför vårterminen 2014 fanns 50 000 kr att fördela. Ansökan inkom från sju enheter samt produktionsförvaltningen. En prioritering, gjordes dels utifrån syftet med fonden och dels utifrån tidigare tilldelning och andra satsningar. Tre enheter erhöll bidrag för utbildningsinsatser för att höja kompetensen kring elever med läs – och skrivsvårigheter och dyslexi samt för fortbildning för pedagoger inom t ex utredning.

Inför ht 2014 beslutades efter dialog med rektorer att delfinansiera ett kommunavtal för inlästa läromedel, s.k. inläsningstjänst för elever i grundskolor och gymnasieskolor. Överskjutande kostnad för avtalet finansierades genom utvecklingsmedel. Någon ansökan på enhetsnivå gjordes därför inte ht 2014.

VT 2014	Ansökan	Sökt belopp (om angivet)	Beslut tilldelning ur bröllopfonden
Tråsättra	Utbildning för pedagoger	50 000	30 000 kr utbildning inom dyslexi
Akers	Fortbildning, inläsningstjänst	10 000	0 kr inläsningstjänst genom kommunavtal
Solskiftesskolan	Utbildning för pedagoger, föreläsning för elever o pedagoger Datorer	47 000	10 000 kr utbildning bidrag till datorer genom IT satsningen
Margretelund	Utbildning för pedagoger, utredningsmaterial	18 700	10 000 kr utbildning för utredning inom bl. a dyslexi

Roslags Kulla	datorer	35 000	0 kr bidrag till datorer genom IT satsningen
Hacksta	Inläst material mm	33 000	0 kr inläsningstjänst genom kommunavtal 2014
Söraskolan KÖV grupper	Datorer, daispelare, pedagogisk utrustning mm	50 000	0 kr 50 000 tilldelning ur extra utvecklingsmedel
Produktionsförvalt ningen	Inläsningstjänst	Del - finansiering	0 kr inläsningstjänst genom kommunavtal 2014
HT 2014	Kommunavtal inläsningstjänst		50 000 kr som delfinansiering av kommunavtal
			100 000 kr

4. Uppföljning fördelning av viktade resurser 2014

SALSA

Syftet med SALSA är att synliggöra faktorer som skolan inte kan påverka men som har betydelse för betygsresultatet.

Kultur – och utbildningsnämnden har i budget 2014 ett viktat strukturbidrag som fördelas efter bakgrundsfaktorerna i SALSA, d.v.s. föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund. Föräldrarnas utbildningsnivå är enligt Skolverket den faktor som har mest signifikant betydelse för elevernas måluppfyllelse och har därför viktats med 70 % av det totala beloppet. Elevernas härkomst har en lägre påverkan för måluppfyllelsen och viktas med 30 % i kategorin utlandsfödda som anlant till Sverige inom tre år.

2014 erhöll alla skolor utom Österskärsskolan, Rydbo friskola, Akers friskola och Ingmarsö skola del av det viktade bidraget.

Hacksta och Söra erhöll störst del med ett extra bidrag på ca 2 miljoner kronor per skola och var de enda skolorna som erhöll bidrag för utlandsfödda sent anlända elever. Övriga skolor tilldelades endast bidrag inom kategorin föräldrars utbildningsnivå.

2014 fördelades totalt 7,1 mkr i viktat bidrag.

Uppföljning av hur skolorna har använt bidraget har gjorts i december 2014.

Enkät har gått ut till samtliga rektorer som erhållit viktat bidrag. Svar har inkommit från 7 enheter.

Vilka behov ser ni hos målgruppen

Läxhjälp, mindre grupp, mer lärarstöd, studieteknik, kompensatoriska hjälpmedel, inlästa läromedel, muntliga prov, ökade föräldrakontakter, ökat stöd från elevhälsan.

Vilka insatser har ni prioriterat 2014

Ökad personaltäthet i klassrummet, elevstödjare på raster, läxhjälp, utbildning till arbetslag kring kommunikation och samarbete lärare – elev, digital utrustning.

Vilka effekter av insatserna kan ni se, kort och lång sikt

Eleverna tar större ansvar, bättre självkänsla, ökad närvaro, ökad språklig förmåga, fler når målen.

"Fler elever når målen för undervisningen trots sämre förutsättningar" / Kommunal skola F – 9.

"Vi kan med en extra resurs ha fyra ögon i klassrummet och fyra armar som stöd vilket gör att eleverna blir sedda och får individuell anpassning av undervisningen." / Kommunal skola F – 3

"Vi har även pedagoger med annat modersmål som har handledning med föräldrar med annat etniskt ursprung. Resurserna är fördelade på ca 90 % resurstöd och 10 % IT" / Kommunal skola F – 6

”Vi har dessutom inrättat en tjänst, elevstödjare/resurs, som syftar till att stötta eleverna efter skoltid, t.ex. genom socialt engagemang och stöd uppehållsytor och i kaféet efter skoltid. Vi har även studiestöd där lärarna finns tillgängliga efter skoltid för att hjälpa elever med läxläsning och vara en viktig vuxenkontakt.” / Fristående skola F – 9

”Fler individuella stödinsatser har varit möjliga tack vare salsabidraget”/ Kommunal skola F – 9

5. Uppföljning kostpolicy 2014, skola

Kostpolicy för goda matvanor i Österåkers kommun fastställdes av Kommunfullmäktige 2009. Policyn omfattar kommunal verksamhet inom förskola, skola, fritidshem, fritidsgårdar och kommunal sportanläggningar.

Måltidsenheten inom produktionsstyrelsen ansvarar för måltidsproduktionen i de kommunala skolorna. Kostchefen har redovisat hur kraven i policyn uppfylls.

Krav i kostpolicyn	Måltidsenhetens yttrande	Bedömning
Två alternativa rätter samt lättmjölk, vatten, bröd (grovt) samt bordmargarin ska serveras dagligen.	2014 har en rätt serverats p.g.a. Söraskolans ombyggnad. I januari 2015 börjar det åter att serveras två alternativ. Tillbehör serveras enligt policyn.	Delvis godkänt
Minst fem sorters sallad ska serveras dagligen.	Fem sorters sallad serveras dagligen.	Godkänt
Specialkost ska tillhandahållas av medicinska, etiska och religiösa skäl.	Specialkost tillhandahålls enligt policyn.	Godkänt
Lunchen ska ge 25 – 33 % av det dagliga energi - och näringsinnehållet. Mellanmålet till fritidsbarn ska ge 10 – 15 % av det dagliga energiinnehållet.	Måltiderna näringsberäknas och följer SNR 2005 (nationella riktlinjer).	Godkänt
Andelen ekologisk mat ska utgöra 20 % år 2015. I möjligaste mån ska maten vara närproducerad.	Andelen ekologiska råvaror var 2014 18 %. Utbudet av ekologiska och närproducerade varor har ökat från juni 2014 i samband med en ny upphandling.	Delvis godkänt
Vid utflykter ska livsmedelshygien och näringsinnehåll motsvara ordinarie måltider.	Samma regler gäller vid utflykter som vid servering i skolan	Godkänt

Nötter, mandel, sesamfrön och jordnötter får inte ingå i den mat som serveras.	Inge av dessa livsmedel förekommer i skolornas kök eller i maten som serveras.	Godkänt
Lagstadgade krav på livsmedelssäkerhet ska följas.	Alla kök har ett system för egen kontroll och HACCP rutiner. Kökspersonal genomgår livsmedelsutbildning vartannat år.	Godkänt
Svenska näringsrekommendationer (SNR 2005) samt de nationella riktlinjerna "Bra mat i skolan" (2007) ska följas.	Nationella rekommendationer, riktlinjer och lagstiftning följs.	Godkänt
En god arbetsmiljö för kökspersonalen ska eftersträvas. Köket ska vara ändamålsenligt utformat.	Vissa kök är inte dimensionerade för ökat antal ätande, t ex disk, avställningsytor, personalrum och omklädningsrum vilket påverkar kökspersonalens arbetsmiljö.	Delvis godkänt
Maten ska tillagas så nära serveringstillfället som möjligt.	Transport krävs till enheter som saknar tillagningskök. Transporter följer gällande lagstiftning.	Delvis godkänt

6. Uppföljning kommunal vuxenutbildning i Österåkers kommun 2014

Statistikuppgifterna är hämtade från Skolverkets databas SIRIS och avser kalenderåret 2013.

Kommunal vuxenutbildning omfattar vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasialnivå, svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna.

Syftet med utvärdeingen är att

- granska måluppfyllelsen
- identifiera utvecklingsområden
- ge nämnden fördjupad kunskap om verksamheten

Kommuner kan välja att anordna vuxenutbildning i egen regi, upphandla utbildning av andra utbildningsanordnare eller samverka med andra kommuner.

Vuxenutbildningen i Österåkers kommun anordnas endast i egen regi. Studerande

kan i vissa fall beviljas utbildning hos annan anordnare, t ex då en kurs saknas i kommunens egen regi.

Utbud av kurser 2013 och 2012

	2013	2012
Österåker	93	135
Täby	393	496
Upplands Väsby	292	369
Nacka	409	522

Österåker har vuxenutbildning i egen regi. Övriga kommuner har ingen egen regi utan avtal med andra utbildningsanordnare. För de studerande kan det vara positivt att ha ett större utbud av kurser att välja på. En nackdel med ett stort antal kurser kan dock vara att vissa kurser inte kan starta p.g.a. för få anmälningar. I kommande upphandling inför 2015, där Österåker deltar, kommer antalet anordnare att begränsas i syfte att hamna på en nivå som både ger valfrihet och stabilitet.

Lärarnas utbildning

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen var 88 % i Österåkers egen regi 2013. Andelen har sjunkit från 93 % 2012.

Andel (%) kursdeltagare som avbrutit kurs 2013 och 2012

	Grundläggande vux		Gymnasial vux	
	2013	2012	2013	2012
Österåker	23,6	21	16	19
Täby	10	15	14	13
Upplands Väsby	20,3	26	17,8	13
Nacka	25	35	13,8	25

Avhopp är vanligare i grundläggande än i gymnasial vuxenutbildning. Liksom i ungdomsgymnasiet är tillgången till studie – och yrkesvägledning och regelbundna avstämningar med den studerande under utbildningen viktiga faktorer för att motverka avhopp. I utvärderingen av vuxenutbildningen i Österåker framgår att man lägger stor vikt vid regelbunden kontakt och avstämning med de studerande. Andelen avhopp i Österåker har minskat i den gymnasiala utbildningen, men ökat i den grundläggande. I den grundläggande utbildningen är antalet elever relativt få, vilket gör att svängningar i statistiken i större utsträckning påverkas av enstaka individer.

Gemensam utvärdering av vuxenutbildningen i länet

Österåkers kommun deltar i en gemensam utvärdering av vuxenutbildningen i länet. Syftet är att ge information och stöd till de studerande vid val av

utbildningsanordnare (för de kommuner som har fler anordnare) och att ge ett underlag för utvecklingsarbete inom den egna verksamheten. I utvärderingen ingår verksamhetsbesök och intervjuer med ledning, personal och studerande samt en studerandeenkät.

Utvärdering av vuxenutbildningen i Österåkers kommun genomfördes i juni och augusti 2013. Under våren 2014 genomfördes en studerandeenkät i Komvux och sfi (se bilaga). I september 2014 genomfördes ett återbesök i verksamheten för att följa upp hur anordnare arbetat med utvecklingsområden som identifierades i utvärderingen (se bilaga).

Utvecklingsområden 2013	Bedömning i uppföljning 2014
Lärarnas tillgänglighet kan öka	Har förbättrats
Tillgång till studie – och yrkesvägledning behöver utökas	Har förbättrats, utökats med ytterligare en halvtids vägledningsresurs
Personalens IT kompetens behöver utvecklas bl. a för att öka användningen av verksamhetens webbverktyg Fronter	Har förbättrats
Extra tid för stödundervisning saknas	Kvarstår till viss del
Undervisningen i svenska och svenska som andraspråk samordnas vilket kan få till följd att studerande hindras i sin kunskapsutveckling och att det tar längre tid att genomföra kursen	Behov av åtgärder kvarstår till viss del
Flexibiliteten att läsa en kurs i högre takt än under en termin behöver öka	Har förbättrats
Samarbetsklimatet behöver förbättras	Åtgärder pågår
Det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingsarbetet behöver stärkas	Åtgärder pågår
Omvärldsanknytningen behöver öka t ex genom kontakter med andra skolor Lärarna är relativt ensamma i sitt yrkesutövande då antalet lärare inte är så stort inom enheten	Behov av ytterligare åtgärder
Hög andel studieavbrott	Åtgärder pågår
Elevernas inflytande behöver öka	Har förbättrats

Kultur – och utbildningsnämnden begärde med anledning av bristerna i utvärderingen en handlingsplan för åtgärder från Produktionsstyrelsen. Handlingsplanen redovisades i nämnden i april 2014.

Skolinspektionen gjorde i sin tillsyn våren 2014 ett föreläggande avseende brister inom bl. a pedagogiskt ledarskap, studiero, utveckling och erbjudande av utbildning. Efter redovisning av åtgärder från verksamheten beslutade skolinspektionen att avsluta tillsynen i augusti 2014.

Studereandeenkät 2014, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Källa: KSL/ Sweco 2014 (se bilaga)

Undersökningen genomfördes i grundläggande och gymnasial vuxenutbildning under veckorna 17 – 21, 2014, med 16 frågor inom områdena normer och värden, lärandet, inflytande och vägledning. Svarefrekvensen var 65 % med 170 svar. Jämfört med länet var resultatet generellt bättre i Österåker. Helhetsomdömet i Österåker låg på 4,5 på en femgradig skala jämfört med länet som låg något under.

Frågorna besvarades enligt en femgradig skala där fem var mest positivt. Inom de flesta svar låg resultaten i Österåker på 4, både 2013 och 2014. Det enda resultat som hade sjunkit var tillgång till studie – och yrkesvägledning, som 2014 hamnade på 3 jämfört med 4 föregående år. Resultatet för kontakt med arbetslivet låg båda åren på 3.

Fakta om kursdeltagare grund – gymnasial Komvux 2014

82 % av de studerande var kvinnor. 23 % var 20 – 24 år och 54 % 25 – 40 år.
52 % kombinerade studierna med arbete.
48 % hade annat modersmål än svenska.
74 % studerade på gymnasial nivå, något fler på yrkeskurser än på teoretiska kurser.

Sfi, svenska för invandrare

Utbildningen syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket samt grundläggande läs – och skrivfärdigheter för de som har behov av det. Kommunerna kan erbjuda sfi, i egen regi eller genom avtal med annan utförare. I Österåkers kommun anordnas sfi endast i egen regi.

En person har rätt att delta i utbildningen från höstterminen det år personen fyller 16 år om han eller hon är bosatt i landet och saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska som utbildningen är avsedd att ge. Hemkommunen prövar om en person har rätt till utbildning och vilken nivå som är lämplig.

Kurserna inom sfi är indelade i sex nivåer, där 1 A innebär att de studerande saknar förkunskaper i språket och har ingen eller låg utbildningsbakgrund. För varje kurs finns en kursplan som anger de kunskaper som minst ska uppnås på respektive nivå. Utbildningen ska i genomsnitt omfatta minst 15 timmar i veckan under en fyraveckorsperiod och kan ges både på dagtid eller kvällstid. Utbildningen ska kunna kombineras med arbete.

Antal elevtimmar för godkänt resultat på respektive kurs i sfi 2013 (källa: Skolverket)

– dubbla prickar innebär att antalet understiger 10, statistik avseende 2014 publiceras i juni 2015.

	1A	1B	2B	2C	3C	3D
Österåker	..	355	126	167	118	120
Täby	235	195	152	157	145	125
Upplands Väsby	210	158	153	202	149	123
Nacka	..	..	278	193	209	168
Riket	225	251	214	207	101	162

Enligt skollagen ska sfi anordnas under hela året med flera antagningstillfällen för att få en så snabb genomströmning som möjligt. Variationer i gruppsammansättning och gruppstorlek kan medföra att individuella resultat får stor genomslagskraft i en viss kurs.

Studerandenkät sfi 2014

källa: KSL/Sweco (se bilaga)

Undersökningen genomfördes v 17 – 21 2014. Enkäten består av 15 frågor inom områdena helhetsomdöme, normer och värden, lärande, inflytande och vägledning. Sammanlagt besvarades enkäten av 55 studerande vilket innebär en svarsfrekvens på 63 %. Som helhet var resultatet 2014 relativt lika som i länet. Jämfört med 2013 hade dock resultatet i Österåker sjunkit på alla områden utom inflytande som låg lika mellan åren. Helhetsomdömet var ca 4,7 2013 jämfört med 4,4 2014.

Fakta om kursdeltagare sfi 2014

67 % av de studerande var kvinnor.

7 % var 20 – 24 år och 77 % 25 – 40 år.

67 % hade ingen annan sysselsättning än sfi. 45 % hade inte haft något arbete eller praktik i Sverige.

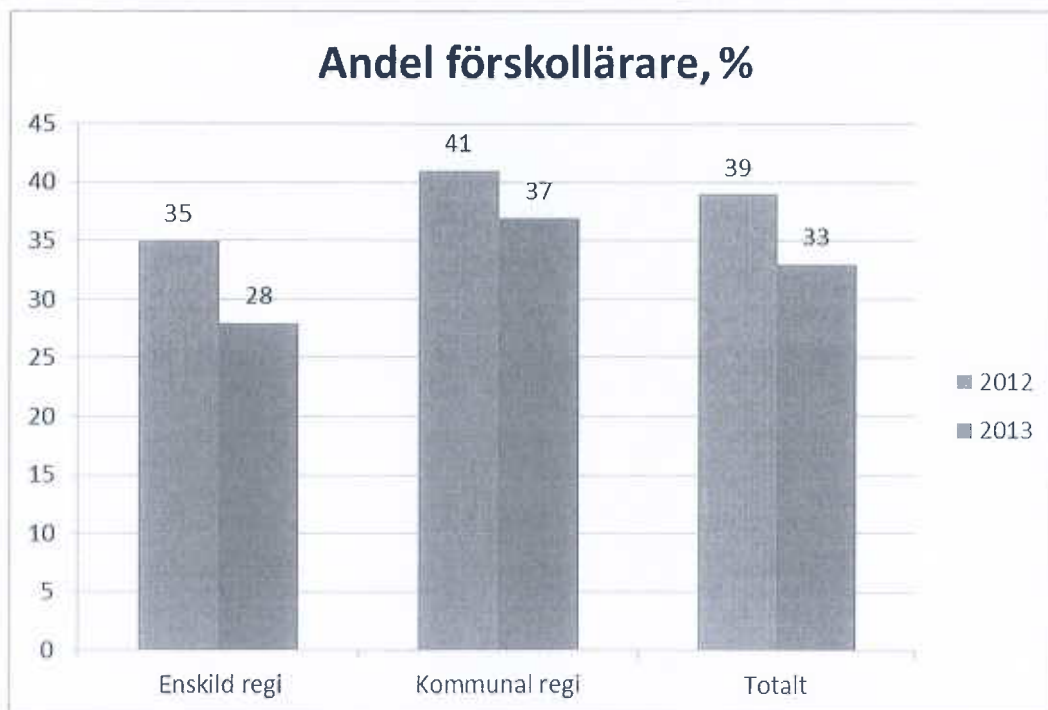
49 % hade mer än 13 års utbildning från hemlandet. Bland de som hade utbildning från hemlandet hade övervägande utbildning inom administration, ekonomi, juridik eller pedagogiskt arbete.

7. Rapport- Uppföljning personal, barn statistik SCB 2014

Per den 15 oktober varje år samlar SCB in statistik från kommunerna angående bland annat andel förskollärare, barn/årsarbetare, barngruppernas storlek.

Nedanstående statistik är hämtad från Skolverket och publicerad i april 2014. Statistiken är insamlad per 15 oktober 2013.

Andel förskollärare, % Österåker

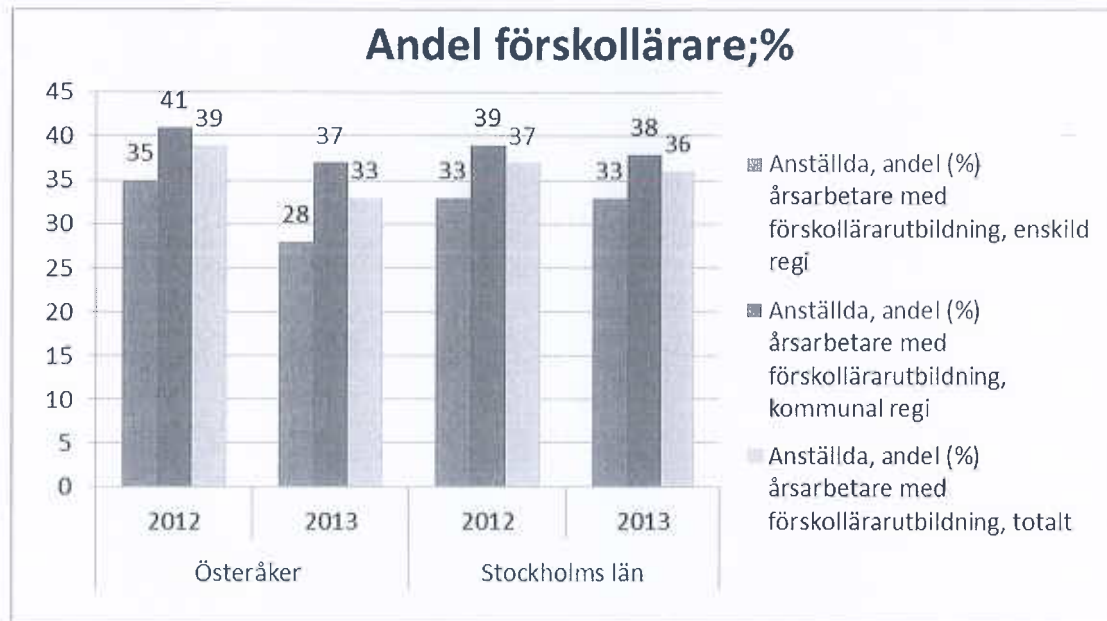

Resultat:

Andelen förskollärare har sjunkit med 6 % från 2012 totalt för både fristående och kommunala förskolor, de fristående har minskat med hela 7 %. De kommunala har minskat med 4 %. Som vi ser har de kommunala förskolorna en större andel förskollärare jämfört med de fristående. Bland de fristående har en förskola fått ett föreläggande på grund av att de saknas förskollärare vilket inte är förenligt med skollagen. Forskning visar att utbildad personal höjer kvaliteten dessutom ställer den reviderade läroplanen från 2010 högre krav på förskollärarna och de har ansvar för

olika områden enligt läroplanen. Att andelen förskollärare minskar i Österåker är en stor nackdel för kvaliteten i våra förskolor, det är också något som Skolinspektionen påpekade vid deras tillsyn under våren 2014.

Andelen förskollärare, % jämfört med länet

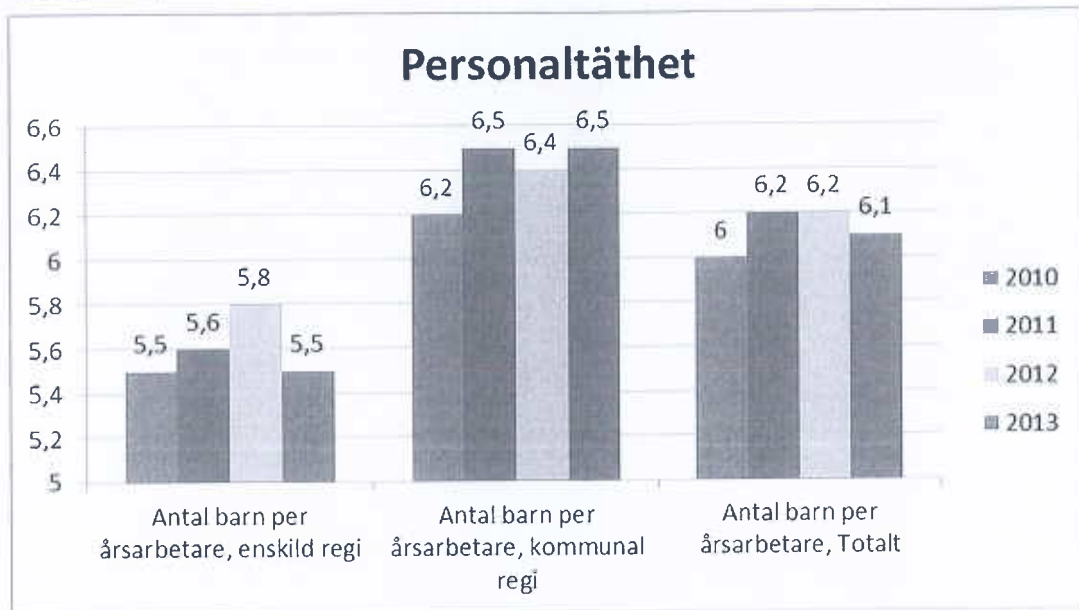

Österåker har haft högre andel förskollärare än länet men från och med 2013 är resultatet 3 % under länet. Det är för få utbildade förskollärare i Stockholmsregionen jämfört med antal lediga förskollärarytt. Det är tufft för kranskommunerna att kunna locka förskollärare. Lön, arbetsförhållanden, utvecklingsmöjligheter är naturligtvis viktiga faktorer som påverkar möjligheten att få dem till Österåker. Förskolorna måste också ha ekonomiska förutsättningar att kunna behålla och anställa en personalgrupp som de senaste åren haft en gynnande löneutveckling.

På olika sätt arbetar Kultur- och utbildningsnämnden med olika åtgärder för att utveckla och stödja förskolorna. Metodverkstan arbetar med matteutveckling, de pedagogiska lärmiljöerna, pedagogisk dokumentation, Språkverkstan är en annan åtgärd där två specialpedagoger arbetar med handledning, fortbildning, nätverk både kring särskilt stöd men också kring modersmål. Dessa två åtgärder är goda exempel på hur Kultur- och utbildningsnämnden stödjer förskolorna i det kvalitativa arbetet.

Antal barn per årsarbetare, Österåker

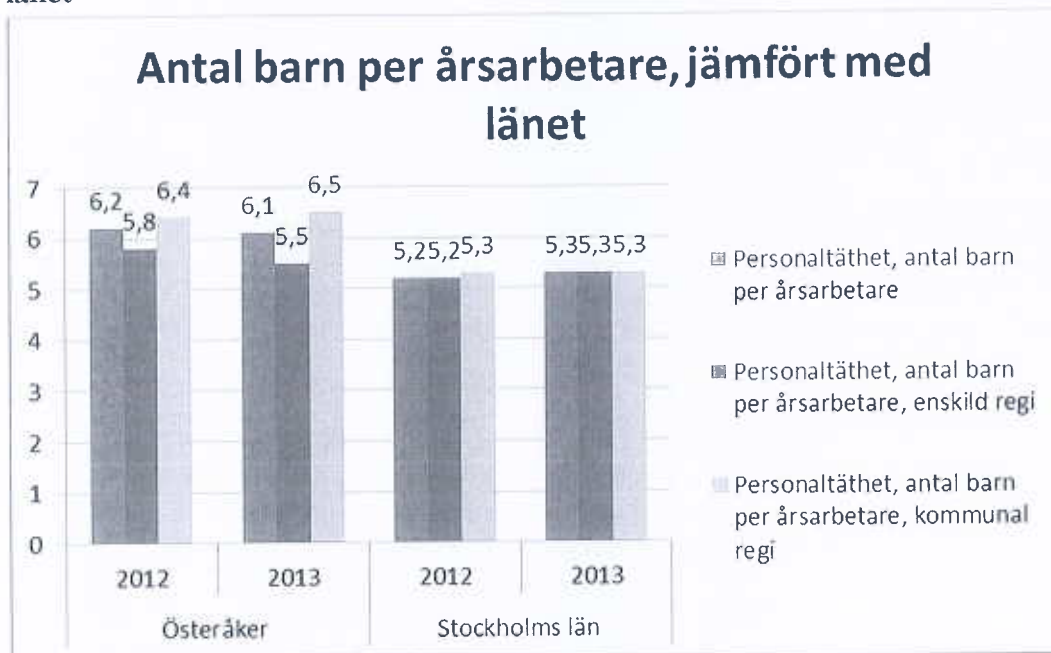

Resultat:

Personaltätheten har minskat något från 2012 till 2013 om vi ser till det totala resultatet för både enskilda och kommunala förskolor.

Här ser vi en markant skillnad mellan fristående och kommunala, de enskilda har minskat barn per årsarbetare från 5,8 % till 5,5 % däremot har de kommunala ökat antal barn per årsarbetare vilket ger en försämrad personaltätet. De kommunala har ökat antal barn per årsarbetare från 6,4 till 6,5.

Antal barn per årsarbetare, %, jämfört med länet

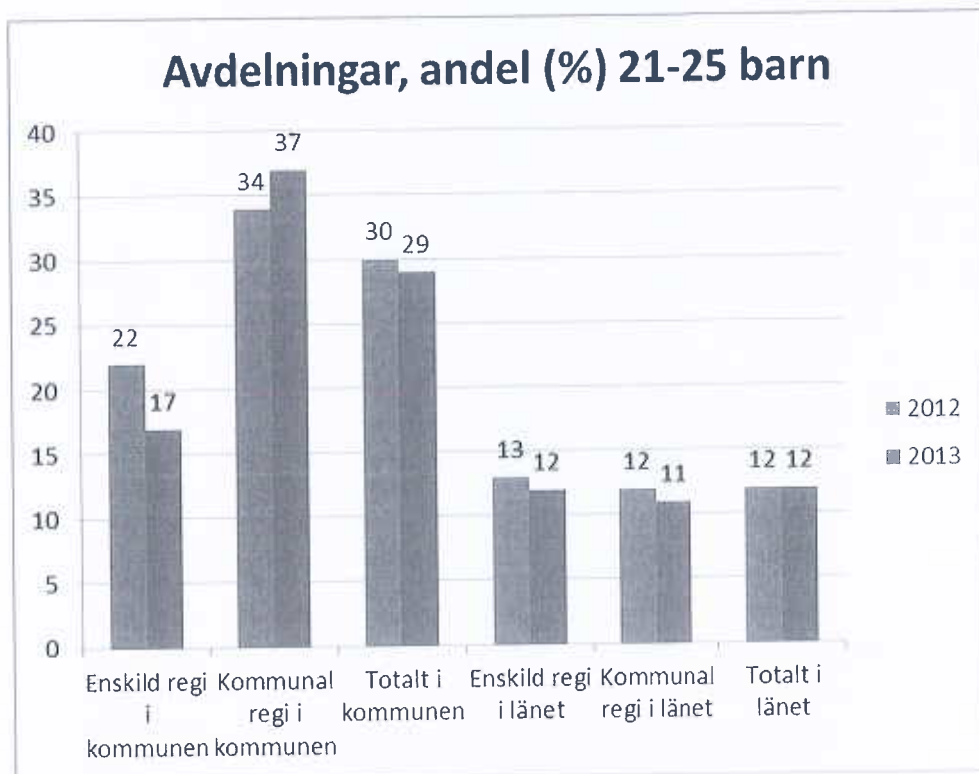

Resultat:

Antal barn per årsarbetare har ökat något på totalen i Österåker och 2013 har vi 6,1 barn per årsarbetare jämfört med länet som har 5,3 barn per årsarbetare. Resultatet visar också att Österåker har en större skillnad mellan fristående och kommunala jämfört med länet som har ett jämnare resultat. Varför denna skillnad i Österåker mellan fristående och kommunala, förklaras nedan under Analys och slutsats av de olika resultaten. När skolinspektionen var här våren 2014 för att tillsyna de kommunala förskolorna var detta resultat något de påpekade.

Kultur- och utbildningsnämnden har fått i uppdrag att ta fram en plan under 2014 för att sänka antalet barn per årsarbetare till 5,2 (totalt för både fristående och kommunala i Österåker)

Avdelningar, andel % med 21-25 barn, Österåker jämfört med länet

Resultat:

Av Österåkers alla avdelningar är det 29 % som har avdelningar med 21-25 barn, jämfört med länet med 12 %. Vi kan dock se en förbättring med 1 % från 2012. Resultatet visar att det är de kommunala som har större andel avdelningar i den här storleken jämfört med de fristående som till och med har en minskad andel jämfört med 2012. Däremot ser vi en stor skillnad jämfört med länet.

Analys och slutsatser av de olika resultaten:

För kvaliteten i en förskola finns flera faktorer som spelar in, det är bland annat andelen förskollärare, barn per årsarbetare, det är pedagogernas förhållningssätt, den pedagogiska lärmiljön, den fysiska miljön, möjligheten till fortbildning för personalen, en kompetent ledning av förskolan som påverkar resultatet.

Av resultatet i kommunen ser vi att de kommunala förskolorna har en högre andel förskollärare jämfört med de fristående förskolorna. Däremot har de fristående färre antal barn per årsarbetare samt lägre andel avdelningar med 21-25 barn.

Varför denna skillnad?

Det är 19 fristående förskolor och 19 kommunala förskolor. Av de 19 fristående förskolorna är 9 föräldrakooperativ där föräldrarna frigör ekonomiska resurser genom att de antingen städar, vikarierar, sköter ekonomin med mera. Detta gör att dessa förskolor kan hålla nere barnantalet. Däremot har de tyvärr en låg andel förskollärare, vilket är en viktig aspekt för kvaliteten i förskolorna. Ser vi på de övriga fristående förskolorna i kommunen (ej föräldrakooperativen) ser vi att resultaten är i enlighet med de kommunala, de har till och med på sina håll fler barn per årsarbetare och lägre andel förskollärare än snittet för kommunen.

Tittar vi på skillnader mellan olika kommunala förskolor ser vi att de antingen behållit förskollärartätheten och ökat barnantalet eller minskat andelen förskollärare och minskat barnantalet.

Resultatet totalt för de fristående visar att deras resultat över andelen förskollärare sjunkit medan resultatet över barn per årsarbetare förbättrats.

Ser vi på de kommunala förskolorna har andelen förskollärare också sjunkit och barn per årsarbetare har också ökat. Vid en närmare analys med produktionen beror det resultatet på att en hög lönesatsning gjordes 2013 för förskollärare vid de kommunala förskolorna, de gynnade förskollärarna i verksamheterna men bidrag också till att verksamheterna inte kunde sänka barn per årsarbetare eller behålla andelen förskollärare.

Ser vi på resultatet totalt sett i Österåker så följer det de nationella resultaten mellan fristående och kommunala. De fristående förskolorna har färre utbildade förskollärare över lag men lägre andel barn per årsarbetare. De kommunala förskolorna har fler utbildade förskollärare men fler barn per årsarbetare.

Helena Vik

Sakkunnig förskola- Kultur- och utbildningsförvaltningen

8. Uppföljning Kundundersökning förskola och familjedaghem 2014

Bakgrund till Undersökningen

Kundundersökningen har genomförts av CMA research AB (f.d. Pilen), förutom Österåker har denna undersökning genomförts i Värmdö, Nacka, Sollentuna, Täby, Danderyd, Vallentuna, Upplands-Väsby och Ekerö.

Svarsfrekvensen:

Förskolan 75 % (2013: 73 %)

Familjedaghemmen 88 % (2013: 83 %)

Kundundersökningen består av 26 frågor varav en är kommunspecifik, i Österåkers kundundersökning är det samverkansgruppen för förskoleföräldrar som tagit fram en fråga.

För att analysera resultatet har jag haft dialog med verksamheterna samt samverkansgruppen för förskoleföräldrar för att utifrån deras verklighet analysera resultatet.

Eftersom det är en omfattande undersökning med många frågor har jag lyft ut 10 frågor som tangerar. Kultur- och utbildningsnämndens mål och Österåkers kommuns vision. Jag har delat in dessa frågor i 3 olika områden efter Kultur- och utbildningsnämndens mål om attraktiv skola/förskola.

Av dessa 3 områden baseras det första området på de kriterier nämnden tagit fram för att förtydliga länets bästa skolkommun. Dessa områden är arbetsro, trygghet, hjälp och stöd, kränkande behandling. Ett annat område är där Kultur- och utbildningsnämnden gjort särskilda satsningar i form av språk, kommunikation och samspel i form av olika aktiviteter i Språkverkstan, matematiksatsningen i form av en matteutvecklare som arbetar för förskolan. Det tredje området är samverkansgruppen för förskoleföräldrar som tagit fram en kommunspecifik fråga och därför känns viktig att lyfta. Denna fråga gäller alltså inte familjedaghemmen.

Resultat samt analys av kundundersökningen i förskolorna

Område 1. Trygghet, trivsel, arbetsro, hjälp och stöd samt kan rekommendera

Föräldrar i förskola	Totalt i kommunen		Övriga kommuner		Fristående		Kommunala	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Mitt barn verkar trivas i förskolan	98	97	98	98	97	98	98	97
Mitt barn är tryggt i förskolan	95	95	96	95	96	96	95	94
Det är arbetsro i barngruppen	67	68	75	75	77	79	61	61
Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola	91	90	90	93	92	94	91	87
Jag kan rekommendera mitt barns förskola	91	90	89	92	92	94	91	87
Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs	90	88	91	91	90	91	89	86

Vi ser att i de flesta frågor som rör trygghet och trivsel, kan rekommendera har resultaten förbättrats 2014 jämfört med 2013. Det är fler föräldrar som kan **rekommendera sitt barns förskola, är nöjda med verksamheten, att barnen får den hjälp som behövs** samt att **barnen verkar trivas** i förskolan jämfört med tidigare. Föräldrarnas upplevelse av detta har förbättrats

Jämfört med tidigare år står sig resultaten bra. Även i jämförelse med andra kommuner som deltagit i undersökningen står sig Österåker bra i dessa frågor, när det gäller att **rekommendera sin förskola, vara nöjd med förskolan** ligger Österåker över genomsnittet för de deltagande kommunerna, när det gäller **mitt barn verkar trivas** samt att **mitt barn är tryggt** har också höga och bra resultat jämfört med andra deltagande kommuner.

En fråga som sticker ut är den om **arbetsro i barngruppen** och där försämrats resultatet 2014 jämfört med 2013. Österåker ligger 8 % under övriga deltagande kommuner och här finns en stor skillnad mellan fristående och kommunala, där de fristående har 77 % som anser det vara arbetsro i barngruppen jämfört med 61 % i de kommunala, en skillnad på 16 %. I dialog med verksamheterna beror resultatet på personalomsättning men också stora barngrupper. Det är också något som samverkansgruppen för föräldrar lyfter.

Område 2. Hur förskolorna arbetar mot läroplanen gällande matematik, språk, samt kränkande behandling.

Föräldrar i förskola	Totalt i kommunen		Övriga kommuner		Fristående		Kommunala	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Förskolan arbetar medvetet med kränkande Behandling	70	64	72	70	72	70	69	60
Förskolan arbetar med att utveckla barnens språk	82	78	85	84	86	84	79	75
Förskola arbetar med att förstå matematik	75	66	79	77	77	74	73	61

Vad gäller måluppfyllelse som exempelvis hur förskolorna arbetar med matematik, att utveckla barnens språk där ser vi en förbättring av föräldrarnas upplevelse av verksamheternas arbete. När det gäller att **låta barnen förstå matematik** så har en matteutvecklare startat nätverk för personal i förskolan så framåt blir det intressant

att följa om detta resultat kommer förbättras. Att tidigt erbjuda barnen en matematiskt inspirerande miljö för förskolebarn är enligt forskning viktigt.

Att arbeta med att **utveckla barnens språk** där har resultatet höjts och det blir också intressant att följa den utvecklingen. Det är också en fråga för förskolorna att för föräldrarna presentera och synliggöra hur man arbetar med exempelvis språk och matematik för att föräldrarna ska få syn på detta.

När det gäller **kränkande behandling** har resultatet också förbättrats. Men där ser vi att Österåker ligger något under övriga kommuner och vi kan också se att de fristående har generellt bättre resultat än de kommunala förskolorna. Det kan vara så att detta kring kränkande behandling inte kommuniceras ut till föräldrarna för att det ska vara känt för dessa. Enligt skolinspektionen var de nöjda med att förskolorna bedrev ett arbete mot kränkande behandling men att det inte analyserades i tillräckligt i förhållande till föregående år.

Område 3. Andelen pedagoger/personal är anpassad till barngruppens storlek

Denna fråga tog samverkansgruppen för förskoleföräldrar fram till kundundersökningen 2013 och den visar ett sämre resultat 2014 jämfört med 2013.

Föräldrar i förskola	Totalt i kommunen		Fristående		Kommunala	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
*Jag tycker att andelen pedagoger/personal är anpassad till barngruppens storlek	59	61	79	81	46	48

I dialog med samverkansgruppen för förskoleföräldrar är deras syn att barngrupperna är alldeles för stora i förhållande till andelen personal. Detta är också något som analyseras i rapporten för SCB statistiken och presenteras för kultur- och utbildningsnämnden 20 maj. Här ser vi också att det är en stor skillnad mellan kommunala förskolor och fristående.

De fristående föräldrarna är mer nöjda med andelen personal/barn och det beror på att de kommunala har fler barn per anställd och större barngrupper än de fristående, däremot har de kommunala en högre andel utbildade förskollärare än de fristående som är en viktig faktor för god kvalitet i förskola.

Resultat samt analys av familjedaghemmen

Område 1. Trygghet, trivsel, arbetsro, hjälp och stöd samt kan rekommendera

Föräldrar i familjedaghem	Totalt i kommunen		Övriga kommuner	
	2014	2013	2014	2013
Mitt barn verkar trivas i familjedaghemmet	100	100	99	100
Mitt barn är tryggt i familjedaghemmet	100	99	99	99
Det är arbetsro i barngruppen	87	94	93	95
Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns familjed.	98	98	93	98
Jag kan rekommendera mitt barns familjedaghem	100	98	93	97
Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs	97	98	97	97

Familjedaghemmen har 100 % nöjda föräldrar där deras bild är att **barnen trivs, är trygga** samt att de kan **rekommendera familjedaghemmen**. Där ligger dessutom resultaten högre än övriga deltagande kommuner. Resultaten på arbetsron har sjunkit och där har jag inte något svar.

Att föräldrarna är mer nöjda beror till stor del på att familjedaghemmen arbetar närmare föräldrarna, de arbetar i hemmiljö, familjedaghemmet är kanske en granne, föräldrarna har bara en person i familjedaghemmet vilket inte innebär personalomsättning eller vikarier.

Område 2. Hur förskolorna arbetar mot läroplanen gällande matematik, språk, samt kränkande behandling

Föräldrar i familjedaghem	Totalt i kommunen		Övriga kommuner	
	2014	2013	2014	2013
Familjed. arbetar medvetet med kränkande Behandling	89	85	89	88
Familjed. arbetar med att utveckla barnens språk	83	88	89	87
Familjed. arbetar med att förstå matematik	62	59	77	76

Däremot kan vi se att jämfört med förskolorna har de ett lägre resultat för hur de arbetar med att låta barnen förstå matematik jämfört med förskolorna. Däremot visar resultatet över kränkande behandling att föräldrarna upplever att familjedaghemmen arbetar bra med detta och där har det även skett en positiv ökning.

I analysen kan vi också dra slutsatsen att det är 88 % av föräldrarna i familjedaghemmen som svarat på enkäten jämfört med 75 % av föräldrarna i förskolan.

Slutsats uppföljningen

Kundundersökningen baseras på föräldrarnas upplevelse av förskola respektive familjedaghem. Ibland kan föräldrarnas bild vara en avspeglning av hur väl förskolan/familjedaghemmet synliggör arbetet för föräldrarna. Om förskolan arbetar enligt läroplan med exempelvis matematik så om man inte presenterar detta för föräldrarna kan det bli ett sämre resultat i undersökningen. Eftersom föräldrars

inflytande i verksamheten är viktig enligt läroplanen är detta också en viktig indikation på det systematiska kvalitetsarbetet. Behöver vi arbeta mer med matematik i förskolan eller är det att vi behöver synliggöra detta för oss själva i verksamheten eller för föräldrarna.

Bra resultat

Resultatet visar på goda resultat och där nämndens kriterier för måluppfyllelse finns kring trygghet, trivsel och stöd där visar resultatet på ökad kundnöjdhet. Förskolorna har goda resultat men familjedaghemmen har på flera frågor 100 % kring kundnöjdhet.

Mindre bra resultat

Barn per årsarbetare är något som föräldrarna inte är nöjda med i förskolan, lågt resultat för hela kommunen. Det resultatet har sjunkit och resultatet för de kommunala förskolorna är långt under de fristående. Detta kan delvis förklaras med att de kommunala har en högre andel förskollärare samt att hälften av de fristående förskolorna är föräldrakooperativ som frigör resurser för förskolorna genom att föräldrarna kan städa, sköta ekonomin, vikarie osv.

9. Uppföljning av kostpolicyn 2014, förskola

Kostpolicy för goda matvanor i Österåkers kommun fastställdes av Kommunfullmäktige 2009. Policyn omfattar kommunal verksamhet inom förskola, skola, fritidshem, fritidsgårdar och kommunal sportanläggningar.

För att få svar på hur förskolorna följer kostpolicyn upprättades en enkät. Eftersom förskolorna i kommunen antingen har en anställd kock som lagar maten direkt på förskolan eller köper mat från måltidsenheten i kommunen, skickades enkäten till antingen förskolechef eller måltidsenheten, se tabell enligt nedan.

Krav enligt kostpolicyn	Förskolechefs yttrande (12 enheter)	Måltidsenhetens yttrande (7 enheter)
Specialkost ska tillhandahållas av medicinska, etiska och religiösa skäl.	100 % svarat ja	ja
Ca 70 % av det dagliga energi och näringsintaget ska serveras under en heldag i förskolan.	100 % svarat ja	ja
Vid utflykter ska maten innehålla samma näringsinnehåll som mellanmån/lunch under ordinarie vistelse.	100 % svarat ja	ja

Nötter, mandel, sesamfrön och jordnötter får aldrig ingå i den mat som serveras.	100 % svarat att de inte serverar detta	följs
Andelen ekologisk mat ska utgöra 20 % år 2015. I möjligaste mån ska maten vara närproducerad. Hur stor andel av den mat ni serverar är ekologisk?	*Tre förskolor svarar att de bara kommer upp till 10 %,	Fram till juni 2014 18 % ekologiska inköp, från juni 2014 ökades andelen ekologiskt inköp pga. ny upphandling
Lagstadgade krav på livsmedelssäkerhet ska följas.	100 % svarat att de följer	ja
Svenska näringsrekommendationer (SNR 2005) samt de nationella riktlinjerna ”Bra mat i förskolan” (2007) ska följas	100 % svarat att de följer	ja
En god arbetsmiljö för kökspersonalen ska eftersträvas (ev. föreläggande, anmärkningar ang. arbetsmiljö)	100 % svarat att det följs, inga anmärkningar från miljö och hälsa.	ja
Maten ska tillagas så nära serveringstillfället som möjligt	100 % svarat ja eftersom de lagar på plats	Ja, efter gällande lagstiftning
Köket ska vara ändamålsenligt utformat (ev. anmärkningar, föreläggande från miljö och hälsa)	100 % svarat att det är ändamålsenligt utformat, inga föreläggen.	ja

Slutsats:

Enligt de svar förvaltningen fått in ser vi att förskolorna följer kostpolicyn, tre förskolor når 2014 inte upp till 20 % ekologisk mat men målet är enligt kostpolicyn att det ska vara uppnått först 2015.

10. Uppföljning socioekonomisk viktning 2014

Socioekonomisk viktning

Under 2014 fördelades 1,1 Mkr. I socioekonomisk viktning till förskolorna i kommunen.

Fördelningen till förskolan utgick utifrån placerade barn födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands. Detta innebär att tre förskolor i kommunen fått ta del av medlen under 2014.

Enhet	Antal elever/barn per enhet					
	Totalt	Elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands	Andel utländsk bakgrund av barnen i förskolan	Fördelning till 3 förskolor utifrån elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands	Fördelning 2014 (kr)	Utbet/ månad
Färglådan	63	4	37%	20%	220 000	18 333
Luna förskola	62	8	37%	40%	440 000	36 667
Kunskapskryssarens Förskola Berga	55	8	51%	40%	440 000	36 667
	180	20			1 100 000	91 667

Inför uppföljning av den socioekonomiska viktningen skickades frågor ut för att ta reda på behov, vad pengarna använts till samt effekter av viktningen. Nedan följer frågorna för uppföljning samt svar från de berörda förskolorna.

Vilka behov har förskolorna?

- Tolk i samband med dialog med föräldrar
- Översättningar
- Högre personaltäthet
- Pedagogisk fortbildning
- Flerspråkigt material
- Tätare föräldrarelationer

Vilka insatser har prioriterats inom givna ekonomiska ramar?

- Ökad personaltäthet
- Högre andel förskollärare
- Ökad föräldrakontakt
- Handledning
- Utbildningsinsatser till pedagoger
- Utveckla IKT i förskola eftersom det finns mycket hjälpmedel att använda vid flerspråkighet.
- Utrymme för vikarier vid behov.

Vilka effekter har uppnåtts?

- I de barngrupper med en högre andel förskollärare sker verksamheten på en högre "lägstnivå" kring bland annat språkutveckling.
- Att använda tolkar samt översätta material ger bättre kommunikation och relation till föräldrar, bra relation till föräldrar gynnar barns utveckling på både kort och lång sikt.
- Ökad personaltäthet ger möjlighet att anpassa grupperna efter behov vilket ger barnen större förutsättningar att utveckla bland annat språk.

- Ökat fokus på mångkulturalitet som mynnat ut i kulturveckor och språkrum, vilket gynnar barn med annat modersmål men ger också ökad förståelse för barns olika modersmål och kulturer.

Slutsats:

Effekterna av den socioekonomiska viktningen ses inom fyra områden

- Högre andel förskollärare ger en högre ”lågstanivå” kring förskolans läroplan men också med fokus på språkutveckling.
- Ökad personaltäthet ger möjlighet att dela barngrupperna efter behov och ger ökad likvärdighet.
- Ökad kommunikation och relation till föräldrarna ger tryggare barn och gynnar barnens utveckling på både kort och lång sikt.
- Ökat fokus på mångkulturalitet vilket utvecklar både barnen med annat modersmål och de med svenska som modersmål.

Tjänsteutlåtande

Skolförvaltningen

Till Skolnämnden

Datum 2015-02-23

Dnr SKOL15 2015/0023

Delegationsordning för Skolnämnden

Sammanfattning

Delegationsordning för Skolnämnden fastställs med anledning av ny mandatperiod och förändrad nämndorganisation.

Beslutsförslag

Skolnämnden beslutar

1. Skolnämnden fastställer delegationsordning daterad 2015 02 23
2. Delegationsordning för Skolnämnden daterad 2015 02 23 gäller från och med den 1 april 2015 och ersätter därmed delegationsordning för Kultur – och utbildningsnämnden 2011 – 2014.

Bakgrund

Enligt Kommunallagen (1991:900) får en kommunal nämnd uppdra åt ett utskott, en ledamot eller anställd i kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en grupp av ärenden. En nämnd kan bara delegera beslut och uppgifter som åvilar nämnden enligt reglementet. Skolnämndens delegationsordning utgår från delegationsordning för Kultur – och utbildningsnämnden för mandatperioden 2011- 2014. Huvudsakligen omfattas beslut enligt skollagen med delegation till handläggare inom förvaltningen. Vissa förändringar har gjorts avseende delegat och delegation till tjänsteman inom Produktionsstyreslen har tillkommit.

Förändringar från tidigare delegationsordning

- Delegering avseende skolpliktsärenden, t ex uppskjuten skolplikt, ändras från sakkunnig för utbildning till handläggare för särskilt stöd, då dessa ärenden ofta har samband med tidigare kända ärenden inom särskilt stöd.
- Beslut om tillfälligt verksamhetsförbud för huvudman för enskild förskola eller pedagogisk omsorg delegeras till sakkunnig för förskola. Tidigare låg dessa beslut på nämnden.
- Beslut om återkallande av godkännande och rätt till bidrag som en följd av tillsynsansvaret, delegeras till förvaltningschef då åtgärden bedöms vara av mer ingripande karaktär.
- Myndighetsbeslut inom kommunal vuxenutbildning avseende svenska för invandrare (sfi) och särskild utbildning för vuxna (särvux) delegeras under en övergångsperiod till rektor för vuxenutbildning i kommunal regi.
- Myndighetsbeslut inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning delegeras till rektor för KCNO (Kunskapscenter nordost) inom ramen för kommunalt samverkansavtal då verksamheten konkurrensutsätts från den 1 juli 2015.
- Delegering till tjänsteman inom produktionsförvaltningen av vissa myndighetsbeslut och uppgifter av mer operativ karaktär har tillkommit.

Tjänsteutlåtande

Beslut fattade på delegation anmäls till Skolnämnden.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen föreslår att Skolnämnden antar delegationsordning daterad 2015 02 23.

Bilagor

1. Delegationsordning för Skolnämnden daterad 2015 02 23

Björn Moe

förvaltningschef

Kerstin Johansen

sakkunnig utbildning

Kommunens författningssamling

Skolnämndens delegationsordning

Antagen av Skolnämnden: 2015 03 10

Diariernr: SKOL15 2015/0023

Delegationsordning för Skolnämnden

6 kap Kommunnallagen (1991:900)

Allmänt om delegering

En nämnd får uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, som omfattas av nämndens uppdrag enligt reglementet. Beslut som har delegerats kan inte övertas eller ändras av nämnd, ledamot eller annan tjänsteman utan att delegationen upphävs av nämnden.

Ersättare

Vid ordinarie delegats förfall inträder närmast överordnad tjänsteman om inget annat framgår i delegationsordningen.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, omfattning eller kvalitet
2. Framställningar eller yttranden till Kommunfullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtit till nämnden
5. Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter

Anmälan av beslut fattade på delegation

Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till nämnden i den ordning som nämnden beslutat.

Undertecknande av handlingar

Skolnämndens tjänstgörande ordförande undertecknar på nämndens vägnar avtal, andra handlingar och skrivelser, som är en följd av beslut som fattats av nämnden. Befattningshavare som beslutar med stöd av delegation undertecknar de handlingar som är en följd av beslut som vederbörande själv har fattat.

Vidaredelegering

Beslut som delegerats till förvaltningschef inom Skolnämnden får vidaredelegeras.

Ordförandebeslut

Ordförande för Skolnämnden får besluta i nämndens ställe i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Nr	Ärende	Delegat	Hänvisning
Förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem			
1	Beslut om godkännande av enskild som huvudman för förskola	SF	2 kap 5,7 §§
2	Beslut om rätt till bidrag för enskild huvudman som bedriver pedagogisk omsorg	SF	25 kap 10,15,16 §§
3	Uppföljning, utvärdering samt åtgärder vid brister av verksamhet som avses i 25 kap 2 – 5 §§	SF	25 kap 8 §
4	Tillsyn över fristående förskola och pedagogisk vars huvudman kommunen har godkänt eller förklarat ha rätt till bidrag	SF	26 kap 4, 8,
5	Ingripanden vid tillsyn, föreläggande, anmärkning	SF	10,11 12 §§
6	Beslut om tillfälligt verksamhetsförbud vid allvarlig risk för barnens hälsa eller säkerhet eller annan särskild anledning (upp till sex månader)	SF	26 kap 18 §
7	Återkallelse av godkännande eller rätt till bidrag	FC	26 kap 13 -16 §§
8	Beslut om fördelning av bidrag mellan två huvudmän	SF	25 kap 11 §
9	Beslut om uppsägning av plats i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem p g a att riktlinjer inte följts eller skuld till kommunen. Gäller ej barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola eller fritidshem.	HKV	Kommunala riktlinjer 8 kap 7 § 14 kap 6 §
10	Beslut om barnomsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	HSS	25 kap 5 § Kommunala riktlinjer
11	Beslut om plats och utökad vistelsetid i förskola och fritidshem utöver riktlinjer (dispens).	HSS	8 kap 7 § 14 kap 6 §
12	Beslut om vårdnadsbidrag	HKV	Lag om vårdnadsbidrag 2008:307
Förskoleklass, grundskola			
13	Beslut om bidrag för godkänd internationell skola på grundskolenivå	HKV	24 kap 4 §
14	Beslut om uppskjuten skolplikt, förlängning av skolplikten, upphörande av skolplikten och rätt att slutföra skolgången i grundskolan och grundsärskolan.	HSS	7 kap 10, 13,14,15 §§
15	Föreläggande till vårdnadshavare som inte fullgjort vad som ankommer på dem för att se till att en elev fullgör skolplikten. Beslut om att förena föreläggande med vite fattas av nämnden.	FC	7 kap 23 §
16	Beslut om rätt till utbildning för någon som avses i 29 kap 2 § andra stycket 3. (EU medborgare)	FC	29 kap 2 § andra stycket 3.
Grundsärskola och gymnasiesärskola			

17	Beslut om mottagande och utskrivning i grundsärskola och gymnasiesärskola	HSS	7 kap 5a,5 b§§ 18 kap 5-7 §§
18	Beslut om sökande har förutsättningar att följa undervisningen på ett nationellt program i gymnasiesärskolan	HSS	19 kap 29 §
19	Yttrande från hemkommunen om sökande tillhör målgruppen för gymnasiesärskolan samt beslut om interkommunal ersättning för nationellt och individuellt program i gymnasiesärskolan	HSS	SL 19 kap 40-44§§
20	Beslut om bidrag till fristående huvudman för nationellt och individuellt program i gymnasiesärskolan	HSS	18 kap 34§ 19 kap 45 – 48 §§
Tilläggsbelopp och bidrag för särskilt stöd			
21	Tilläggsbelopp till fristående huvudman för särskilt stöd för elev i förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, nationellt program gymnasieskola samt överenskommelse om extra ersättning utöver programpeng på introduktionsprogram.	HSS	8 kap 23§ 9 kap 21§ 10 kap 39§ 11 kap 38§ 14 kap 17§ 16 kap 54§ 17 kap 34,35§§ 25 kap 13,15§§
22	Interkommunal ersättning för särskilt stöd för elev i förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och nationellt program i gymnasieskola. Överenskommelse om extra ersättning utöver programpeng på introduktionsprogram.	HSS	8 kap 17§ 9 kap 16§ 10 kap 34§ 11 kap 33§ 14 kap 14§ 16 kap 50§ 17 kap 24§ 29§
23	Beslut om ersättning för elev i statens specialskola	HSS	12 kap 24 §
24	Beslut om ersättning för elev i statlig RH anpassad utbildning	HSS	15 kap 40 §
25	Beslut om extra bidrag för särskilt stöd för elev i godkänd internationell skola	HSS	24 kap 4,6 §§
Gymnasieskola			
26	Beslut om bidrag för internationell skola på gymnasienivå	HKV	24 kap 6§
27	Beslut om inackorderingsbidrag	HKV	15 kap 32§ 18 kap 32§
28	Interkommunal ersättning för nationellt program utanför samverkansområdet	HKV	16 kap 50, 51§§
29	Beslut om ersättning för elev som läser international Baccalaureate (IB)	HKV	29 kap 17§
30	Beslut om ersättning utöver programpeng, till kommunal och fristående huvudman, för elev som har rätt att gå om en kurs p g a att eleven ej fått minst betyg E.	HKV	GyF 9 kap 1§ Kommunala riktlinjer

31	Tecknande av överenskommelse inom ramen för kommunens prislista, med fristående huvudman eller annan kommuns gymnasieskola för elev inom yrkesintroduktion, individuellt alternativ eller språkintroduktion.	HKV	16 kap 29§ Upp till belopp i Österåkers kommuns prislista
Kommunal vuxenutbildning			
32	Hemkommunens ansvar som följer av författningsreglering inom grundläggande och gymnasial kommunal vuxenutbildning	Rektor KCNO	20 - 21 kap Samverkansavtal
33	Hemkommunens ansvar som följer av författningsreglering inom svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna	Rektor komvux Österåker	22 kap 11,12§§ 21 kap 10 §
Övrigt			
34	Tecknande av förvaltningsspecifika avtal Tecknande av förvaltningsspecifika samverkansavtal (t ex NIU, samverkan inom länet, KSL) Beställning av upphandling Antagande av förfrågningsunderlag, som ej är av principiell karaktär Tecknande av tilldelningsbeslut (efter avstämning med upphandlings chef)	FC	23 kap 1-9 §§ Kommunens upphandlingspolicy
35	Prövning, beslut samt uppställande av villkor och förbehåll för utlämnande av allmän handling	Ansvarig tjm	OSL 2009:400
36	Yttranden till tillsynsmyndighet och svar på remisser	FC	
37	Yttrande vid överklagande av beslut	Delegat för beslut	FL 24 - 27 §§
38	Revidering av attestförteckning under året	FC	Skolnämndens attestförteckning
39	Revidering och upprättande av riktlinjer handlingsplaner och tillämpningsföreskrifter	FC	Skolnämndens reglemente
40	Beslut om anställning och personalkostnader inom ramen för utvecklingsmedel, statsbidrag och särskilda satsningar utöver peng i Skolnämndens budget för förskola och skola	FC	Budget
41	Vidarefördelning av budget för särskilda satsningar, viktad peng och statsbidrag till verksamhet inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem, utöver personalkostnader och anställningsbeslut	SF	Budget
42	Vidarefördelning av budget för särskilda satsningar, viktad peng och statsbidrag till verksamhet inom förskoleklass, grundskola, fritidshem, särskola och gymnasieskola, utöver personalkostnader och anställningsbeslut	SU	Budget
43	Beslut av ordförande i brådskande ärenden där nämndens beslut inte kan avvaktas	Ord F SKN	KL 6 kap 36§

Delegation till tjänsteman inom Produktionsstyrelsen			
44	Erbjudande av förskola inom fyra månader samt ansvar för att skyndsamt erbjuda plats om barnet har behov av särskilt stöd i form av förskola. Prövning av behov av särskilt stöd i form av förskola görs av handläggare för särskilt stöd inom skolförvaltningen.	Verks chef	8 kap 14,15§§
45	Beslut om mottagande av barn/elev från annan kommun i kommunens förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola 1) barn/elev som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att tas emot i kommunens verksamhet 2) efter önskemål från vårdnadshavaren	Verks chef	8 kap 13§ 9 kap 13§ 10 kap 25§ 11 kap 25§
46	Beslut om ersättning som ska lämnas av annan kommun för barn/elev som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att tas emot i kommunens verksamhet.	Verks chef	8 kap 17§ 9 kap 16§ 10 kap 34§ 11 kap 33§, 14 kap 14§
47	Beslut om annan placering vid förskoleklass, grundskola och grundsärskola i annan kommunal enhet inom kommunen än den som vårdnadshavare framställt önskemål om.	Verks chef	9 kap 15§ 10 kap 30§ 11 kap 29§
48	Erbjudande av fritidshem i kommunal enhet för elever som går i en fristående skola i de fall huvudmannen inte erbjuder fritidshem. Enligt vårdnadshavarens val.	Rektor	14 kap 3§
49	Ansvar för utformning av kommunens grundskola och grundsärskola med beaktande av vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleverna och så långt det är möjligt, så att ingen elev på grund av skolgången behöver bo utanför det egna hemmet.	Prod. chef	10 kap 29§ 11 kap 28§
50	Ansvar för att anordna förskoleklass i den omfattning som krävs för att bereda utbildning för samtliga i kommunen som är berörda (yttersta garant).	Prod chef	9 kap 12§
51	Yttrande vid överklagande av beslut delegerade av Skolnämnden	Delegat som fattat beslutet	

Förkortningar

FC - förvaltningschef, Skolnämnden

HSS - handläggare för särskilt stöd

HKV- handläggare kundval

SF - sakkunnig förskola

SU - sakkunnig utbildning

SL - Skollagen 2010:800

KL - kommunallagen 1991: 900

FL - förvaltningslagen 1986:223

OFS- Offentlighets och sekretesslagen

SKOL15 2015.0032	KS 2014/0374-03 - KF § 1:19/2015 - Revidering i reglementet för Kultur- och fritidsnämnden och Skolnämnden avseende Barn- och ungdomsrådets organisatoriska tillhörighet	2015-02-23	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0031	Remiss: Dnr 32-2015:1003 Ansökan från Stockholms Idrottshögskola om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Olympen Gymnasium i Stockholms kommun	2015-02-23	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0030	Remiss: dnr 32-2015:1056 Ansökan om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Sjölns Gymnasium Södermalin i Stockholms kommun - Vittragymnasiet AB	2015-02-23	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0023-02	Delegationsordning för Skolnämnden	2015-02-20	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0029	Remiss, dnr 32-2015:259 - Ansökan om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Kunskapsborgen Stockholm i Stockholms kommun	2015-02-20	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0028	Remiss Dnr 32-2015:960 - Ansökan om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Kajan gymnasieskola i Stockholm	2015-02-19	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0023-01	Delegationsordning för Skolnämnden	2015-02-17	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0024-01	Vakant	2015-02-17	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0026-02	Bilagor till remiss Dnr 32-2015:713	2015-02-17	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0026-01	Remiss Dnr 32-2015:713- ansökan om godkännande som huvudman för utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Skärgårdsgymnasiet i Österåkers kommun fr o m läsåret 2016/2017 - AU Claves AB	2015-02-17	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0027	Remiss Dnr 2015:1057 - Utvecklingspedagogik Sverige AB har ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Häggvis Gymnasium Södra i Stockholms kommun	2015-02-16	Kerstin Johansen

SKOL15 2015.0026	Remiss 2015:699 -Ansökan från Stockholms Idrottsgymnasium AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Stockholms Idrottsgymnasium i Stockholms kommun	2015-02-16	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0025	Remiss: Dnr 32-2015:698 Ansökan från Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Viktor Rydberg gymnasium Jarlapan i Stockholms kommun	2015-02-13	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0024	Remiss: Dnr 32-2015:848 Ansökan från Ludus AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Teknik & Servicegymnasiet i Stockholms kommun	2015-02-13	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0023	Remiss: Dnr 32-2015:913 Ansökan från Distra Utbildningscenter AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Distra Bygg Gymnasium i Stockholms kommun	2015-02-13	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0022	Remiss dnr 32-2015:868 Ansökan om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Framtidsgymnasiet Stockholm - Framtidsgymnasiet i Göteborg AB	2015-02-12	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0021	Remiss: Dnr 32-2015:844 Ansökan från Praktiska Sverige AB om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Praktiska Bromma i Stockholm	2015-02-12	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0020	Remiss 2015:927 - ThorenGruppen AB har ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Yrkesgymnasiet i Stockholm	2015-02-12	Kerstin Johansen

SKOL15 2015.0019	Remiss, 32-2015:1018 från Skolinspektionen ansökan om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid JENSEN gymnasium Internationella i Stockholm	2015-02-12	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0018	Remiss: Dnr 32-2015:780 Ansökan från Kunskapsskolan i Sverige AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Kunskapsgymnasiet Globen	2015-02-12	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0025-02	Beslut avseende vårdnadsbidrag 2015-02-01--08-31	2015-02-17	Helena Vik
SKOL15 2015/0025-01	Ansökan om vårdnadsbidrag	2015-02-17	Helena Vik
SKOL15 2015/0022-01	Remiss Dnr 31-2015:1026 - Ansökan om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig grundskola avseende årskurserna 7-9 vid Korallens friskola	2015-02-17	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0017	Remiss från Skolinspektionen ansökan från Klaragymnasium AB Dnr 32-2015:981	2015-02-12	Helena Vik
SKOL15 2015.0016	VB: Remiss: Dnr 32-2015:828 Ansökan från Thoren Innovation School AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Stockholm i Stockholms kommun fr.o.m. läsåret 2016/17	2015-02-12	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0015	Myndigheten för delaktighets kommunuppföljning – 2015 års utbildningsenkät	2015-02-10	Kerstin Johansen
SKOL15 2015/0018-02	Beslut avseende ansökan om vårdnadsbidrag 2015-01-01--08-31	2015-02-06	Helena Vik
SKOL15 2015/0017-02	Godkännande av enskild som huvudman för förskola - Österskärs föräldrakooperativ Tärnan	2015-02-06	Helena Vik
SKOL15 2015/0017-01	Uppdaterat godkännande av enskild som huvudman - Österskärs föräldrakooperativ Tärnan	2015-01-30	Helena Vik
SKOL15 2015.0014	Beslut Dnr 44-2013:4750 - Uppföljning av tillsyn i den fristående gymnasieskolan Skärgårdsgymnasiet i Österåkers kommun	2015-02-05	Kerstin Johansen

SKOL15 2015.0013	Beslut Dnr 44-2014:1247 - Uppföljning av tillsyn i den fristående gymnasieskolan Skärgårdsgymnasiet Östra i Österåkers kommun	2015-02-05	Kerstin Johansen
SKOL15 2015.0012	Beslut PS § 1:4/2015 - Budget 2015 samt Verksamhetsplan för 2015	2015-02-04	Björn Moe
SKOL15 2015/0015-01	Underrättelse om beslut avseende ansökan om statsbidrag för särskilda insatser på skolområdet	2015-01-30	Björn Moe

DELEGATIONENS BESLUT (PÄREN)

Dok. nr.	Titel	Dokumentdatum	Handläggare
SKOL15 2015/0007-05	Delegationsbeslut 2015-01-21--03-03 - Inackorderingsbidrag	2015-03-04	Björn Moe
SKOL15 2015/0007-04	Delegationsbeslut 2015-01-21--03-03 - Uppskjuten skolplikt	2015-03-04	Björn Moe
SKOL15 2015/0007-03	Delegationsbeslut 2015-01-21--03-03 - tilläggsbelopp, vistelsetid, målgruppstillhörighet	2015-03-04	Björn Moe
SKOL15 2015/0019-01	Delegationsbeslut - Föreläggande Österåkers montessori ekonomiska förening	2015-02-25	Helena Vik
SKOL15 2015/0025-02	Beslut avseende vårdnadsbidrag 2015-02-01--08-31	2015-02-17	Helena Vik
SKOL15 2015/0018-02	Beslut avseende ansökan om vårdnadsbidrag 2015-01-01--08-31	2015-02-06	Helena Vik
SKOL15 2015/0017-02	Godkännande av enskild som hurudman för förskola - Österskärs föräldrakooperativ Tärnan	2015-02-06	Helena Vik
SKOL15 2015/0006-02	Delegationsbeslut - barnomsorg under obekvämt arbetstid	2015-01-27	Margareta Lundstedt
SKOL15 2015/0005-01	Delegationsbeslut - Barnomsorg under obekvämt arbetstid - avslag	2015-01-27	Margareta Lundstedt